

Ocena zasobów pomocy społecznej za 2023 rok

Autorzy:
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
w Tarnobrzegu

SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	5
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	13
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR	40
3.2	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	47
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	60
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	69
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	80
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	85
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	85
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	87
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	91
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	93
10	Wnioski końcowe	93

1. Wprowadzenie

Nowelizacja Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 901), zgodnie z art. 16a, wprowadziła obowiązek corocznego przygotowywania przez gminy, powiaty i samorząd województwa oceny zasobów pomocy społecznej. Ocena zasobów pomocy społecznej zastąpiła od 2012 roku dotychczas przygotowywany przez jednostki samorządu terytorialnego Bilans Potrzeb Pomocy Społecznej. Poniższy dokument został sporządzony w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, a zasoby, o których mowa, w szczególności obejmują: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania z pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący (art. 16a, p.1 i 2 Ustawy). Ocena, o której mowa, obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej a także rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Ocena zasobów powinna zostać przedstawiona przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Dokument wraz z rekomendacjami ma być podstawą do planowania budżetu na rok następny (art.16a, p.4 Ustawy o pomocy społecznej). Następnie, samorząd województwa jest zobligowany do przekazania oceny zasobów pomocy społecznej sporządzonej na podstawie ocen przygotowanych przez gminy i powiaty z obszaru województwa, właściwemu wojewodzie do 31 lipca każdego roku (art. 21 pkt. 8 Ustawy o pomocy społecznej). Departament Pomocy i Integracji Społecznej przy Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotował narzędzie umożliwiające wykonanie oceny zasobów pomocy społecznej dla gmin i powiatów oraz województw. Narzędzie zostało umieszczone w systemie informatyczno - sprawozdawczym CAS (Centralna Aplikacja Statystyczna), należącym do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Rok 2023 to już trzynasta edycja dokumentu jak i zastosowania tego narzędzia o tak szerokim zakresie informacji. Każde następne opracowanie ukazuje nie tylko dane porównawcze na poziomie gminnym ale też na poziomie powiatowym i wojewódzkim, pokazując zarówno kierunek trendów społeczno - demograficznych na przestrzeni wskazanych lat, jak i skalę zmian socjologicznych. Jak można dostrzec w poniższych danych, ocena jest zbiorem informacji, które można wykorzystać na poziomie lokalnym do określenia kierunków zmian przyjętych w strategiach i programach lokalnych. Sporządzony dokument jest również narzędziem służącym do przygotowania oceny w skali makro i określenia kierunków polityki społecznej na poziomie regionalnym, która corocznie zostaje przygotowywana przez Obserwatorium Integracji Społecznej w Rzeszowie. Porównując dokumenty oceny stworzone w poprzednich latach oraz obecny dokument, można dostrzec ciągłe ulepszanie formy tego narzędzia i dalsze zmiany techniczne dotyczące formy i treści jako prezentacji całości. Sam dokument zawiera nie tylko treść merytoryczną ale także prezentacje w postaci czytelnych wykresów pokazujących fluktuację danych zarówno na poziomie gminy oraz powiatu a także województwa takie m.in. jak:

- dane o sytuacji demograficznej i społecznej,
- dane o korzystających z pomocy społecznej,
- dane o ilości korzystających z świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego,
- wybrane usługi pomocy społecznej w ramach ustawy o pomocy społecznej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych jak również ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- instytucje pomocy społecznej,
- kadry Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz jednostek podległych,
- koszty prowadzenia i utrzymania zasobów pomocy społecznej,
- środków finansowych na zadania własne i zlecone w obszarze pomocy społecznej,
- wybranych wskaźników oceny zasobów pomocy społecznej.

W celu uproszczenia procesu zbierania danych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, a także wykorzystania już istniejących danych sprawozdawczych oraz dostępnych zasobów informatycznych aplikacja została oparta na już istniejącym rozwiązaniu informatycznym, wspomnianej Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Dzięki procesom wykorzystania danych już znajdujących się w systemach informatycznych pomocy społecznej oraz szeregu centralnych baz danych, możliwe jest kompleksowe zbieranie danych i bieżąca ich aktualizacja (w czasie rzeczywistym) podczas procesu tworzenia w/w oceny.

Konsolidowanie (tj. zasilanie, wprowadzanie, uzupełnianie, korygowanie) danych oparto o:

- systemy zewnętrzne – zasilanie komórek formularza oceny następuje z systemów informatycznych CAS (obszar pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pieczy zastępczej), POMOST, MEN-SIO, GUS, sprawozdania przekazywane do jednostek nadrzędnych (np. MRiPS-03, MRiPS-06),
- system wewnętrzny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej - tj. „własne dane”,
- wprowadzenie danych do komórek formularza na podstawie posiadanych otrzymanych informacji dostarczanych przez systemy dziedzinowe,
- własnych raportów oraz wyników własnych analiz.

OBJAŚNIENIA MERYTORYCZNE DOTYCZĄCE DANYCH ZAWARTYCH W OCENIE ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Część opisowa oceny obejmuje nie tylko zakresem wprowadzone dane ale także nawiązuje treścią merytoryczną do złożonego Radzie Miasta dokumentu dotyczącego sprawozdania rocznego z działalności ośrodka za 2023 rok. Jest to dopuszczalne i wskazane, gdyż oba dokumenty dotyczą tego samego zagadnienia z zaznaczeniem, iż niniejsza ocena prezentuje także informacje sięgające zasięgiem ponad gminnym oraz ponad powiatowym wraz z analizą przedstawioną w postaci graficznej. W formularzu OZPS prezentowane dane dotyczą dwuletniego okresu analizy tj. roku przed rokiem oceny (tj. 2022), roku za który przeprowadza się właściwą ocenę (tj. 2023) oraz kolejnego roku (tj. 2024) jako roku nazwanego w dokumencie rokiem prognozowanym. W porównaniu z oceną sporządzaną za rok poprzedni następuje przesunięcie danych o jedną kolumnę w lewo. Rok oceny (2023) zasilony zostaje nowymi danymi z odpowiednich sprawozdań lub jest wypełniony danymi własnymi. Prognoza „Rok po ocenie” wypełniona jest wstępnie danymi z „Roku oceny”. Wielkości prognozy w przypadkach koniecznych były modyfikowane przez autora oceny (czyli ośrodek). W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy wpisano liczby odpowiadające danym z kolumny „Rok oceny”. Wskazane dane za lata poprzednie mogą istotnie różnić się w porównaniu do roku oceny. Zmiany wynikają z kilku czynników:

- z faktu wejścia w życie nowych zaktualizowanych przepisów,
- ze zmiany zjawisk społecznych i socjologicznych,
- ze zjawisk nieprzewidywalnych (konflikt zbrojny, pandemia, inne nieprzewidywalne).

POJĘCIA, SKRÓTY ORAZ SYMBOLE STATYSTYCZNE UWZGLĘDNIONE W CZĘŚCI OPISOWEJ OCENY:

- DPS - Dom Pomocy Społecznej,
- DDP - Dom Dziennego Pobytu,
- EFS - Europejski Fundusz Społeczny,
- GUS - Główny Urząd Statystyczny,
- JST - Jednostka Samorządu Terytorialnego,
- KPPpWR - Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- MEN-SIO - System Informacji Oświatowej,
- MOPR - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- MRiPS-03 oraz MRiPS-06 - Sprawozdanie roczne przekazywane do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z udzielonych świadczeń pomocy społecznej.
- NGO - Organizacje Pozarządowe,
- OZPS - Ocena Zasobów Pomocy Społecznej,
- PCPR - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- POMOST STD - system informatyczny przeznaczony dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej wspomagającym je w realizacji zadań gminy i powiatu, wynikających z ustawy o pomocy społecznej i towarzyszących aktów prawnych,
- POJĘCIE „W TYM” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy,
- POJĘCIE „Z TEGO” – oznacza, że podaje się wszystkie składniki sumy,
- POJĘCIE „PROGNOZA” – oznacza przewidywaną całkowitą wartość danego zjawiska wartości przyrostu lub spadku zjawiska wyrażonego wielkościami bezwzględnyymi,
- PSOUU - Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,

- PUP - Powiatowy Urząd Pracy,
- RB-28 - miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego. Sprawozdanie przedstawia pełną szczegółowość poniesionych wydatków przez jednostkę z uwzględnieniem upływu czasu, za jaki jest sporządzane,
- SCUW - Samorządowe Centrum Usług Wspólnych,
- LSW - Lokalny System Wsparcia,
- WAW - wartości automatycznie wyliczalne czyli dane zaczytywane z systemów zewnętrznych przygotowanych wyłącznie na potrzeby niniejszej oceny,
- WIEK PRODUKCYJNY - kobiety w wieku 18 - 59 lat, mężczyźni 18 - 64 lat,
- WIEK POPRODUKCYJNY - kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej,
- WTZ - Warsztaty Terapii Zajęciowej.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

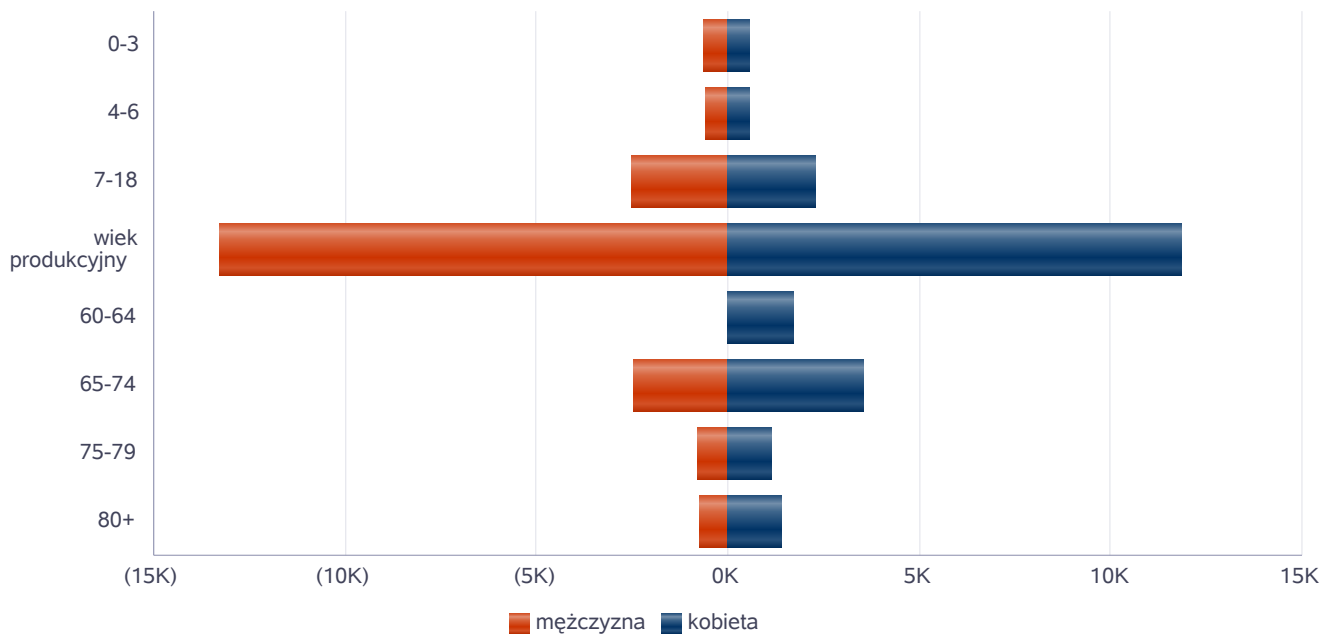
Poniżej zostały zaprezentowane w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczba żłobków, liczba opiekunów dziennych, liczba miejsc w żłobkach, liczba dzieci którym nie przyznano miejsca). W rozdziale drugim poniższego dokumentu większa część danych jest zasilana automatycznie z systemów zewnętrznych zaś dane w formie tabelarycznej tj. informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów na terenie gminy Tarnobrzeg są danymi własnymi jednostki.

Źródła informacji:

- Bank Danych Lokalnych GUS,
- Sprawozdawczość Rynku Pracy - MPiPS-01,
- Sprawozdanie „Opieka nad dziećmi” z wykonywania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3,
- System Informacji Oświatowej MEN,
- Dane własne jednostki.

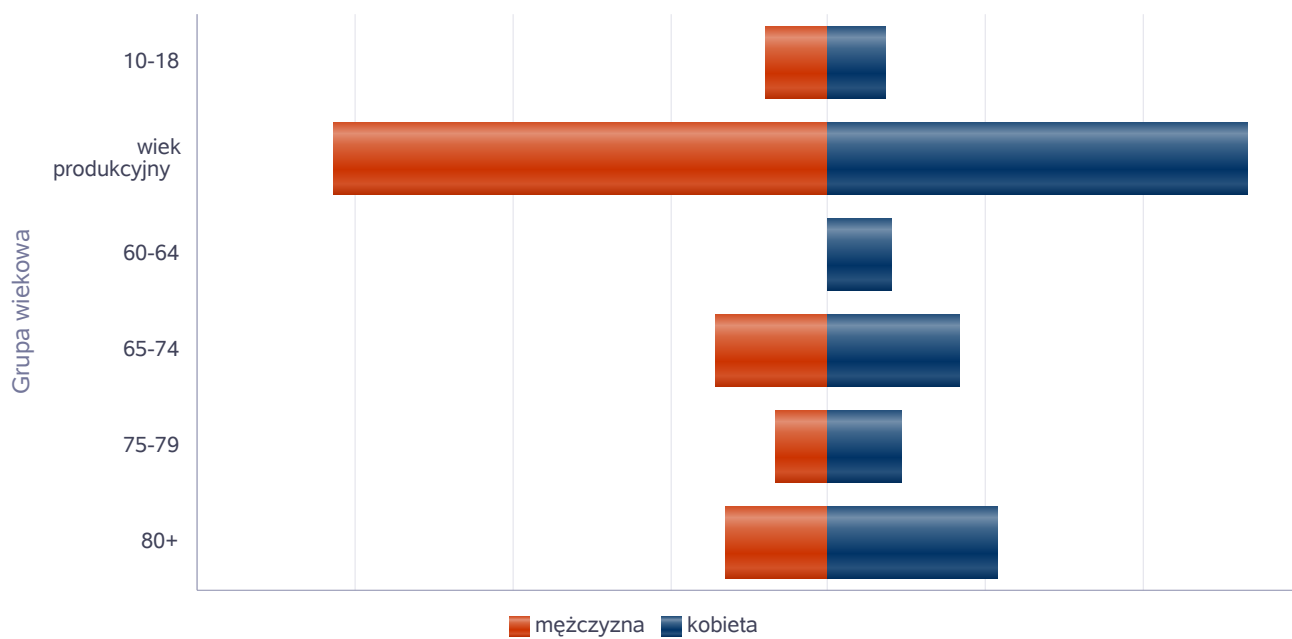
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	636	576
4-6	568	556
7-18	2 523	2 294
wiek produkcyjny	13 302	11 872
60-64		1 715
65-74	2 438	3 570
75-79	806	1 171
80+	721	1 408

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

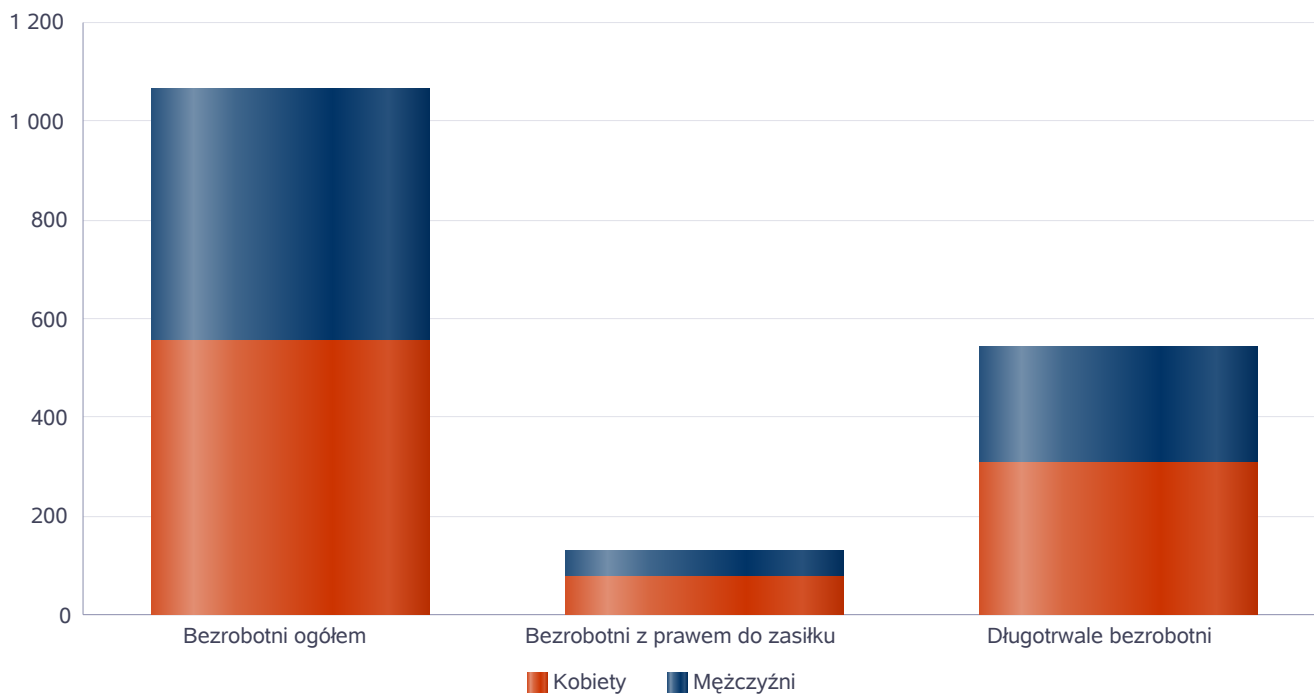
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	1 594	1 455
wiek produkcyjny	12 565	10 613
60-64		1 616
65-74	2 870	3 329
75-79	1 346	1 866
80+	2 619	4 283

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)

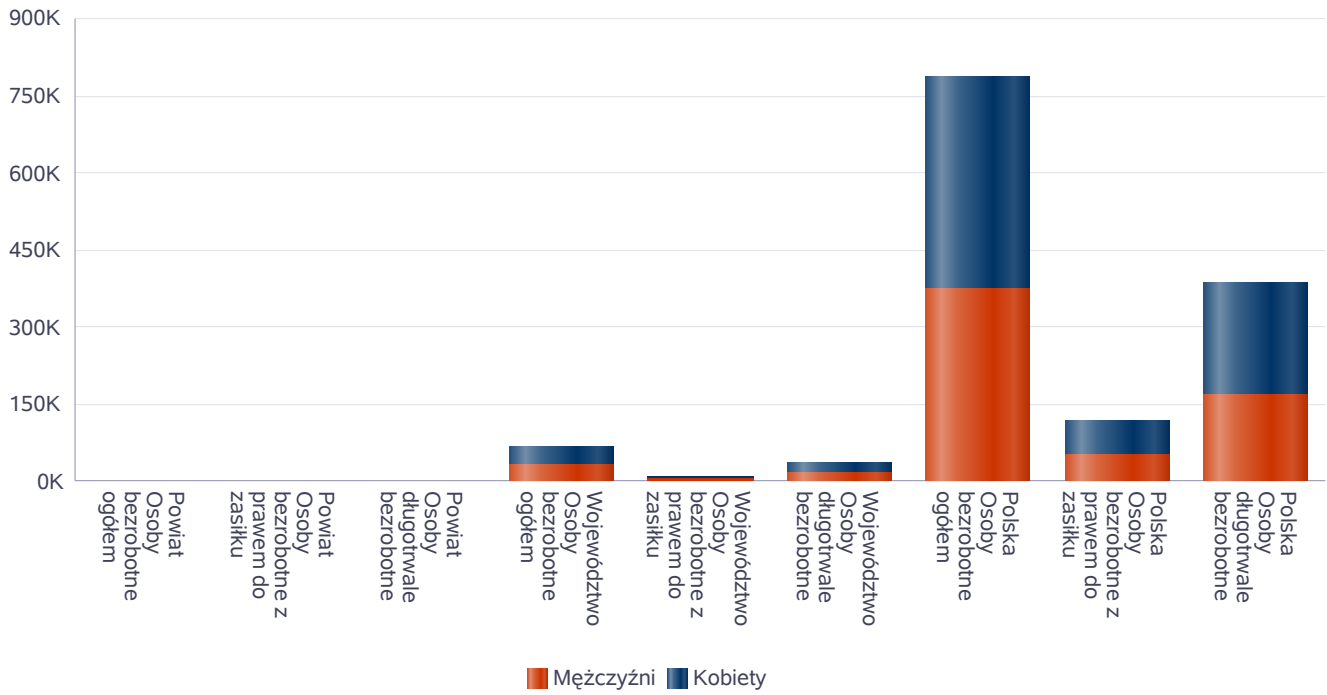
Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 065	512	553
Bezrobotni z prawem do zasiłku	129	53	76
Długotrwale bezrobotni	544	237	307

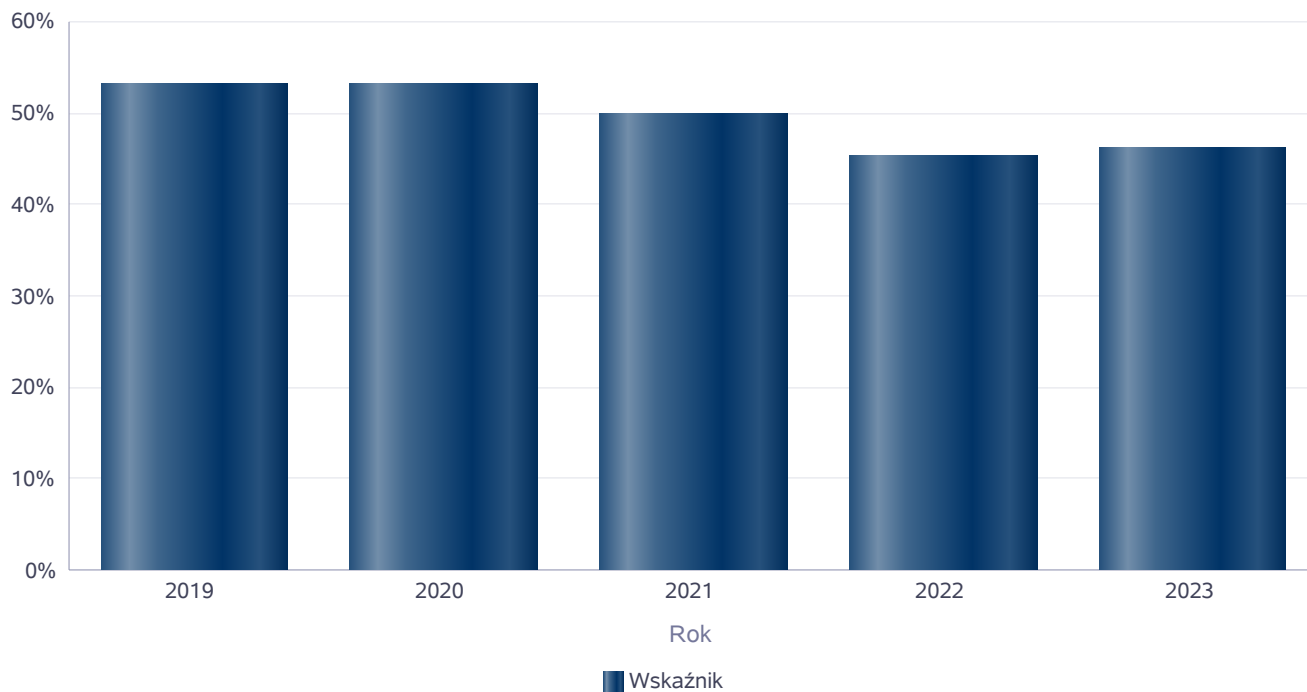
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	553	512	34 679	32 974	413 294	371 950
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	76	53	5 382	5 020	66 197	53 024
Osoby długotrwale bezrobotne	307	237	20 458	16 836	214 781	169 653

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

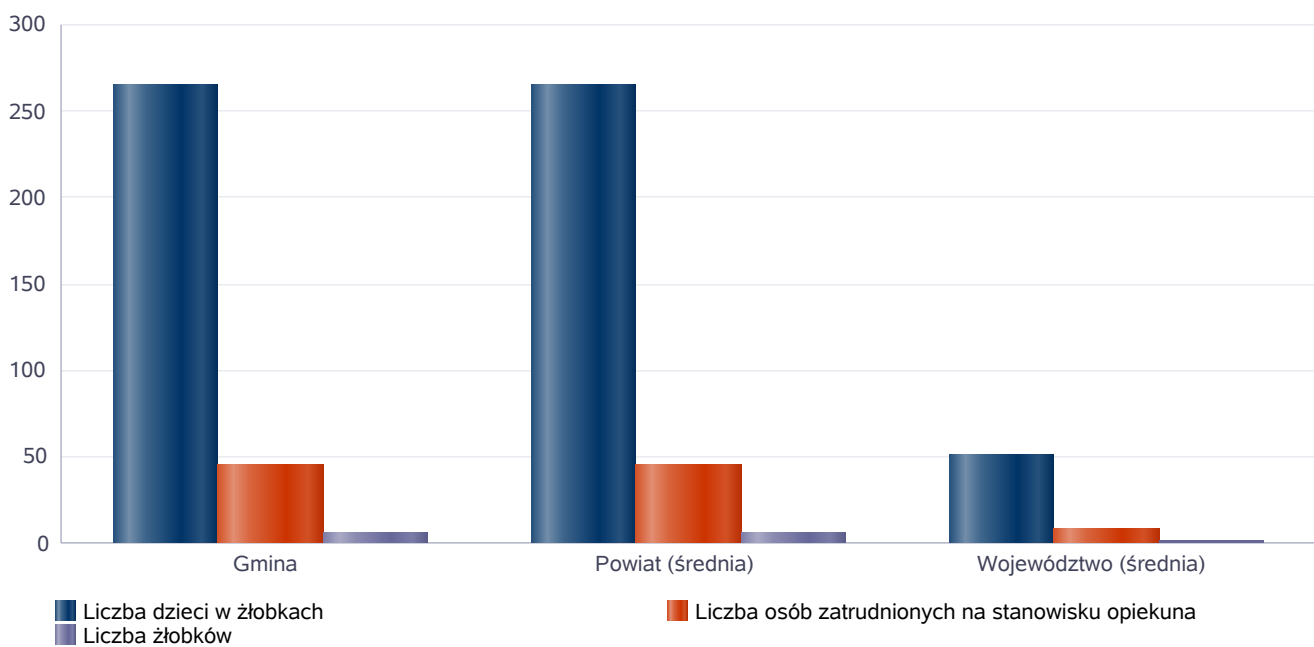
Rok	Wskaźnik
2019	53%
2020	53%
2021	50%
2022	45%
2023	46%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	264,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	45,00
Gmina	Liczba żłobków	6,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	264,00
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	45,00
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	6,00
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	51,23
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	8,78
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	1,45

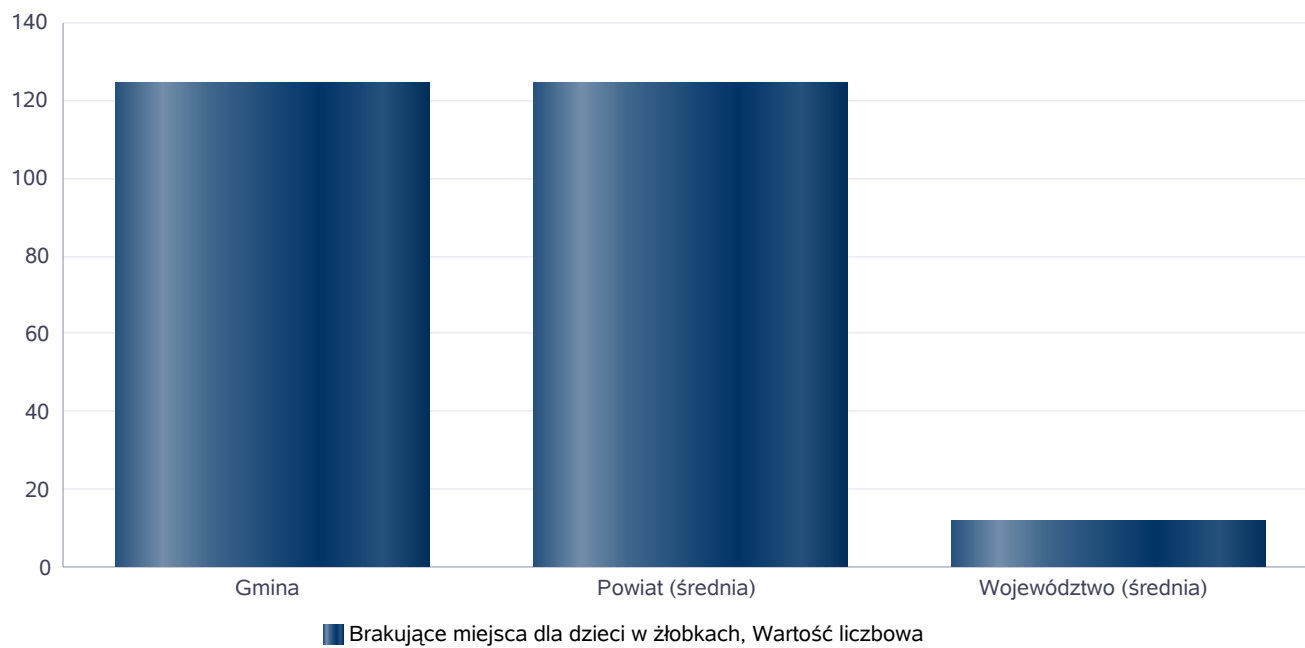
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	124,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	124,00
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	11,95

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	450	455	455
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	66	52	52
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	30	19	19
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	29	41	41
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	4	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	4	4	4
Liczba hospicjów	7	1	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2023". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Ośrodek realizuje zadania własne gminy i powiatu oraz zlecone z zakresu administracji rządowej zadania gminy i powiatu. Realizuje również zadania wynikające z innych przepisów prawa w zakresie w nich określonym, a także zadania powierzone uchwałami Rady Miasta Tarnobrzega i zarządzeniami Prezydenta Miasta Tarnobrzega. Celem działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie jest:

- pomoc rodzinom i osobom w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie same pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- wsparcie rodzin we właściwym wypełnianiu ich funkcji i zadań,
- pomoc osobom niepełnosprawnym,
- pomoc dzieciom pozbawionym opieki i wychowania.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozpoznanych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Wyjątek stanowią udzielenie świadczenia w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, skierowania do schroniska. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z ustawowo wymaganą dokumentacją. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony,

- cudzoziemcom w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
- cudzoziemcom na podstawie zgody na pobyt tolerowany,
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia najczęstsze powody ich powstawania:

- ubóstwo,
- sieroctwo,
- bezdomność,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizm lub narkomania,
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa,
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego, które od 1 stycznia 2022r. wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 776,00 zł,
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 600,00 zł na osobę w rodzinie.

Z pomocy społecznej w 2023 roku skorzystało 799 rodzin, liczących 1 287 osób.

Poniżej zostały zaprezentowane (w formie graficznej i tabelarycznej) szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

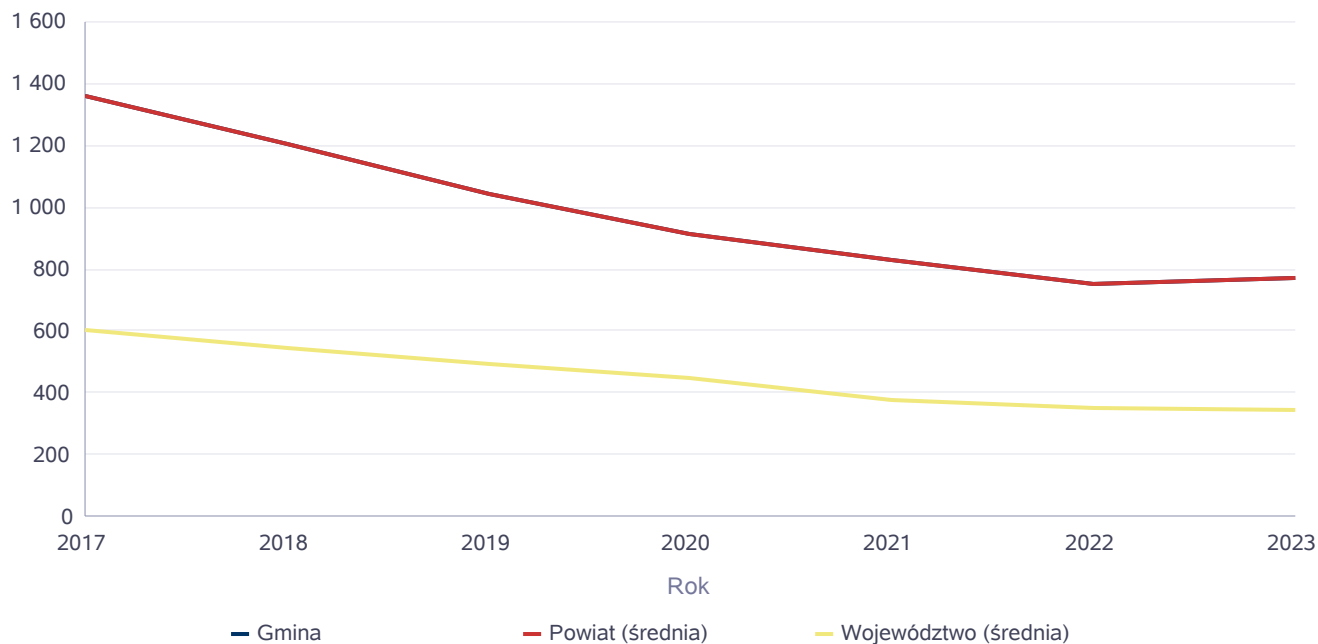
Źródła informacji:

- Wartości automatycznie wyliczane (WAW) w systemie dziedzicowym, przekazywane automatycznie do formularza,
- Sprawozdanie MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej,
- Sprawozdanie z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”,
- Sprawozdanie rzeczowo - finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (KPPpWR),
- Dane własne jednostki.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

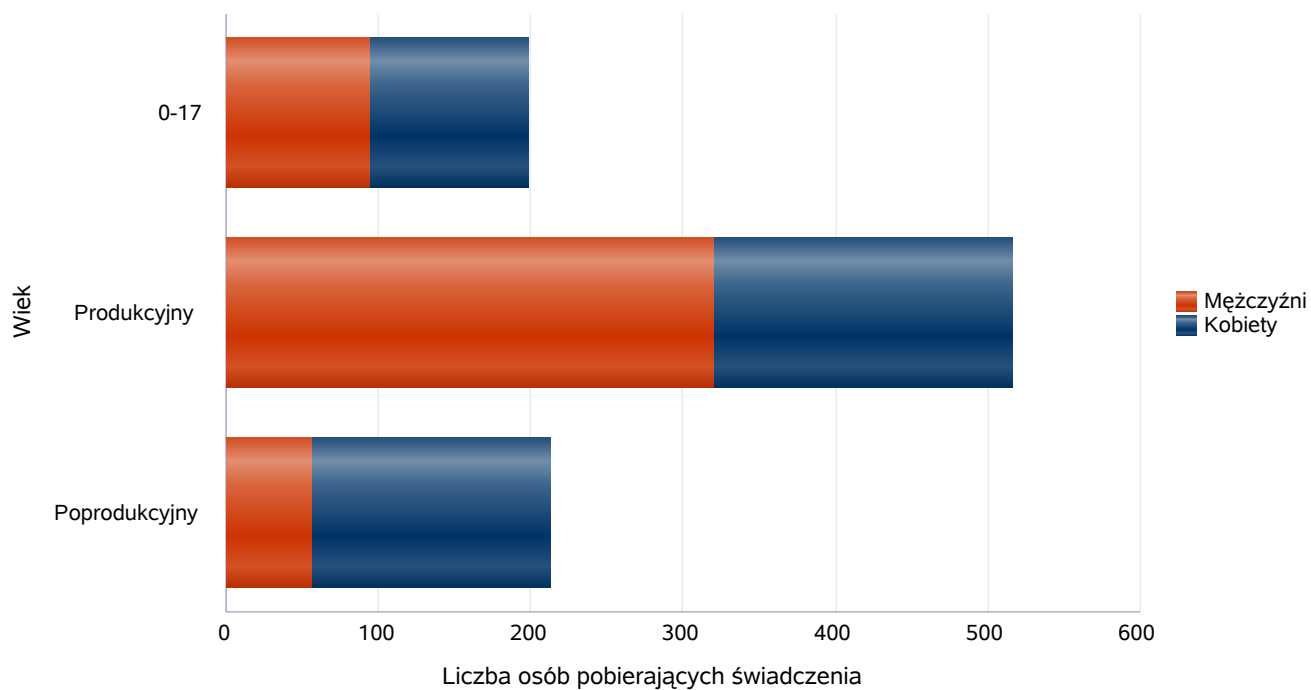
	Liczba świadczeniobiorców						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina	1 361	1 202	1 044	912	828	752	774
Powiat (średnia)	1 361	1 202	1 044	912	828	752	774
Województwo (średnia)	604	543	493	450	376	350	344

Liczba świadczeniobiorców

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

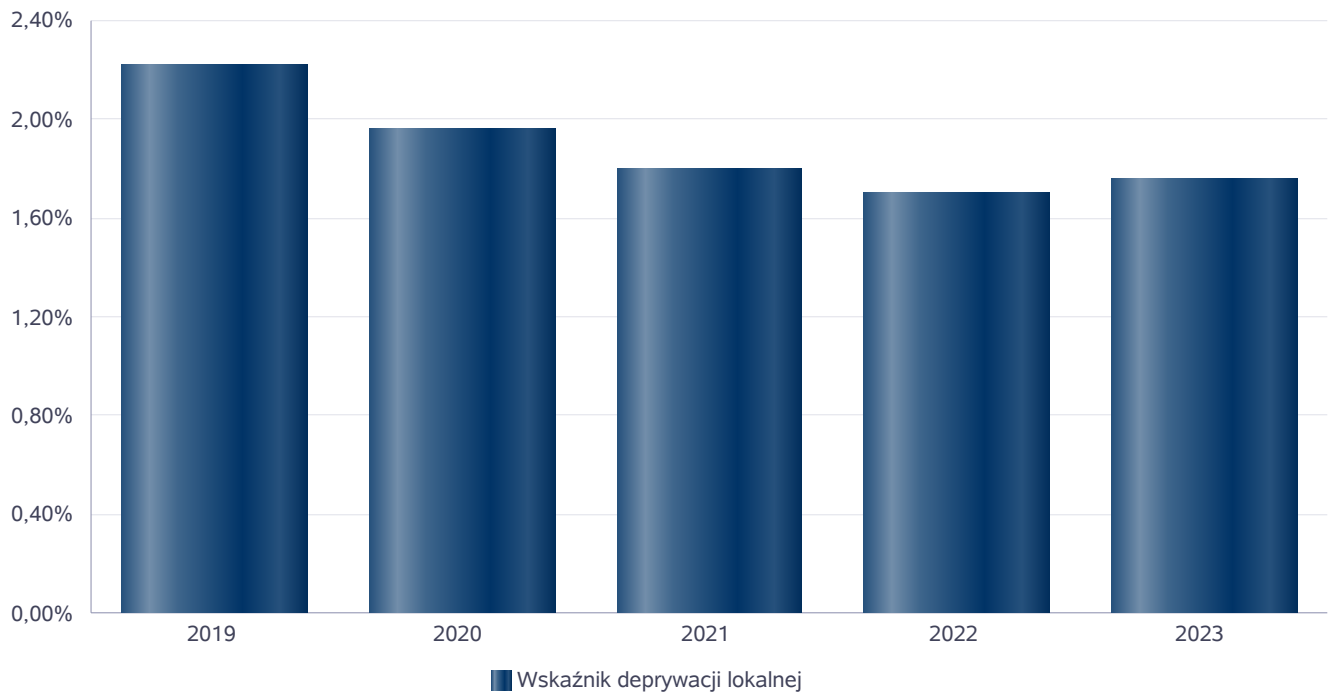
Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	198	104	94
Produkcyjny	516	196	320
Poprodukcyjny	213	157	56

Wskaźnik deprivacji lokalnej

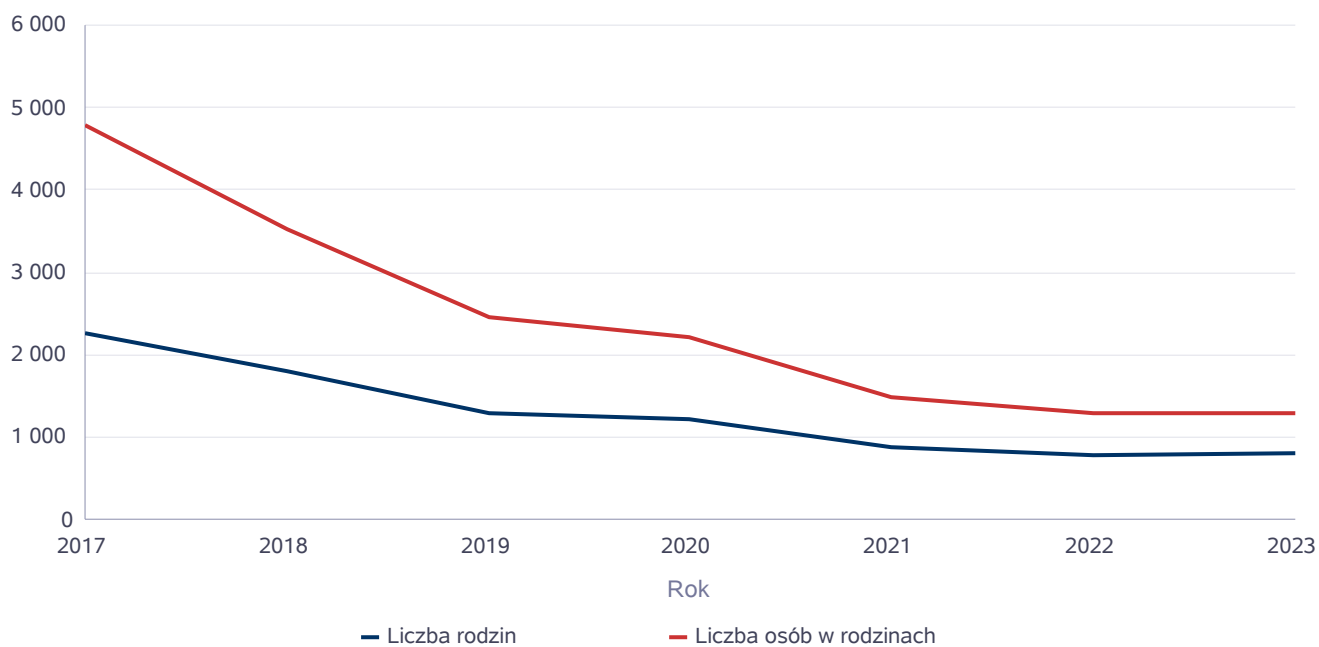
Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2019	2,22%
2020	1,96%
2021	1,80%
2022	1,70%
2023	1,76%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	2 260	4 778
2018	1 801	3 534
2019	1 295	2 447
2020	1 223	2 208
2021	878	1 491
2022	771	1 286
2023	799	1 287

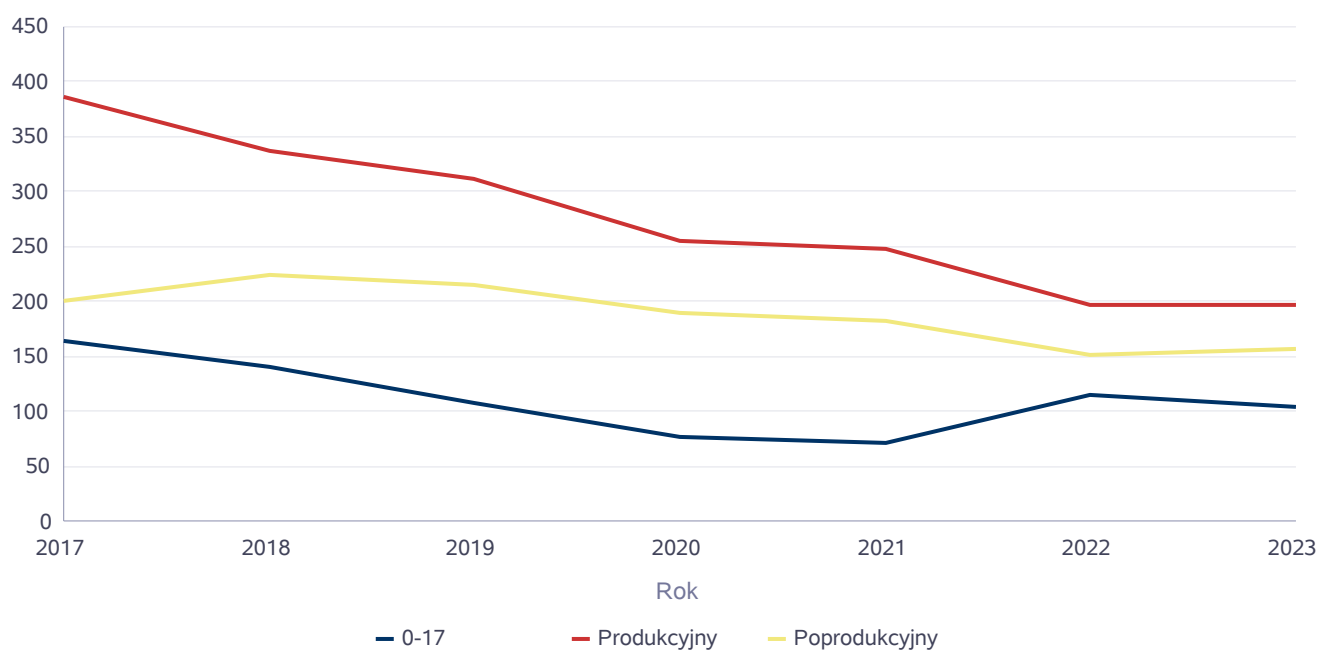
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tarnobrzeg	0-17	165	141	108	77	71	115	104
	Produkcyjny	386	337	312	255	248	197	196
	Poprodukcyjny	200	224	216	190	183	151	157
Powiat (średnia)	0-17	165	141	108	77	71	115	104
	Produkcyjny	386	337	312	255	248	197	196
	Poprodukcyjny	200	224	216	190	183	151	157
Województwo (średnia)	0-17	148	132	115	102	85	82	80
	Produkcyjny	183	159	144	141	117	100	92
	Poprodukcyjny	51	53	54	51	47	45	45

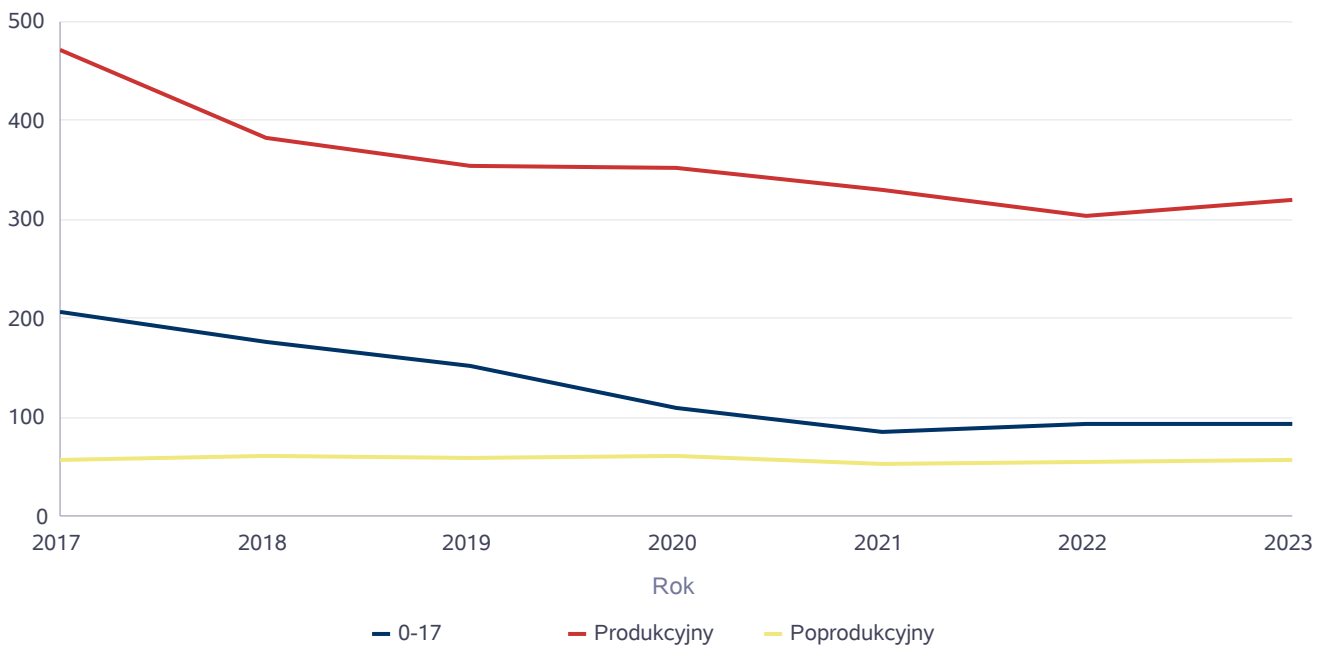
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

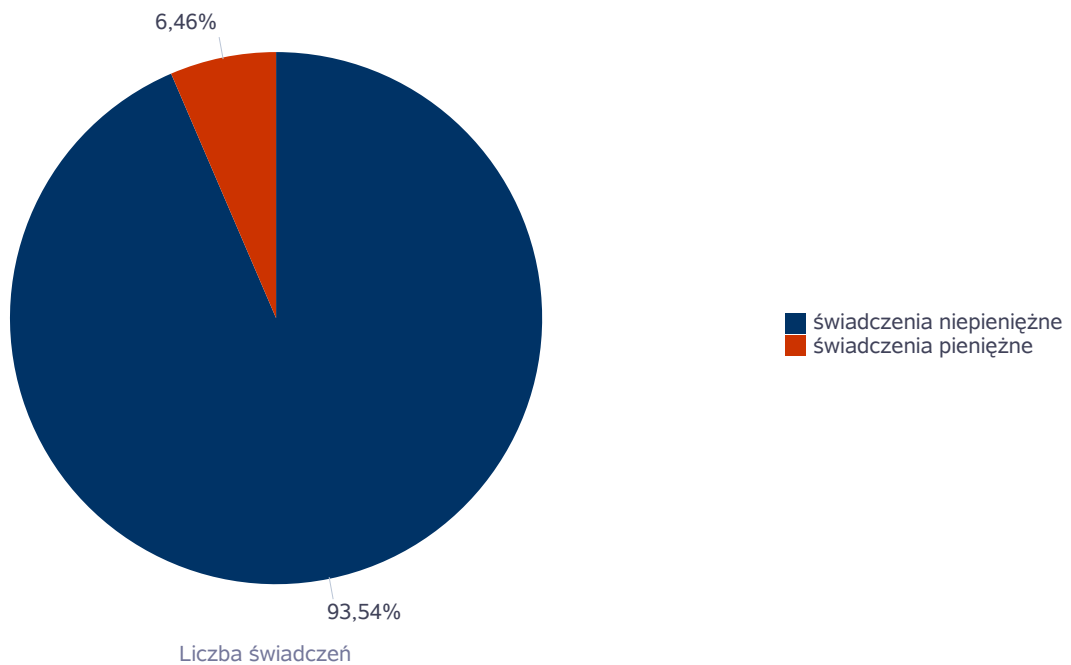
Poziom	Wiek	Liczba mężczyzn korzystających z pomocy						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tarnobrzeg	0-17	206	177	152	109	85	93	94
	Produkcyjny	471	382	355	353	330	303	320
	Poprodukcyjny	58	62	59	62	52	55	56
Powiat (średnia)	0-17	206	177	152	109	85	93	94
	Produkcyjny	471	382	355	353	330	303	320
	Poprodukcyjny	58	62	59	62	52	55	56
Województwo (średnia)	0-17	159	142	125	110	93	89	87
	Produkcyjny	206	185	168	172	149	129	123
	Poprodukcyjny	19	19	20	20	19	18	18

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

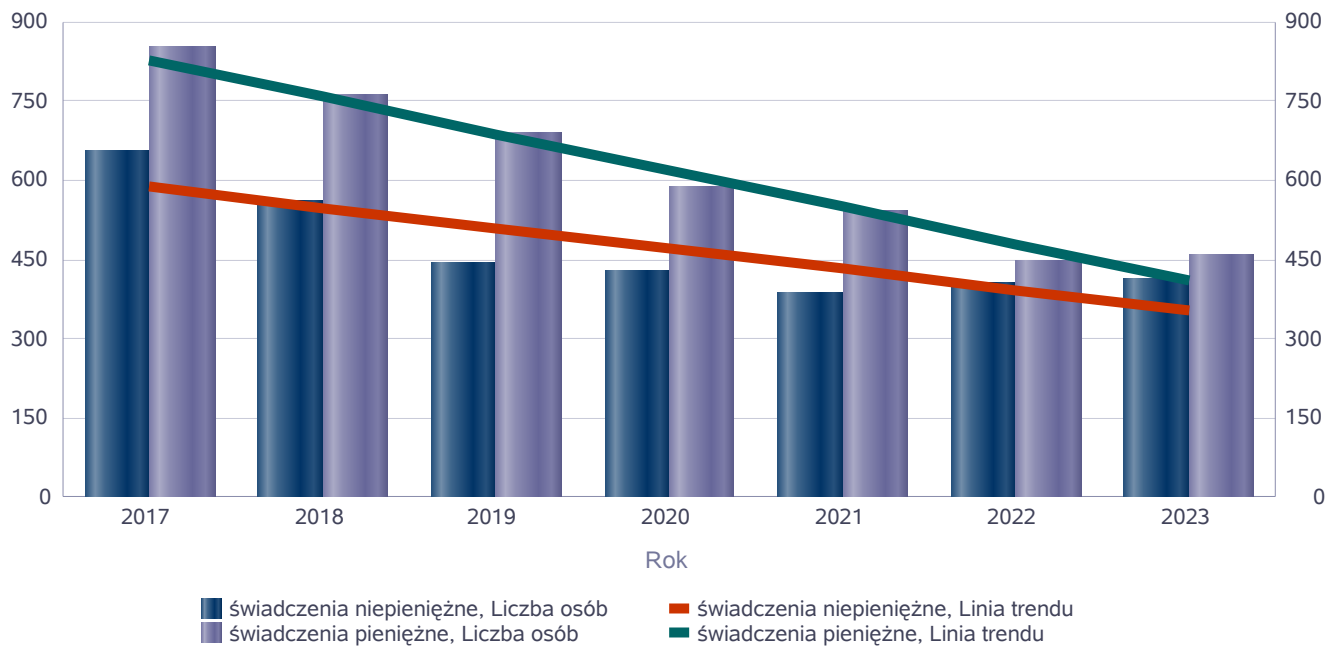
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	51 342
świadczenia pieniężne	3 543

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	655	562	443	430	387	404	415
świadczenia pieniężne	851	760	689	586	542	448	460

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

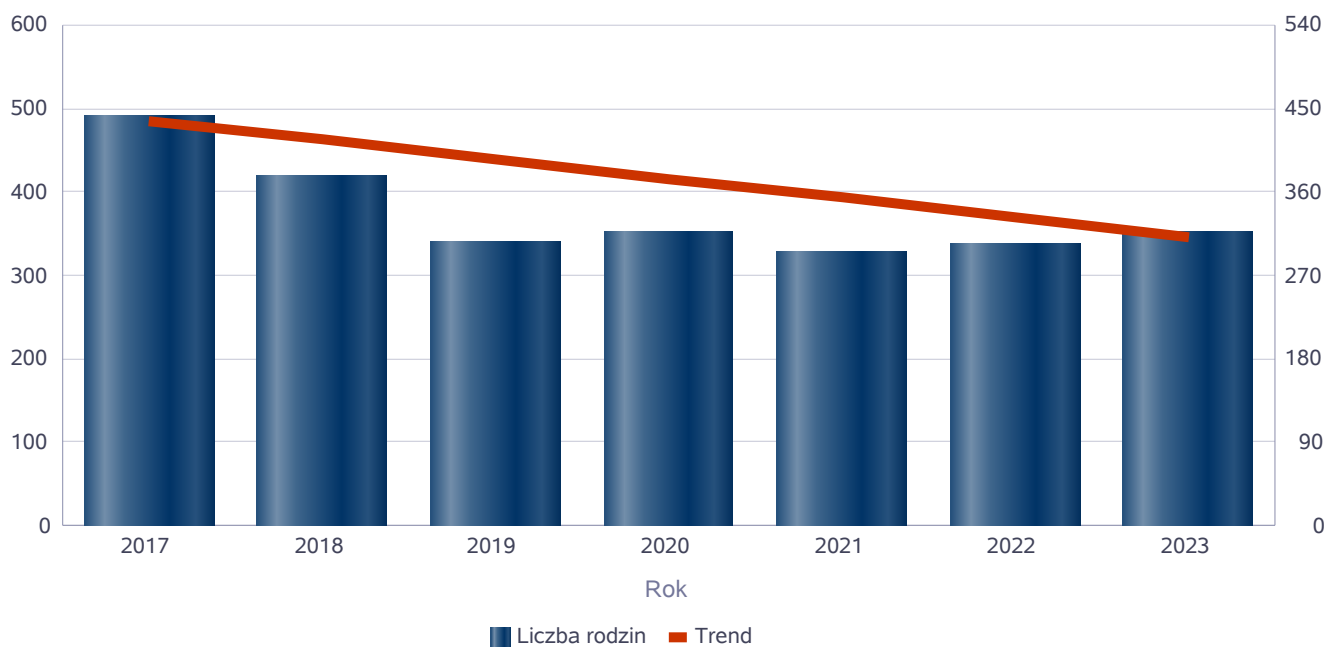

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	490	419	341	351	329	337	353
świadczenia pieniężne	810	732	672	573	528	438	457

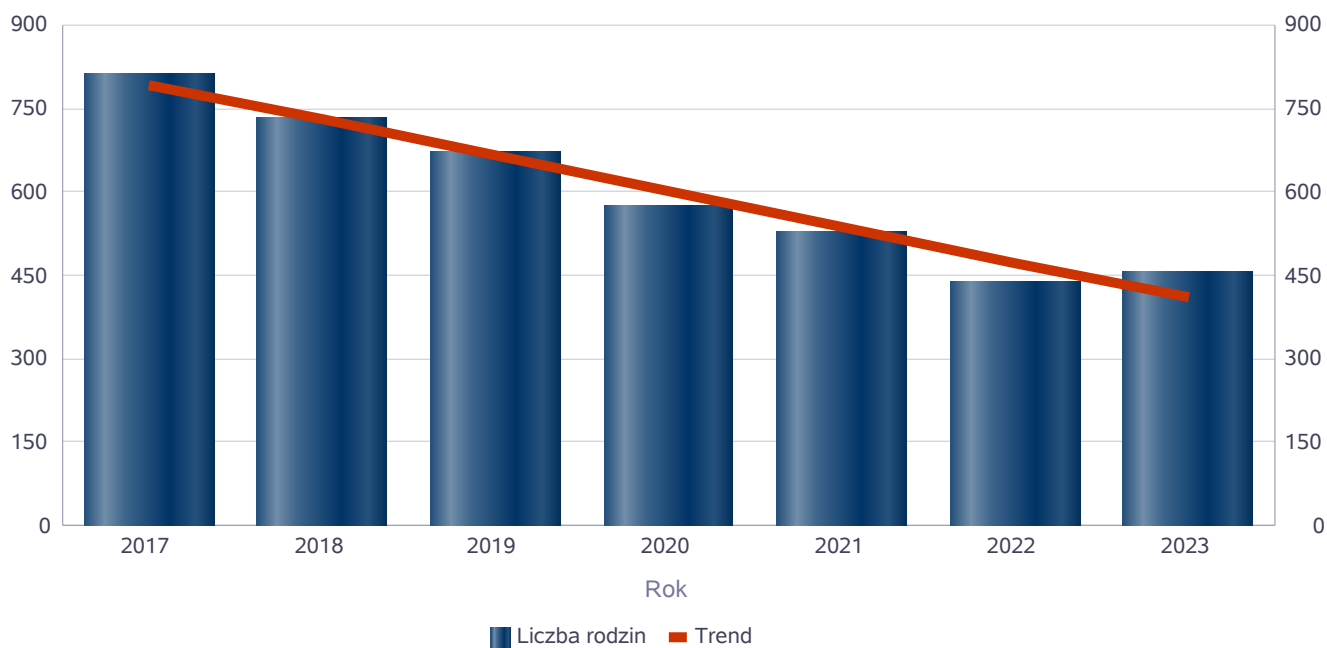
świadczenia niepieniężne

Liczba rodzin

świadczenia pieniężne

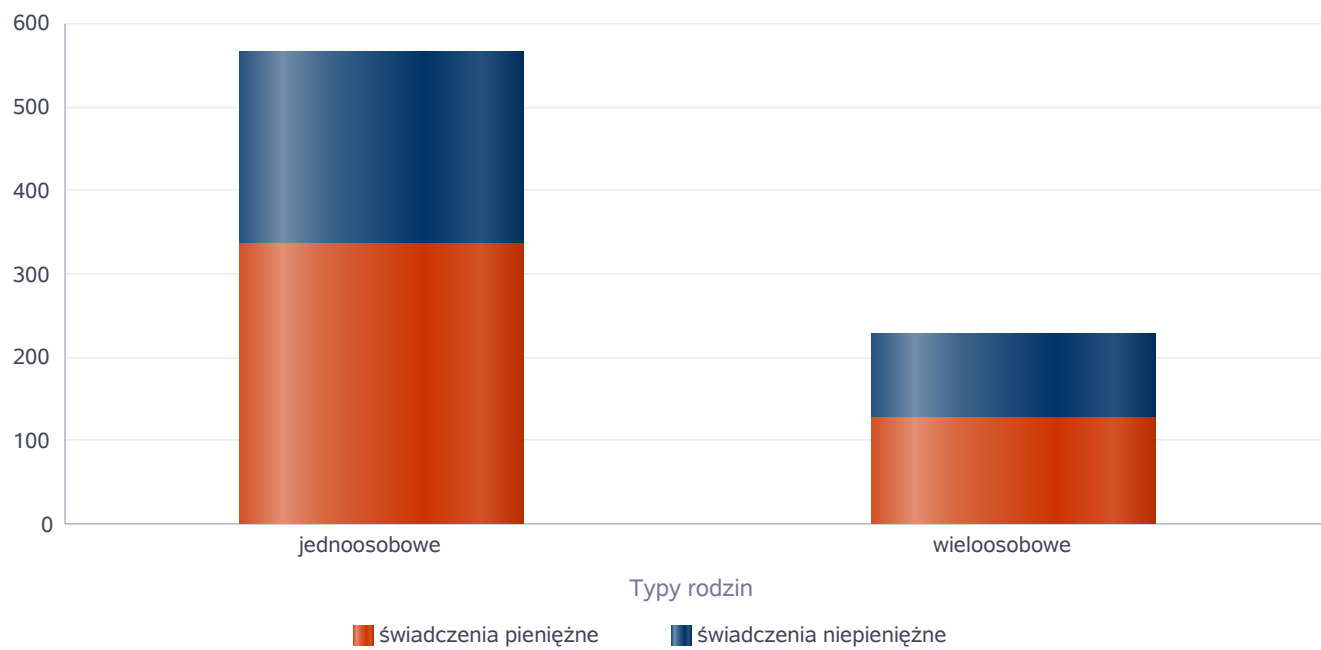
Liczba rodzin

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	469	336	229
wieloosobowe	175	126	103

Liczba rodzin pobierających świadczenia

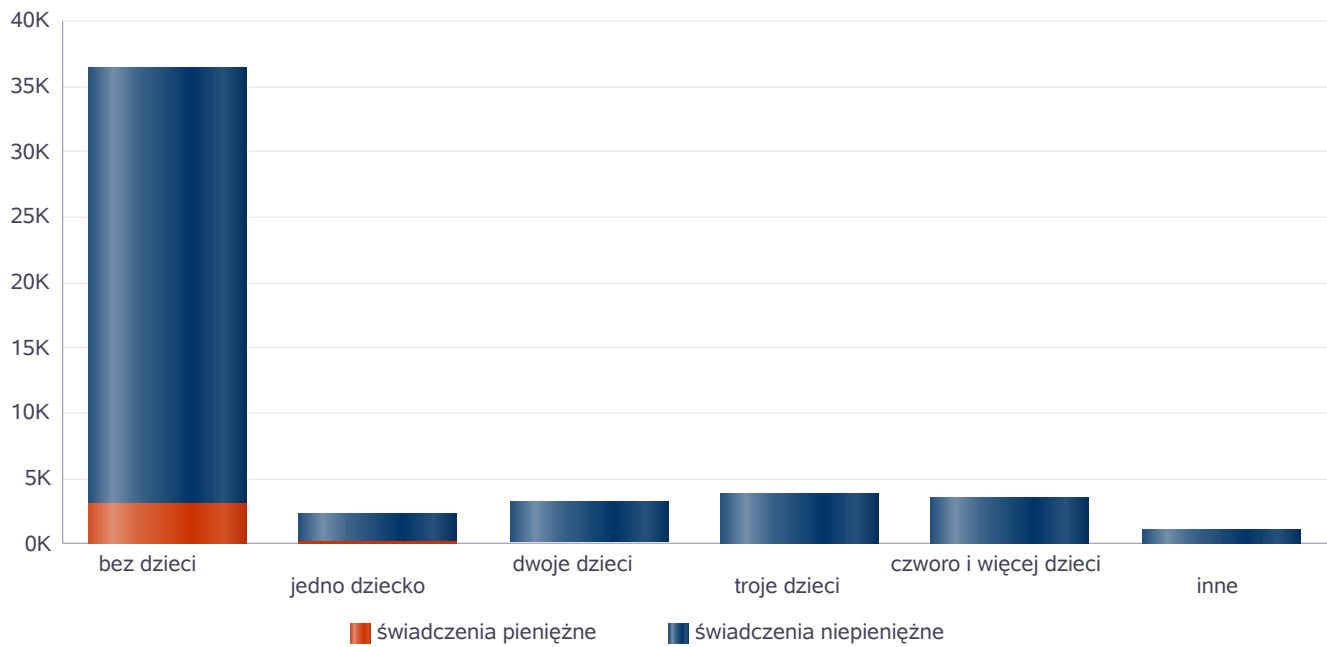

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	36309	3077	33232
jedno dziecko	2360	189	2171
dwoje dzieci	3230	137	3093
troje dzieci	3816	39	3777
czworo i więcej dzieci	3487	15	3472
inne	1073	86	987

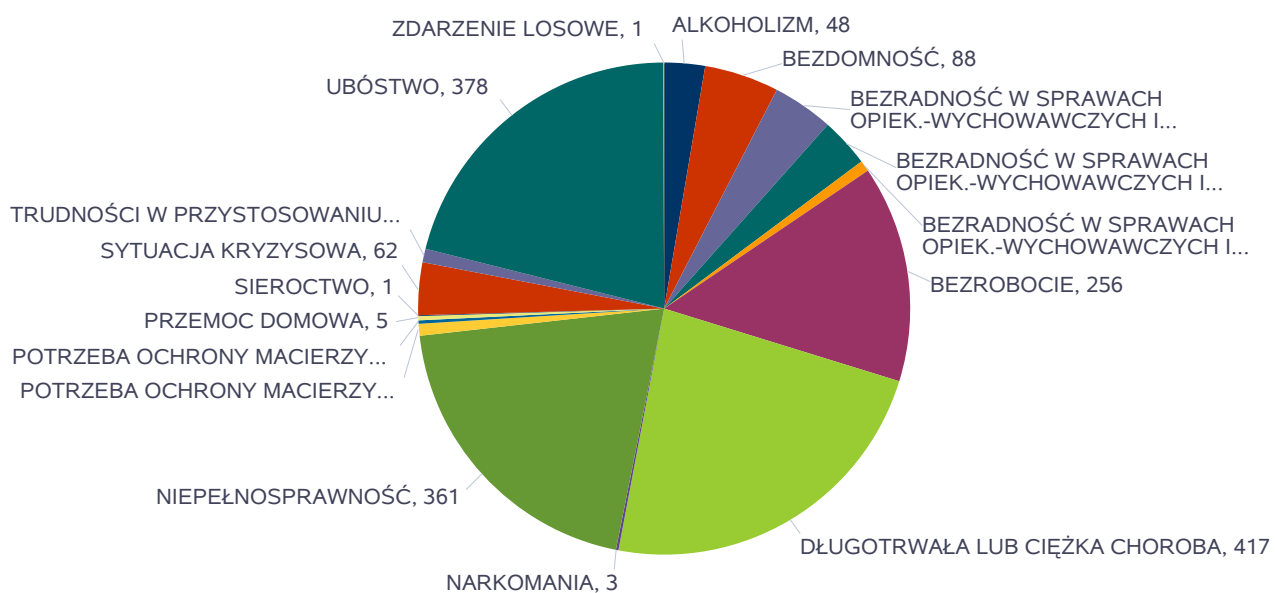
Liczba świadczeń

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	417
UBÓSTWO	378
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	361
BEZROBOCIE	256
BEZDOMNOŚĆ	88
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	72
SYTUACJA KRYZYSOWA	62
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	58
ALKOHOLIZM	48
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	14
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIECNE	13
PRZEMOC DOMOWA	5
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIECNOŚCI	4
NARKOMANIA	3
SIEROCTWO	1
ZDARZENIE LOSOWE	1

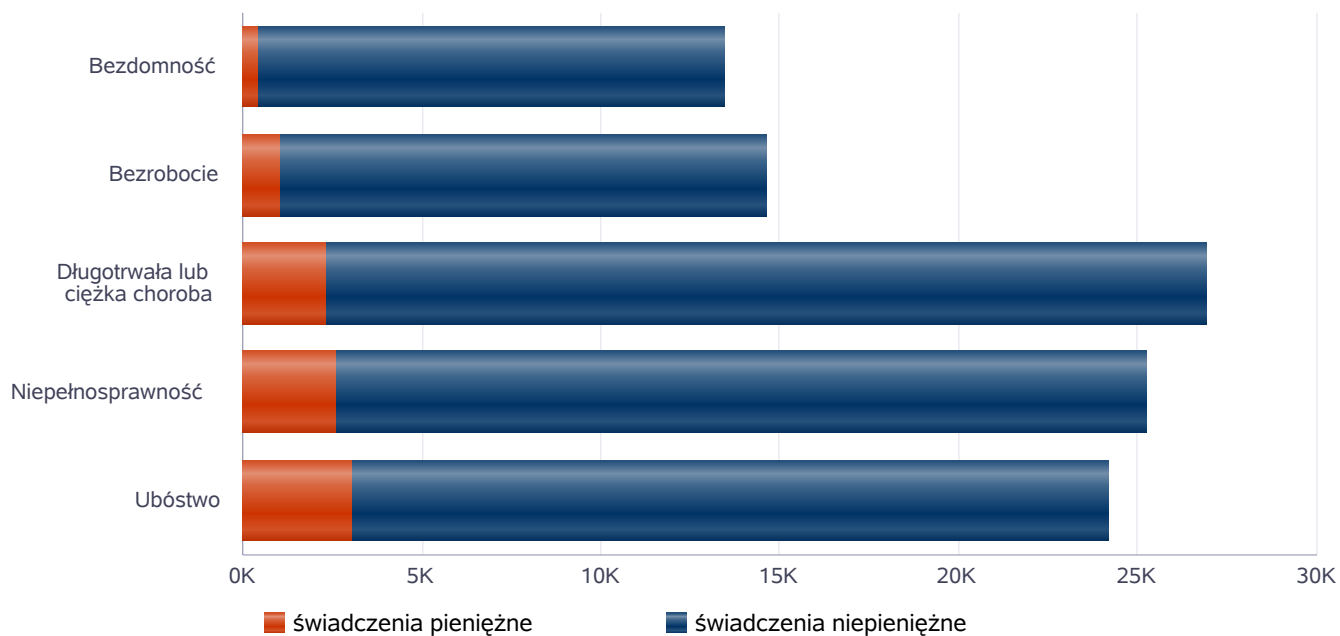
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	26 913	24 593	2 320
Niepełnosprawność	25 226	22 618	2 608
Ubóstwo	24 201	21 133	3 068
Bezrobocie	14 664	13 581	1 083
Bezdomność	13 437	13 016	421

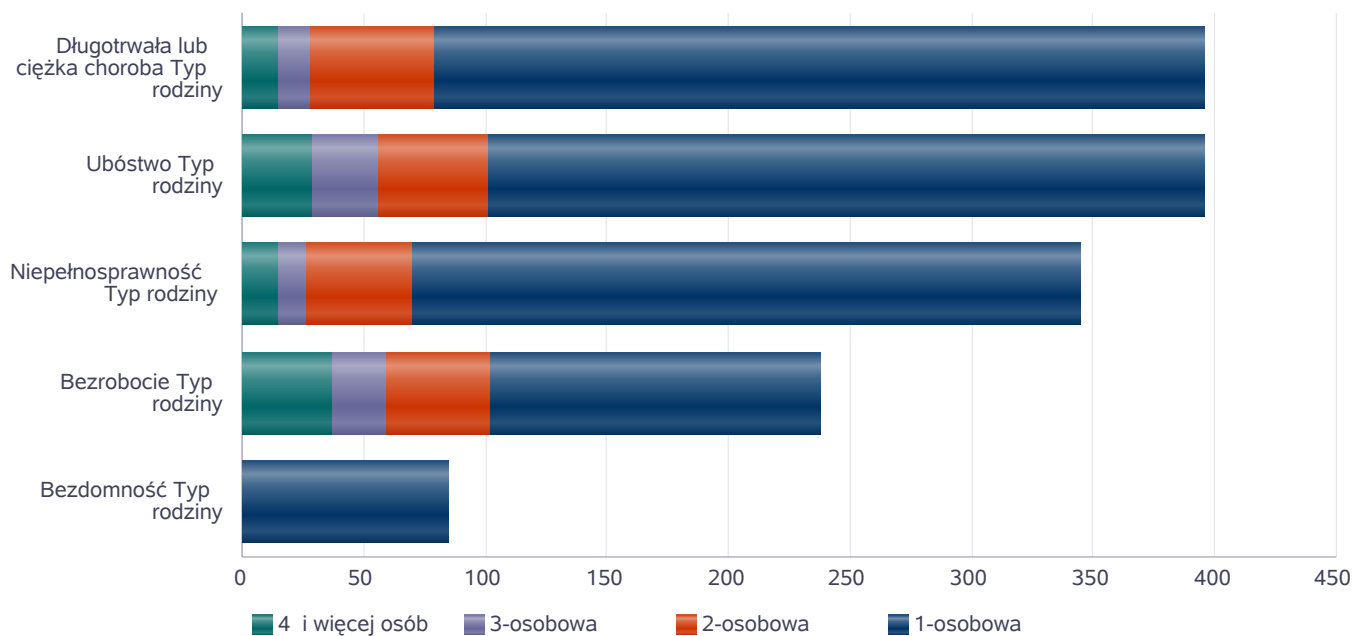
Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Długotrwała lub ciężka choroba	396	317	51	13	15
Ubóstwo	396	295	45	27	29
Niepełnosprawność	345	275	44	11	15
Bezrobocie	238	136	43	22	37
Bezdomność	85	85			

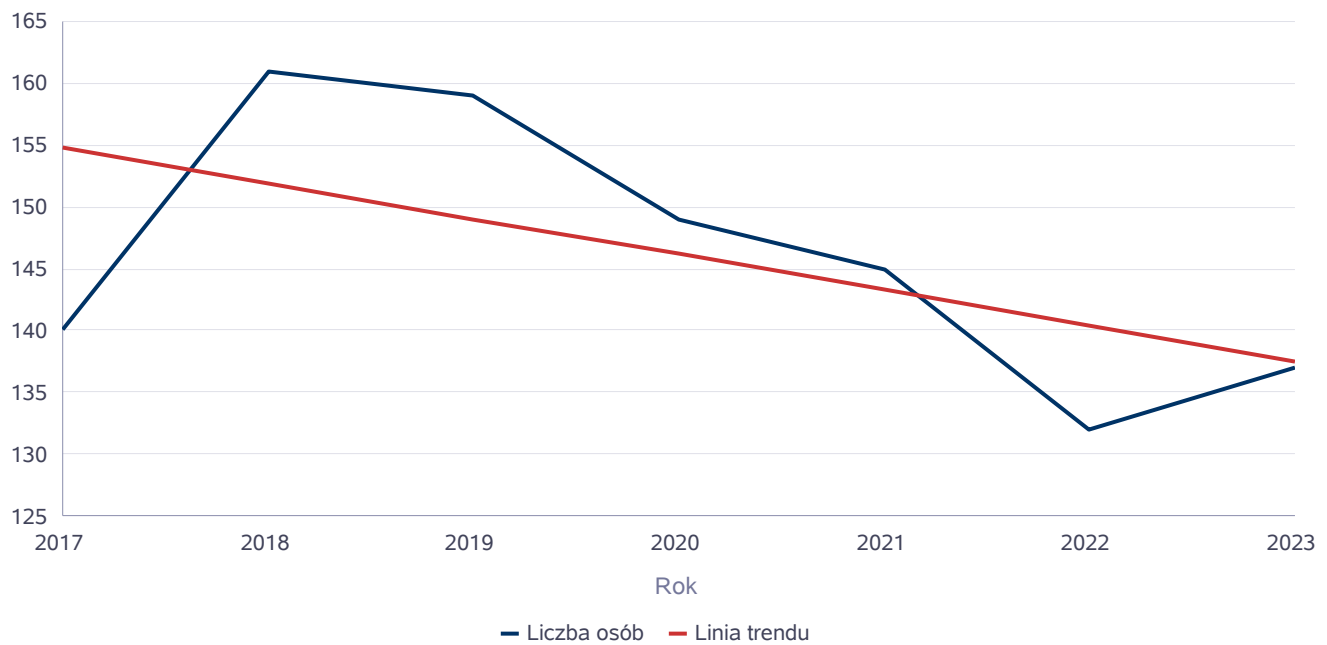
Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	140
2018	161
2019	159
2020	149
2021	145
2022	132
2023	137

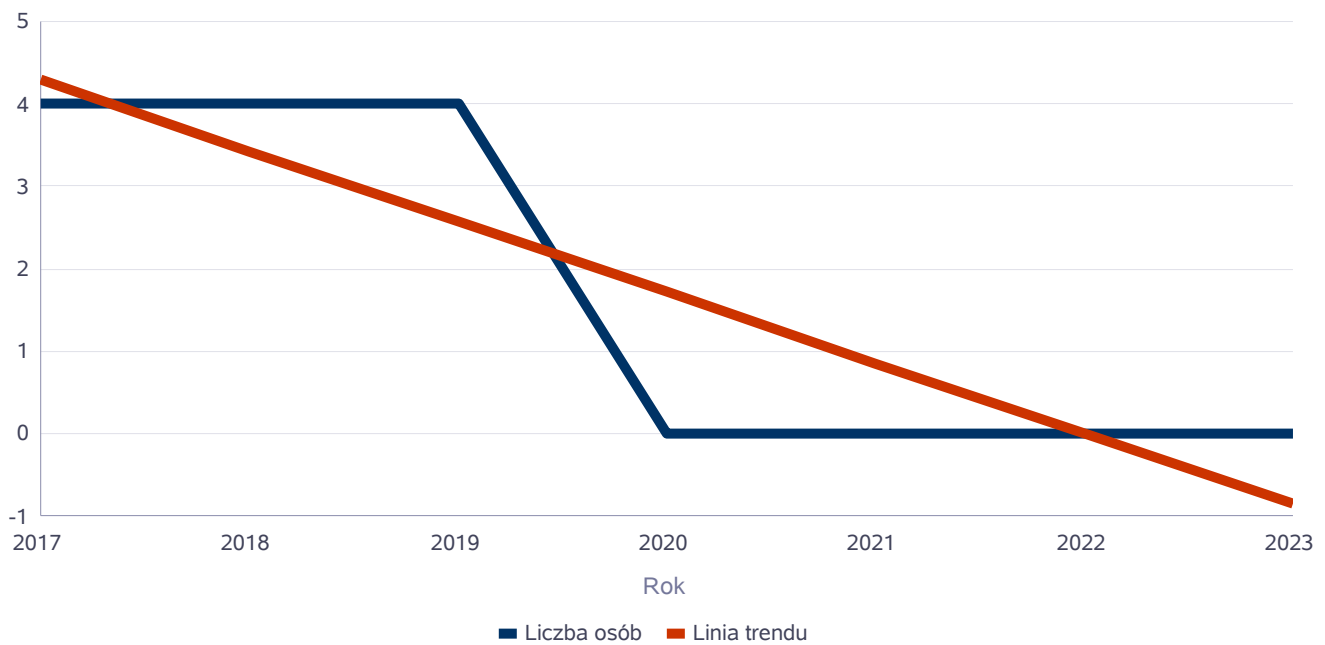
Liczba osób

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

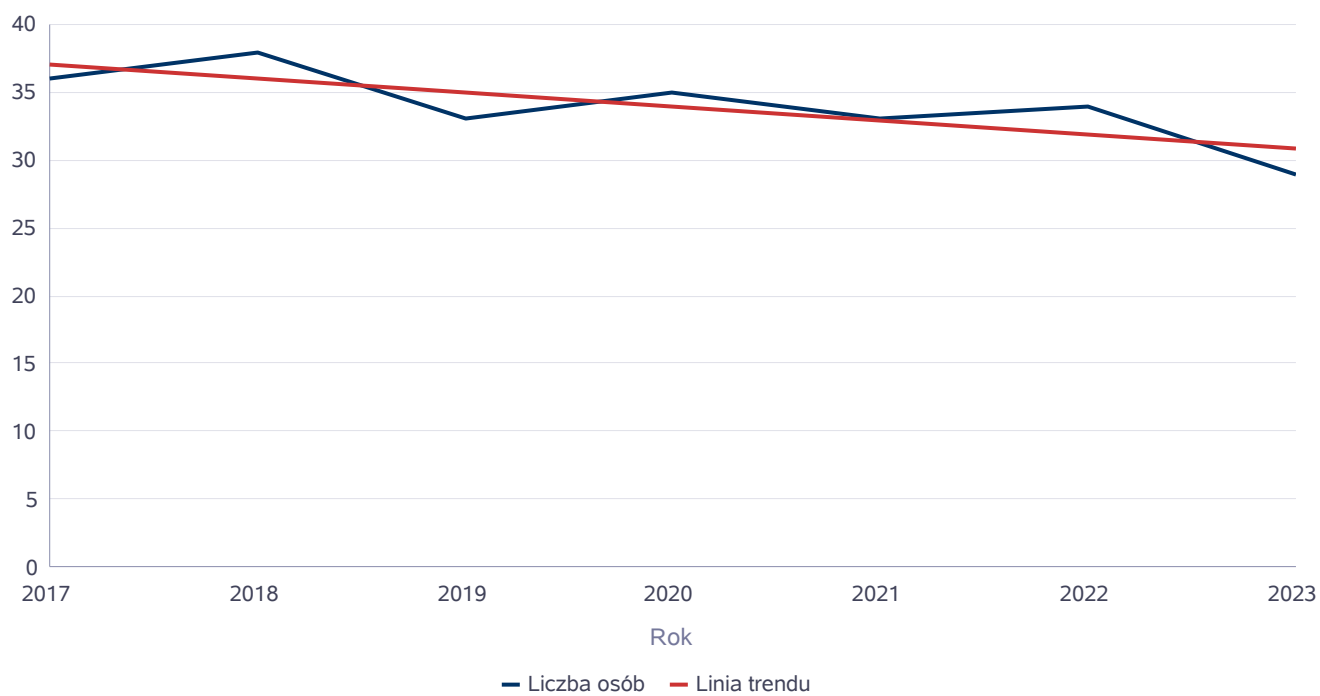
Rok	Liczba osób
2017	4
2018	4
2019	4
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Liczba osób

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

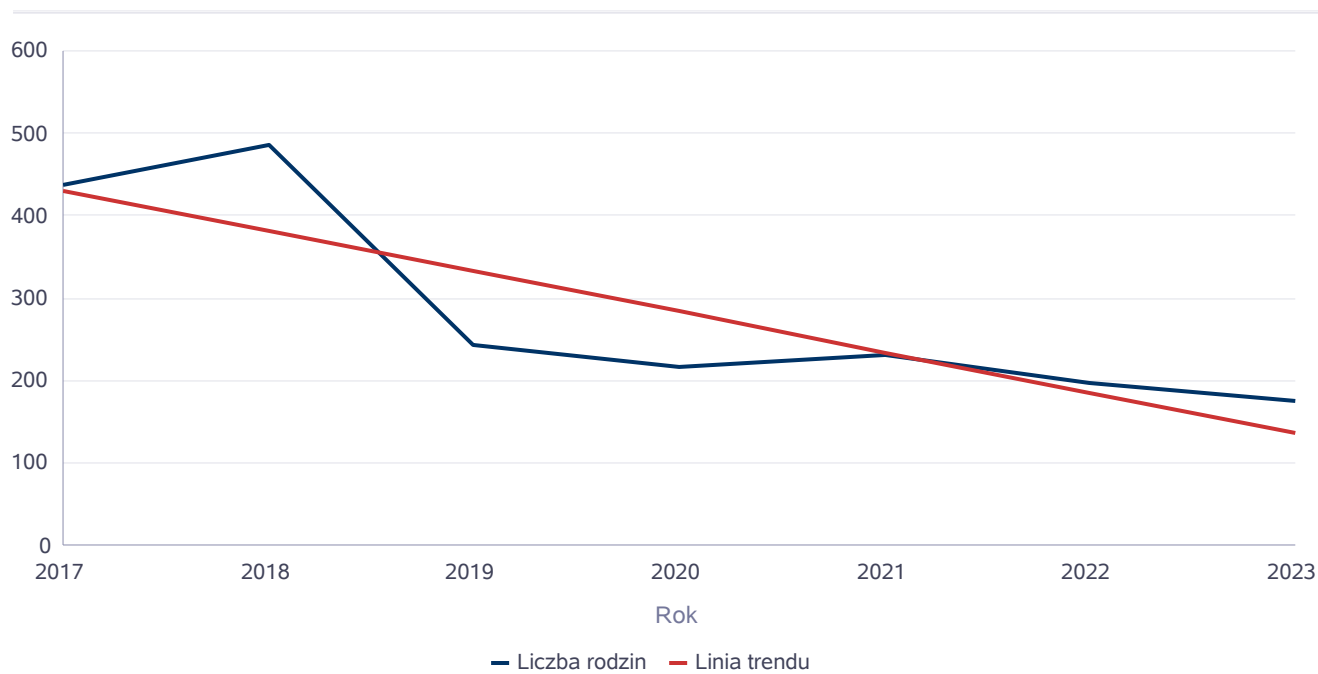
Rok	Liczba osób
2017	36
2018	38
2019	33
2020	35
2021	33
2022	34
2023	29

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj	Liczba rodzin w latach						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Poradnictwo specjalistyczne	437	486	243	216	231	196	176

Liczba rodzin

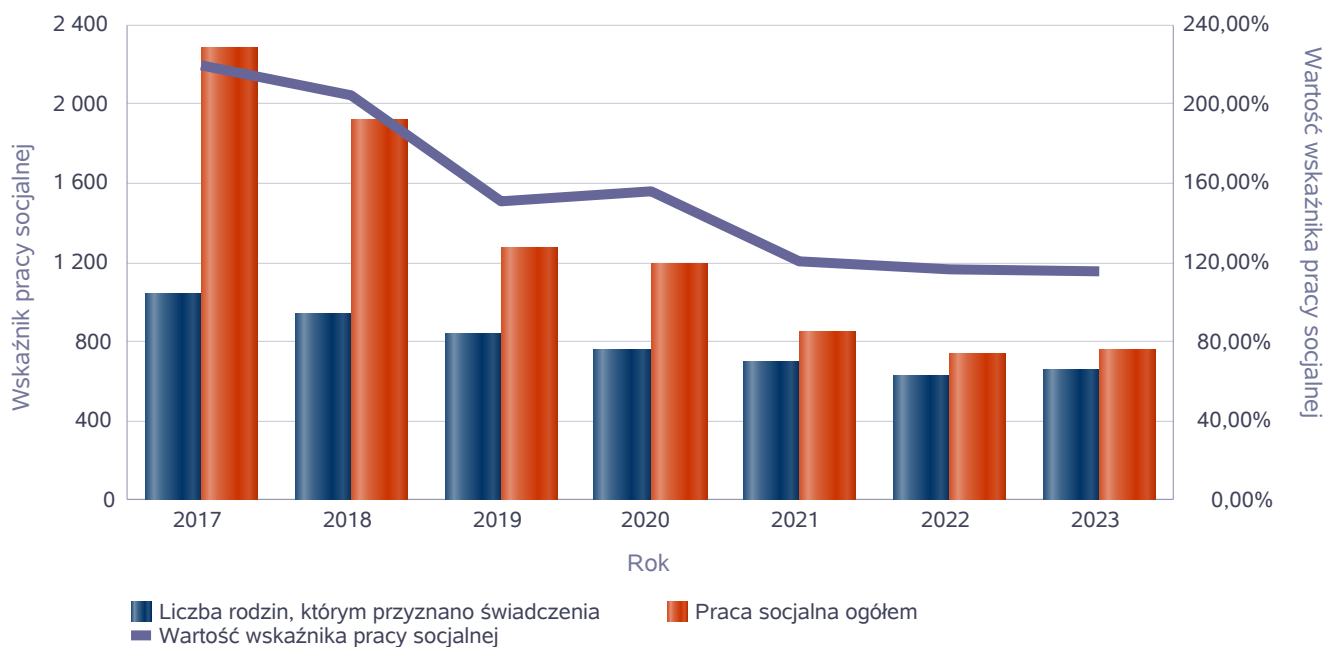

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wskaźnik pracy socjalnej	219,44%	204,91%	150,95%	156,24%	120,83%	116,67%	115,81%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	1 039	937	842	761	701	630	658
Praca socjalna ogółem	2 280	1 920	1 271	1 189	847	735	762

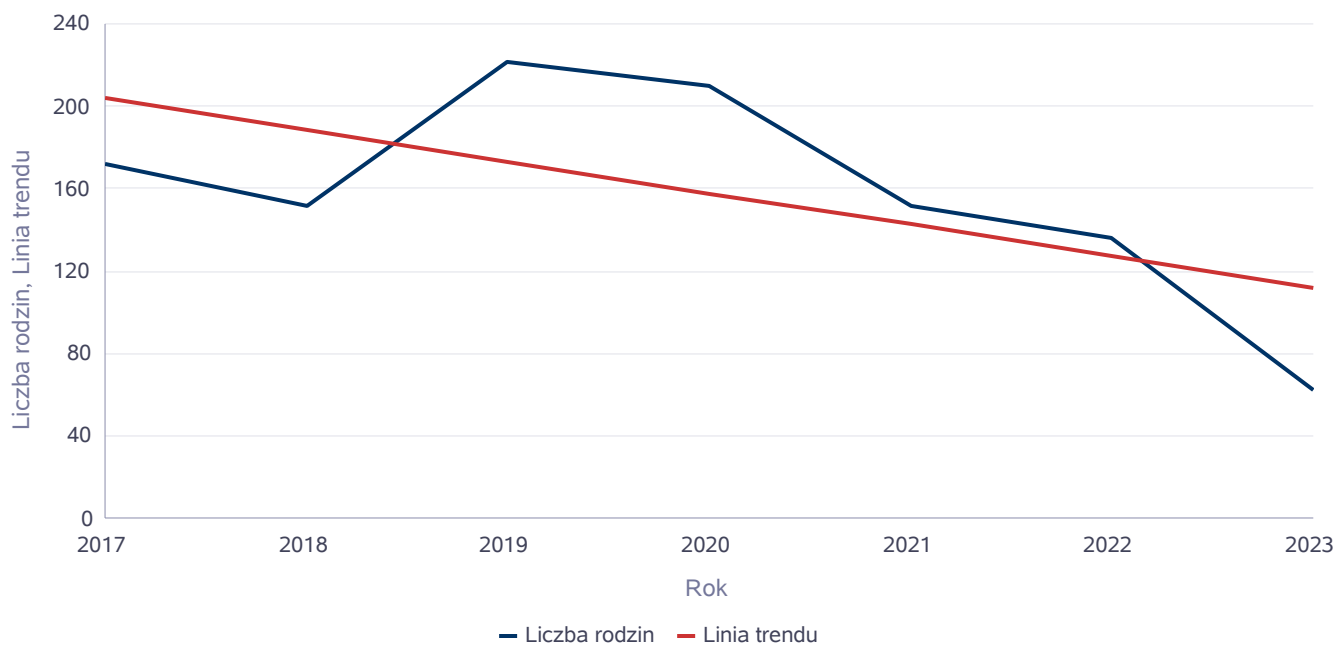
Wskaźnik pracy socjalnej

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

	Liczba rodzin						
Udzielone świadczenia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Interwencja kryzysowa	172	152	221	210	152	136	62

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

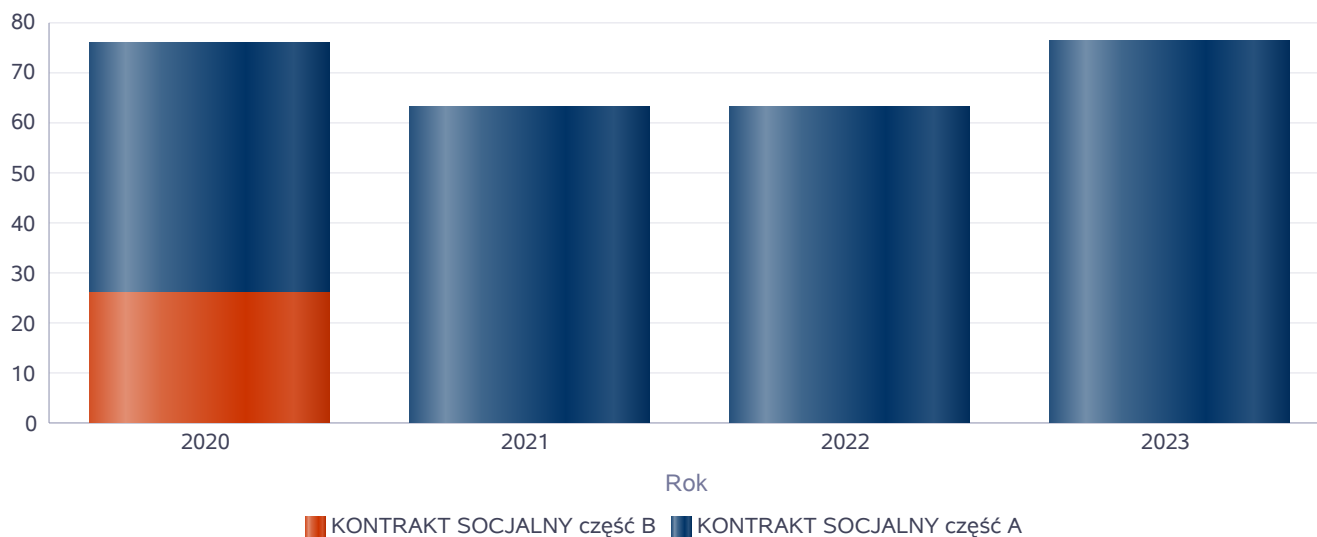

Kontrakt socjalny

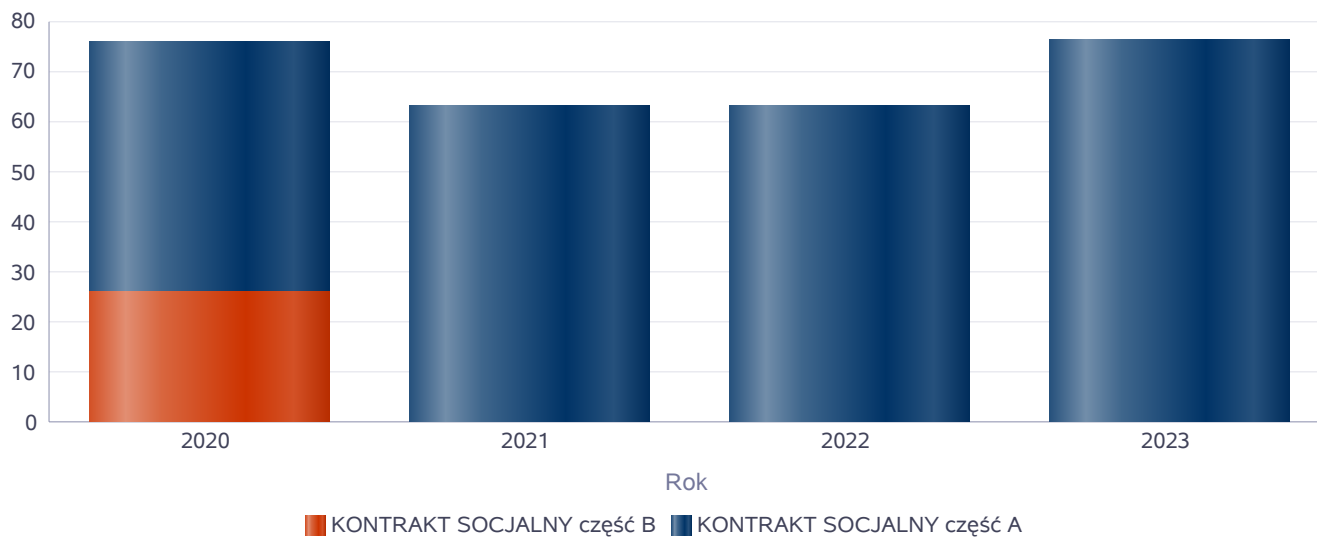
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	50	50
	KONTRAKT SOCJALNY część B	26	26
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	63	63
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	63	63
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	76	76
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0

Liczba kontraktów/projektów

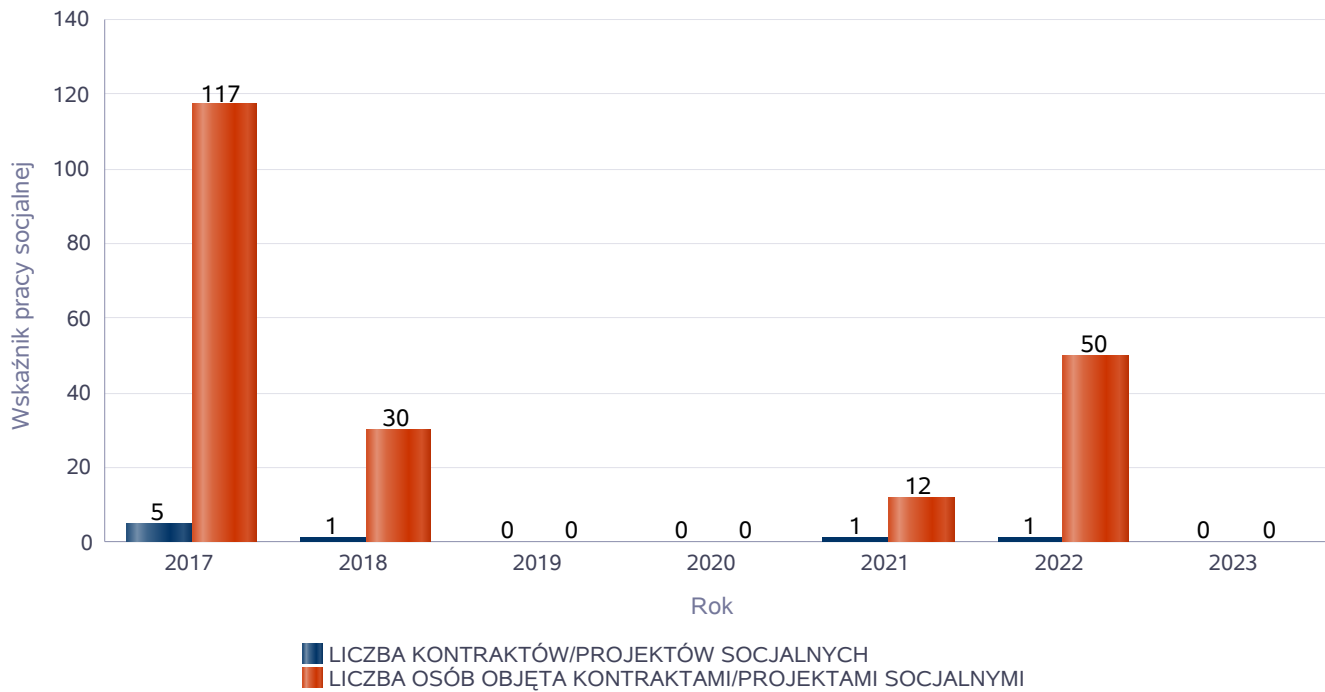

Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Liczba projektów społecznych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych

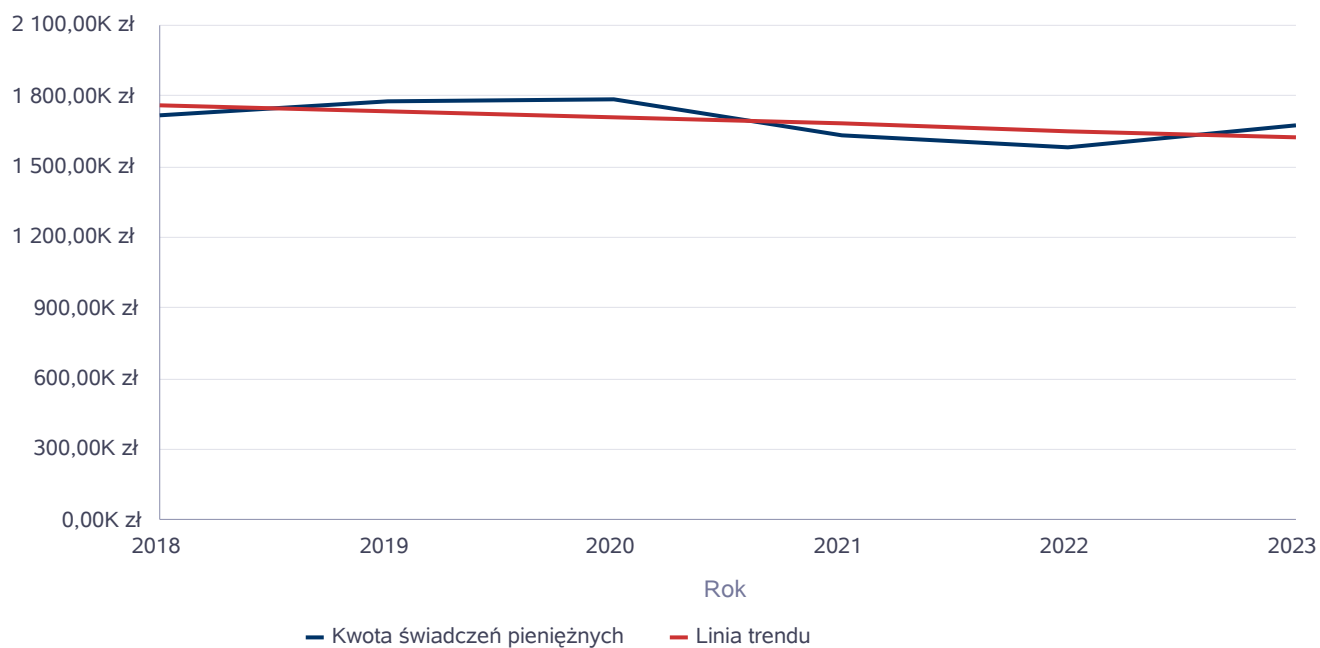
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	5	1	0	0	1	1	0
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	117	30	0	0	12	50	0

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	1 715 391,42 zł
2019	1 775 082,25 zł
2020	1 782 889,33 zł
2021	1 628 003,83 zł
2022	1 581 954,74 zł
2023	1 671 668,70 zł

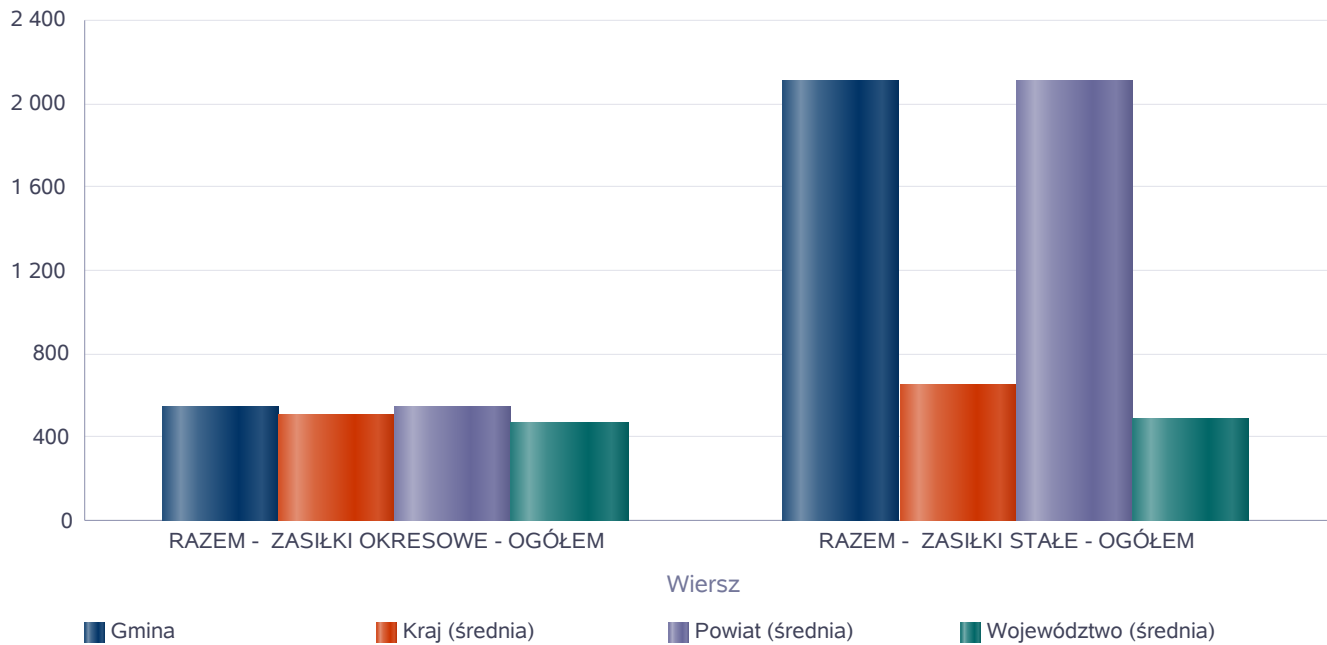
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	547
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	2 102
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	547
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	2 102
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	470
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	494
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	510
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	655

Liczba świadczeń

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	1 286	1 040	1 040
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	753	774	774
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	432	400	400
Wiek 0-17	4	125	128	128
Wiek produkcyjny *	5	427	443	443
Wiek poprodukcyjny **	6	201	205	205
Liczba rodzin	7	630	658	658
Liczba osób w rodzinach	8	1 038	1 040	1 040
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	375	388	388
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	203	190	190
Wiek 0-17	11	61	67	67
Wiek 18-59	12	167	166	166
Wiek 60 lat i więcej	13	147	155	155
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	641	663	663
Liczba rodzin	15	632	662	662
Liczba osób w rodzinach	16	1 050	1 080	1 080
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	63	76	76
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	63	76	76

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR

ZESPÓŁ DS. ASYSTY RODZINNEJ

Asystent rodziny, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prowadzi działania skierowane do rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w tym rodzin, których dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej. Z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny. W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu zatrudnionych jest 3 asystentów rodziny na umowę o pracę w systemie zadaniowym, co umożliwia im elastyczne zarządzanie czasem w kontaktach z rodzicami i ich dziećmi. Asystenci rodziny w ramach wykonywania obowiązków służbowych i wsparcia rodziny współpracują z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka. W ramach swych obowiązków asystenci rodziny biorą udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w MOPR w Tarnobrzegu. W 2023 roku wsparciem asystentów rodziny objętych było 34 rodziny, w których funkcjonuje 47 dzieci. Asystenci rodziny współpracują z 2 rodzinami biologicznymi, których dzieci pozostają w formach pieczy zastępczej i rodzice starają się o powrót dzieci pod ich opiekę. Praca asystentów rodziny nakierowana jest na wspieranie rodziny w kierunku poprawy jej sytuacji życiowej poprzez realizację działań zawartych w planie pracy z rodziną. Asystenci rodziny edukują rodzinę i udzielają poradnictwa i pomocy w przewyciężaniu problemów, zwiększeniu zaradności życiowej poszczególnych członków rodziny.

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Zasiłek stały

W 2023 roku zasiłki stałe wypłacano:

- 180 osobom samotnie gospodarującym,
- 19 osobom pozostającym w rodzinach.

Wydatkowano na ten cel 1 193 549 zł, środki pochodziły z dotacji Wojewody Podkarpackiego. Średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego wynosiła 567,82 zł.

Zasiłek okresowy

Zasiłki okresowe przyznano 93 rodzinom liczącym 146 osób. Powodem przyznania tego świadczenia było w szczególności:

- bezrobocie w 84 rodzinach liczących 136 osób,
- długotrwała choroba w 5 rodzinach liczących 5 osób,
- niepełnosprawność w 5 rodzinach liczących 7 osoby,
- inne powody w 6 rodzinach liczących 7 osoby.

Na tę formę pomocy w 2023 r. wydatkowano kwotę 199 357 zł, środki pochodziły z dotacji Wojewody Podkarpackiego. Średnia wysokość zasiłku okresowego w 2023 r. wynosiła 364,46 zł.

Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy przyznawany był na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na: zakup żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, obuwia, środków czystości, pokrycie kosztów zużycia energii elektrycznej, gazu, wykupienia leków wg. przedłożonych recept lekarskich oraz drobnych remontów. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom i rodzinom niespełniającym kryterium dochodowego udzielono pomocy w formie specjalnego zasiłku celowego oraz zasiłku celowego w przypadku poniesienia strat w

wyniku zdarzenia losowego. Na zasiłki celowe i w naturze, w tym specjalne zasiłki celowe w 2023 r. wydatkowano kwotę 269 486 zł środki pochodziły z budżetu gminy 194 386 zł oraz dotacji Wojewody Podkarpackiego 75 100 zł. Pomocy udzielono 372 rodzinom, w tym 20 rodzin otrzymało specjalne zasiłki celowe. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego otrzymała 1 osoba na kwotę 500 zł z powodu śmierci w rodzinie.

POSIŁEK JAKO ŚWIADCZENIE PRYZNANE W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU

Na podstawie przepisów Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz Uchwała Nr IV/39/2018 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 28 grudnia 2018 r. – obowiązującą do dnia 25 lutego 2023 r. i uchwała zmieniająca tj. Uchwała Nr LXIX/740/2023 Rady Miasta Tarnobrzega obowiązująca od dnia 26 lutego 2023r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach tego programu.

W ramach realizowanego programu przyznawana była pomoc w formie:

- gorących posiłków w przedszkolach i szkołach dla dzieci i młodzieży,
- gorących posiłków dla dorosłych,
- świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Programem objęto łącznie 466 osoby, w tym:

- 65 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej,
- 100 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- 304 osoby dorosłe.

Ogółem wydatkowano środki w wysokości 301 120 zł. Środki własne gminy przeznaczone na ten cel to kwota 90 336 zł, natomiast otrzymana dotacja Wojewody Podkarpackiego wynosiła 210 784 zł.

Wydatki obejmowały:

- świadczenia pieniężne (w formie zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności na kwotę 100 800 zł,
- opłacono gorące posiłki 130 dzieciom i młodzieży na łączną kwotę 58 705 zł,
- opłacono gorące posiłki 63 osobom dorosłym na kwotę 141 615.

Dożywianie dzieci i młodzieży z Ukrainy

W oparciu o art. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa Dz. U. poz 583 z późn. zm. oraz art. 17 ust.1 pkt. 3 i 14, art. 39 i art. 48b ustawy o pomocy społecznej zapewniono:

- zasiłek celowy na posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole dla 22 dzieci,
- zasiłek celowy na wyżywienie dzieci w przedszkolu dla 11 dzieci.

Ogółem wydatkowano na ten cel 19 132,40 zł z Funduszu Pomocy.

SCHRONIENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje obowiązkowe zadanie własne gminy dotyczące zapewnienia schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (art. 17 ust. 1 pkt. 3 ustawy o pomocy społecznej) poprzez wydawanie decyzji administracyjnych o udzieleniu schronienia w formie tymczasowego pobytu w schroniskach dla osób bezdomnych. Tutejszy Ośrodek udziela schronienia osobom bezdomnym na podstawie art. 48 ustawy o pomocy społecznej:

- osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona,
- udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi,
- schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

W 2023r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu udzielił schronienia 70 osobom bezdomnym poprzez wydanie decyzji administracyjnych udzielających schronienia w formie tymczasowego pobytu w Schronisku dla bezdomnych w Tarnobrzegu, ul. Zwierzyniecka 22a. Miesięczny koszt pobytu osoby bezdomnej w schronisku dla bezdomnych w Tarnobrzegu w 2023r. wynosił 1.734,69 zł. W tej kwocie znajdowało się całodzienne wyżywienie, niezbędna odzież, środki higieny osobistej itp. Średnio 26 osób bezdomnych partycypowało w kosztach pobytu w schronisku ponosząc 100% lub częściowe opłaty za pobyt, natomiast za pozostałych bezdomnych koszt pobytu w Schronisku pokrywała Gmina Tarnobrzeg. W 2023r. odpłatność od osób bezdomnych przebywających w schroniskach wyniosła 155.793,40 zł.

SPRAWIENIE POGRZEBU

Zgodnie z art. 44 ustawy o pomocy społecznej, sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Zadanie to realizowane było zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Tarnobrzega. W 2023 r. MOPR sprawił 1 pochówek za łączną kwotę 4 216 zł. Kwota 4 000 zł została zwrócona przez ZUS – zmarły posiadał uprawnienia do świadczenia emerytalnego. Poniesiony koszt pochówku wyniósł 216 zł.

ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu realizując powyższe zadanie zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej zapewnia opiekę w/w osobom poprzez kierowanie do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu zlokalizowanych jak najbliżej miejsca zamieszkania. Osoby dorosłe przewlekle somatycznie chore całodobową opieką objęte są w Domu Pomocy Społecznej w Tarnobrzegu ul. Kurasia 7. Dom posiada 60 miejsc statutowych. Od 1 stycznia 2023r. do 28 lutego 2023r. miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił 4.500 zł. Od 1 marca 2023r. koszt wzrósł do kwoty 5.283,77 zł. Na dzień 31.12.2023r. całodobową opieką objętych było 55 osób, w tym 5 osób przyjętych na podstawie decyzji wydanej przed dniem 01.01.2004r. oraz 50 osób przyjętych na podstawie skierowania wydanego po dniu 01.01.2004r. Dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, całodobowa opieka zapewniana jest w Dom Pomocy Społecznej w Tarnobrzegu ul. Sienkiewicza 211. Dom posiada 77 miejsc statutowych, w tym 4 miejsca dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Od 1 stycznia 2023r. do 28 lutego 2023r. koszt utrzymania wynosił 4.482,46 zł. Od 1 marca 2023r. miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wzrósł do kwoty 5.443,31 zł. Na dzień 31.12.2023r. całodobową opieką objętych było 73 osoby, w tym 42 osób przyjętych na podstawie decyzji o umieszczeniu wydanej przed dniem 01.01.2004r. oraz 31 osób przyjętych na podstawie skierowania wydanego po dniu 01.01.2004r. Osoby z terenu Miasta Tarnobrzega, które ze względu na stan zdrowia wymagają zapewnienia całodobowej opieki w domach pomocy przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, przewlekle psychicznie chorych oraz niepełnosprawnych fizycznie umieszczane są w domach na terenie innych powiatów w zależności od posiadania wolnych miejsc. Osoby pochodzące z terenu Miasta Tarnobrzega przebywały w następujących domach: Dom Pomocy Społecznej w Irenie, Jarosławiu, Rudzie Różanieckiej, Rzeszowie, Piskorowicach - Mołynie, Matczynie, Sobowie, Babicy, Gliniku Dolnym, Górnem, Sandomierzu, Krowicy Lasowej, Cmolasie, Dębicy, Nowej Dębie, Łące, Stalowej Woli, Krośnie, Pęcławicach Górnych oraz w Bochni. W roku 2023r. do domów pomocy społecznej skierowano 20 osób. Odpłatność za pobyt w Domu do pełnego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca dla 11 osób ponosiła Gmina Tarnobrzeg. Za pobyt w DPS 8 osób opłatę do pełnego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca ponosiła rodzina, jedna osoba ponosiła

odpłatność w wysokości pełnego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej. Osoby z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym oferowana jest pomoc w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także integrację społeczną, kierowane są na zajęcia Środowiskowego Domu Samopomocy w Tarnobrzegu ul. Kopernika 3. Dom dysponuje 56 miejscami statutowymi. W roku 2023r. z terapii skorzystało 59 osób, w tym 1 osoba spoza terenu Miasta Tarnobrzega. Na świadczenie terapii dla tej osoby zostały zawarte porozumienia w sprawie realizacji powyższego zadania z Wójtem Gminy Łoniów. W 2023r. skierowano 2 nowe osoby do korzystania z usług świadczonych w ŚDS w Tarnobrzegu.

WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu został wyznaczony na organizatora pieczy zastępczej na terenie naszego miasta, zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Tarnobrzega Nr 380/2011 z dnia 19 grudnia 2011 roku. Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej działający w Ośrodku realizuje zadania na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej oraz Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 przyjętego Uchwałą NR XXXVIII/410/2020 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 30 grudnia 2020 r. Piecza zastępcza jest opieką, jaką sprawuje się nad dzieckiem rodziców, którzy nie są w stanie zapewnić mu opieki osobiście. Najczęściej wynika to z dysfunkcji rodziny, przejściowych lub ciągłych trudności, jakie przeżywa rodzina. Dziecko, którego potrzeby bytowe i emocjonalne nie mogą zostać zaspokojone w rodzinie, obejmowane jest opieką zastępczą. Piecza zastępcza ma na celu nie tylko pomoc samemu dziecku, ale pośrednio również pomoc rodzinie w przywróceniu jej zdolności do opieki i wychowania dziecka. System pieczy zastępczej, to niezwykle złożony i kompleksowy zespół instytucji, placówek i działań, które mają na celu pomoc dziecku i jego rodzinie. Funkcje te pełnią domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, a także placówki wsparcia dziennego czy organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Na terenie miasta Tarnobrzega istnieją następujące formy pieczy zastępczej:

- rodzinna piecza zastępcza, czyli rodziny zastępcze:
  - spokrewnione,
  - niezawodowe,
  - zawodowe.
- instytucjonalna piecza zastępcza
  - placówka opiekuńczo - wychowawcza prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Dom Dziecka,
  - placówka opiekuńczo - wychowawcza tj. Rodziny Dom Dziecka.

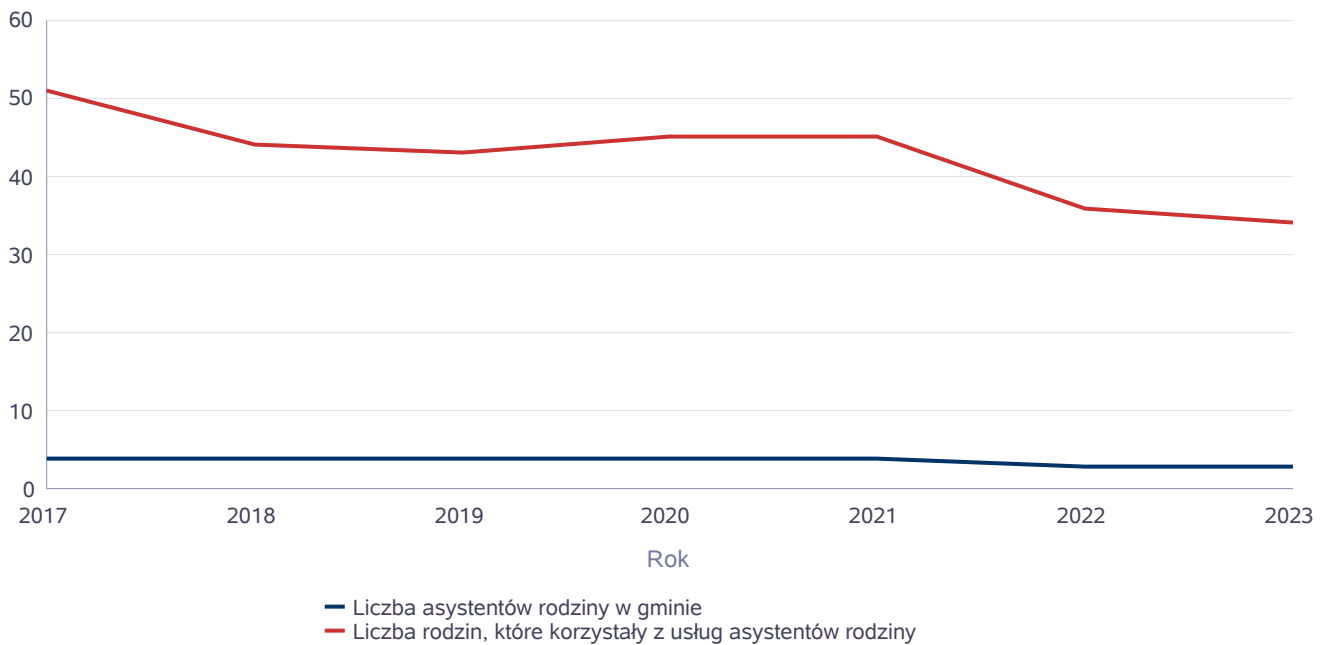
Najważniejszym celem powyższych form pieczy zastępczej na najbliższe lata dla organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, czyli Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, jest zapewnienie dziecku:

- organizacji opieki dla dziecka do momentu powrotu w środowisko rodzinne (współpraca asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w celu powrotu dziecka do rodziców biologicznych),
- realizacji pracy z rodziną i dzieckiem w taki sposób, aby zapewnić dziecku możliwość przysposobienia (współpraca z ośrodkiem adopcyjnym),
- realizacją planu pracy z rodziną i dzieckiem w celu zapewnienia mu trwałego przebywania w pieczy zastępczej ze względu na brak możliwości powrotu w środowisko rodzinne (praca koordynatora z rodziną i dzieckiem w pieczy zastępczej).

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba asystentów rodziny w gminie	4	4	4	4	4	3	3
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	51	44	43	45	45	36	34

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
 GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR
 wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
 w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	200	196	196
Kwota świadczeń w złotych	2	1 158 461	1 193 549	1 193 549
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	176	180	180
Kwota świadczeń w złotych	4	1 095 606	1 145 347	1 145 347
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	24	19	19
Kwota świadczeń w złotych	6	62 855	48 202	48 202
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	99	93	93
Kwota świadczeń w złotych	8	212 867	199 357	199 357
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	96	84	84
Kwota świadczeń w złotych	10	209 220	180 866	180 866
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	1	5	5
Kwota świadczeń w złotych	12	776	3 492	3 492
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	2	5	5
Kwota świadczeń w złotych	14	2 871	5 687	5 687
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	328	372	372
Kwota świadczeń w złotych	20	195 343	269 486	269 486
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	132	208	208
Kwota świadczeń w złotych	22	60 240	100 800	100 800
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓLEM				
Liczba osób	25	192	192	192
Kwota świadczeń w złotych	26	163 120	200 320	200 320
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży/MRiPS-03, dział 1B, wiersz 25)				
Liczba osób	27	124	129	129
Kwota świadczeń w złotych	28	50 459	58 705	58 705
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	192	192	192
Kwota świadczeń w złotych	30	162 919	200 320	200 320
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	129	130	130
Kwota świadczeń w złotych	32	50 258	58 705	58 705
SCHRONIENIE - OGÓLEM				
Liczba osób	33	57	70	70
Kwota świadczeń w złotych	34	590 890	683 703	683 703
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	4	1	1
Kwota świadczeń w złotych	38	12 648	4 216	4 216
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	101	84	84
Kwota świadczeń w złotych	40	2 659 957	3 292 548	3 292 548
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	36	34	34
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	3	3	3
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	24 489	10 975	10 975

3.2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

ZADANIA WŁASNE POWIATU

Do zadań własnych powiatu należy:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób,
- prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej,
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
- doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

ZADANIA ZLECONE POWIATOWI

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. Środki na realizację tych zadań zapewnia budżet państwa.

POMOC DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH

W 2023 roku udzielono pomocy pełnoletnim usamodzielnianym wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze w łącznej wysokości: 107 673,35 zł tego:

- opuszczającym rodziny zastępcze:
  - 7 osobom przyznano pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości: 41 355 zł,
  - 1 osobie przyznano pomoc na zagospodarowanie w wysokości: 2 039 zł,
- opuszczającym placówki opiekuńczo - wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze:
  - 7 osobom przyznano pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości:
  - 23 360,35 zł,
  - 6 osobom przyznano pomoc na zagospodarowanie w wysokości: 14 015 zł,
  - 3 osobom przyznano pomoc na usamodzielnienie w wysokości: 26 904 zł.

W Tarnobrzegu funkcjonują 2 dwupokojowe mieszkania chronione przeznaczone na potrzeby usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE

Na terenie miasta Tarnobrzega funkcjonują dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze:

- Dom Dziecka Stowarzyszenia Przyjaciół Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej w Tarnobrzegu, ul. Św. Barbary 1. Placówka typu socjalizacyjnego z liczbą miejsc: 14

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w 2023 roku wynosił: 4.916,67 zł.

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinny Dom Dziecka w Tarnobrzegu, ul. Słoneczna 17. Placówka typu rodzinnego z liczbą miejsc: 8

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w 2023 roku wynosił: 3.680,72 zł.

W 2023 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie kraju w powiatach: tarnobrzesckim przebywało 2 dzieci pochodzących z miasta Tarnobrzega. Na pokrycie ich kosztów utrzymania w ramach zawartych porozumień przeznaczono z budżetu miasta dotację w kwocie: 132 336,84 zł. W 2023 roku w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu tarnobrzesckiego (powiat ziemski) przebywało 2 dzieci pochodzących z miasta Tarnobrzega. Na pokrycie kosztów jego pobytu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przekazał środki w wysokości: 132 336,84 zł.

Placówka Opiekuńczo Wychowawcza Rodzinny Dom Dziecka

Placówka Opiekuńczo Wychowawcza Rodzinny Dom Dziecka w Tarnobrzegu istnieje od 2001 r. Jest placówką rodzinną zapewniającą dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodziców całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego oraz opiekę, do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia się. Obecnie w placówce przebywa 9 dzieci, w tym, dwóch pełnoletnich wychowanków. Siedmioro dzieci pochodzi z miasta Tarnobrzega, a dwóch wychowanków z powiatu tarnobrzesckiego. Wszyscy wychowankowie uczą się w szkole lub uczęszczają do przedszkola. Dzieci mają zapewnione właściwe warunki bytowe, uczęszczają na zajęcia dodatkowe, niepełnosprawne dzieci są objęte rehabilitacją, a najmłodsze wczesnym wspomaganie rozwoju. Niepełnosprawne dzieci są objęte specjalistyczną opieką medyczną. Placówka zgodnie z zapisem ustawy o pomocy rodzinie i pieczy zastępczej współpracuje z rodzinami naturalnymi swoich wychowanków, Sądem Rodzinnym, MOPR-em, PCPR-em. Obsługę finansowo księgową zapewnia SCUW. W placówce zatrudnione są 3 osoby.

Dom Dziecka Stowarzyszenia Przyjaciół Placówki Opiekuńczo Wychowawczej

Dom Dziecka SPPOW został utworzony zgodnie z przepisami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej i spełnia wszystkie standardy wychowania i opieki narzucone przez w/w przepisy prawa. Dzieci, do domu Dziecka kieruje Prezydent Miasta Tarnobrzega na podstawie decyzji Sądu Rodzinnego. Dom Dziecka prowadzony jest przez Stowarzyszenie, jako zadanie zlecone przez Miasto Tarnobrzeg na prawach powiatu. Dom Dziecka znajduje się na parterze budynku Internatu Zespołu Szkół Nr 3 w Tarnobrzegu. W Domu Dziecka może

przebywać maksymalnie 14 dzieci. W budynku znajdują się sypialnie, łazienki, kuchnia, pokoje wypoczynku i pomieszczenia administracyjne oraz magazynowe. W placówce prowadzone są zajęcia opiekuńcze, wychowawcze i dydaktyczne zgodnie z odpowiednimi przepisami. Opiekę pedagogiczną sprawują wychowawcy i pedagog. Wychowankowie Domu Dziecka uczęszczają do szkół na terenie Tarnobrzega. Placówka:

- zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne,
- realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku,
- umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej,
- podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny,
- zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych,
- obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi,
- zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2023 roku Zarząd PFRON przekazał na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych kwotę 4 523 337 zł. Zgodnie z Uchwałą Nr LXXII/761/2023 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 29 marca 2023 roku na zadania rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu przeznaczono kwotę 4 307 091,53 zł, w tym na zobowiązania związane z działalnością Warsztatów Terapii Zajęciowej kwotę 3 244 560 zł. Kwota 216 245,47 zł została przeznaczona na zadania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Środki wydatkowano na następujące cele:

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów. W 2023 roku na realizację zadania wydatkowano kwotę 549 113,46 zł. W ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze udzielono pomocy 340 dorosłym osobom niepełnosprawnym na kwotę 500 346,36 zł oraz 19 niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży na kwotę 48 767,10 zł, rozpatrując łącznie 618 wniosków. Dofinansowano zakup: aparatów słuchowych z wkładkami usznymi, poduszek i materaców przeciwośluzowych, protez, wózków inwalidzkich, butów ortopedycznych, kul, chodzików, podpórek, ortez, gorsetów, pieluchomajtek, cewników, worków i in. Ponadto 3 osoby dorosłe otrzymały dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny na łączną kwotę 4 599,99 zł. Dofinansowanie przeznaczono na zakup rowerów stacjonarnych, bieżni.
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych. W 2023 roku ze środków PFRON dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 145 osobom, w tym 82 dorosłym osobom niepełnosprawnym, 17 dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej oraz 46 opiekunom przeznaczając na ten cel kwotę 247 707 zł. Dofinansowanie dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej wraz z opiekunami (34 osoby) wyniosło kwotę 57 391 zł. Turnusy rehabilitacyjne zapewniły kontynuację rehabilitacji społecznej połączonej z rehabilitacją leczniczą oraz specjalistyczną, dostosowaną do potrzeb osób wynikających z ich niepełnosprawności.

Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

W 2023 roku na dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych ze środków PFRON wydatkowano ogółem kwotę 254 515,07 zł. Z likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania skorzystało 14 dorosłych osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 203 566,37 zł. Środki Funduszu przeznaczono na adaptację pomieszczeń higieniczno - sanitarnych, zakup schodołazu, zakup i montaż podnośnika osobowego, zakup i montaż krzeselka

schodowego, budowę podjazdu. W ramach likwidacji barier technicznych udzielono wsparcia ze środków PFRON 7 dorosłym osobom niepełnosprawnym przeznaczając na ten cel kwotę 28 421,70 zł, oraz 1 niepełnosprawnemu dziecku przeznaczając na ten cel kwotę 2 460,00 zł. Środki Funduszu w wysokości ogółem 30 881,70 zł przeznaczono na dofinansowanie zakupu łóżek rehabilitacyjnych, podnośnika transportowego, roweru trójkołowego, roweru trójkołowego dwuosobowego, szyn podjazdowych, uchwytów. Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymało 2 dorosłe osoby niepełnosprawne w wysokości 5 224 zł oraz 5 dzieci w wysokości 14 843 zł niepełnosprawnych. Na ten cel przeznaczono kwotę ogółem 20 067 zł, dofinansowując laptop wraz z oprzyrządowaniem, komputer stacjonarny, urządzenie do komunikacji alternatywnej mówik.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Dofinansowanie zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych opiewało na kwotę 11 196 zł. W ramach dofinansowania wsparcie uzyskało Stowarzyszenie Amazonek Pomocna Dłoń w Tarnobrzegu, Sandomierskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Zdrowia Psychicznego Nadzieja na organizację imprez turystyczno - rekreacyjnych. Zadanie zrealizowano na rzecz 33 osób niepełnosprawnych.

Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej

W 2023 roku na terenie Tarnobrzega funkcjonowały dwa warsztaty terapii zajęciowej:

- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Tarnobrzegu ul. Sandomierska 24 obejmujący wsparciem terapeutycznym 60 osób niepełnosprawnych, w tym 56 mieszkańców Tarnobrzega, na którego działalność wydatkowano kwotę 1 966 440 zł, w tym ze środków PFRON kwotę 1 769 760 zł, ze środków powiatu kwotę 196 680 zł.
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Kole Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną w Tarnobrzegu, ul. Niepodległości 2 obejmujący terapią 50 osób niepełnosprawnych, w tym 24 mieszkańców Tarnobrzega, na którego działalność wydatkowano kwotę 1 638 700 zł, w tym ze środków PFRON kwotę 1 474 800,00 zł, ze środków powiatu kwotę 163 900 zł.

Łącznie na działalność obu warsztatów terapii zajęciowej przekazano środki w wysokości 3 605 140 zł, w tym środki PFRON stanowiły kwotę 3 244 560 zł. Działalność funkcjonujących na terenie miasta Tarnobrzega warsztatów terapii zajęciowej, zgodnie z art. 10 b ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, współfinansowana była w 10% ze środków Powiatu w wysokości 360 580 zł.

REALIZACJA PILOTAŻOWEGO PROGRAMU AKTYWNY SAMORZĄD

W 2023 roku Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej MOPR w Tarnobrzegu realizował dodatkowe zadania związane z realizacją programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Realizacja programu umożliwiła zwiększenie oferty skierowanej do osób niepełnosprawnych w zakresie likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie tej grupy osób.

Dofinansowanie przyznano w następujących obszarach wsparcia:

MODUŁ I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

- Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
  - Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
  - Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
- Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:
  - Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,

- Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
- Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
  - Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym.
  - Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektryczny, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
  - Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania.
- Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka.

W ramach realizacji Modułu I Programu o dofinansowanie ubiegało się 19 osób niepełnosprawnych. Pozytywnie zweryfikowano 18 wniosków przeznaczonych do dofinansowania oraz zawarcia umów w tym zakresie. Zawarto 18 umów na dofinansowanie w łącznej kwocie 123 646,10 zł z 14 dorosłymi osobami niepełnosprawnymi oraz 2 umowy dla dziecka z niepełnosprawnością. W 2023 roku zrealizowano wypłaty dofinansowań w wysokości 102 804,10 zł. Druga transza środków zostanie wypłacona w I kwartale 2024 roku.

- Obszar A-1 - 1 umowa na kwotę 19 000 zł
- Obszar A-2 - 1 umowa na kwotę 1 500 zł
- Obszar B-1 - 5 umów na kwotę 45 848,10 zł
- Obszar B-2 - 1 umowa na kwotę 2 196 zł
- Obszar B-4 - 2 umowy na kwotę 10 246 zł
- Obszar C-1 - 1 umowa na kwotę 17 600 zł
- Obszar C-2 - 4 umowy na kwotę 9 430 zł
- Obszar C-5 - 2 umowy na kwotę 16 500 zł
- Obszar D - 1 umowa na kwotę 1 326 zł

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W ramach realizacji Modułu II Programu o dofinansowanie kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym (II półrocze roku szkolnego 2022/2023 oraz I półrocze roku szkolnego 2023/2024) wpłynęło 58 wniosków ze strony 39 osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie dotyczyło opłaty za naukę (czesne) oraz dodatków na pokrycie pozostałych kosztów kształcenia. W ramach realizowanego zadania zawarto 57 umów dla 38 osób na łączną kwotę 209 383,90 zł. W 2023 roku zrealizowano wypłaty dofinansowań w wysokości 128 966,93zł. Druga transza środków zostanie wypłacona w I kwartale 2024 roku.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Pracownicy Zespołu ds. Rehabilitacji Społecznej kontynuowali bieżącą współpracę z Miejską Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, m. in. udzielając osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom informacji o przysługujących uprawnieniach, formach pomocy, realizowanych programach oraz zasadach korzystania z dofinansowania ze środków PFRON. Ogółem w 2023 roku z działań realizowanych

przez Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych (informacje, konsultacje, doradztwo i wsparcie finansowe) skorzystało łącznie około 2500 osób, w tym z pomocy finansowej ze środków PFRON 676 osób, w tym 73 ze wsparcia w ramach Programu „Aktywny samorząd” Moduł I i Moduł II.

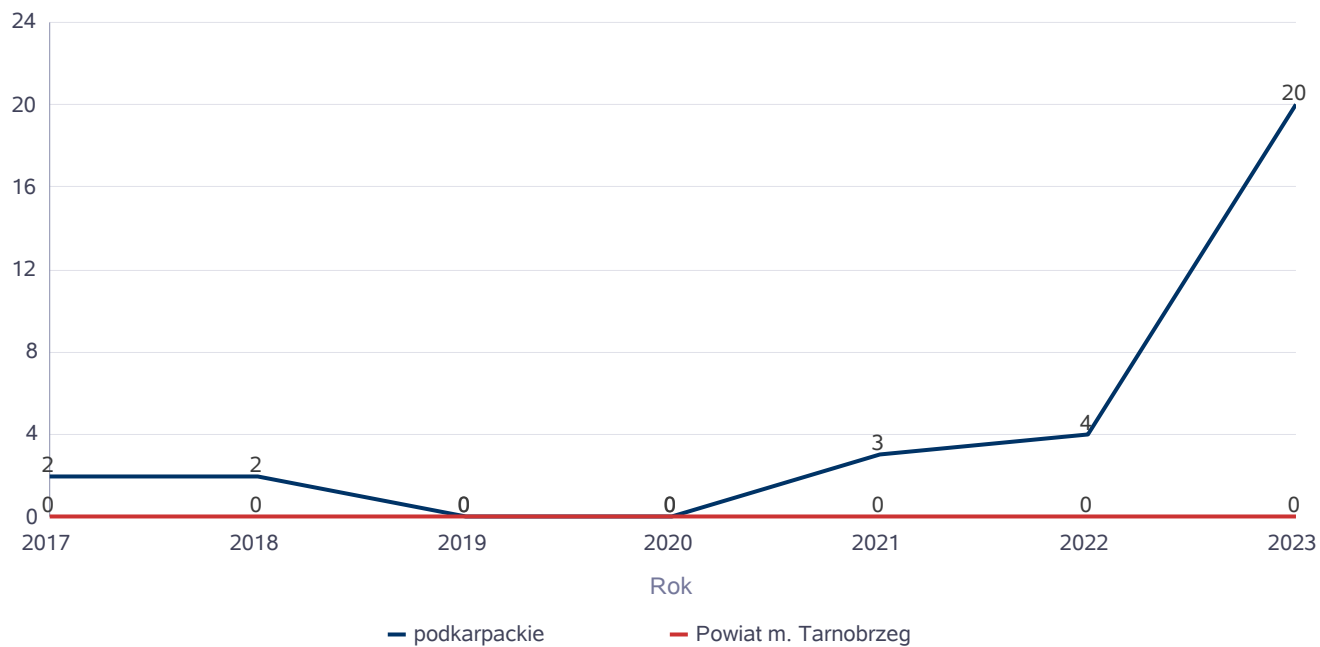
Realizacja „Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III”

W 2023 roku Miasto Tarnobrzeg realizowało „Program wyrównywania różnic między regionami III”. Na podstawie umowy zawartej z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pozyskano środki na realizację projektu z Obszaru D programu – pn. Likwidacja barier transportowych – zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych, uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Tarnobrzegu, ul. Sandomierska 24. Na realizację projektu przeznaczono środki PFRON w kwocie 110 000 zł. Końcowy termin realizacji projektu określono do 31 grudnia 2024 roku. W 2023 roku kontynuowano również realizację projektu z Obszaru D programu, dofinansowanego na podstawie umowy zawartej w 2022 roku pod nazwą: Likwidacja barier transportowych – zakup i przystosowanie pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych, mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Tarnobrzegu, ul. Sienkiewicza 211. Na realizację projektu przeznaczono środki PFRON w kwocie 120 000 zł. Końcowy termin realizacji projektu określono do 30 czerwca 2024 roku.

Liczba osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców w województwie

	Liczba osób						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
podkarpackie	2	2	0	0	3	4	20
Powiat m. Tarnobrzeg	0	0	0	0	0	0	0

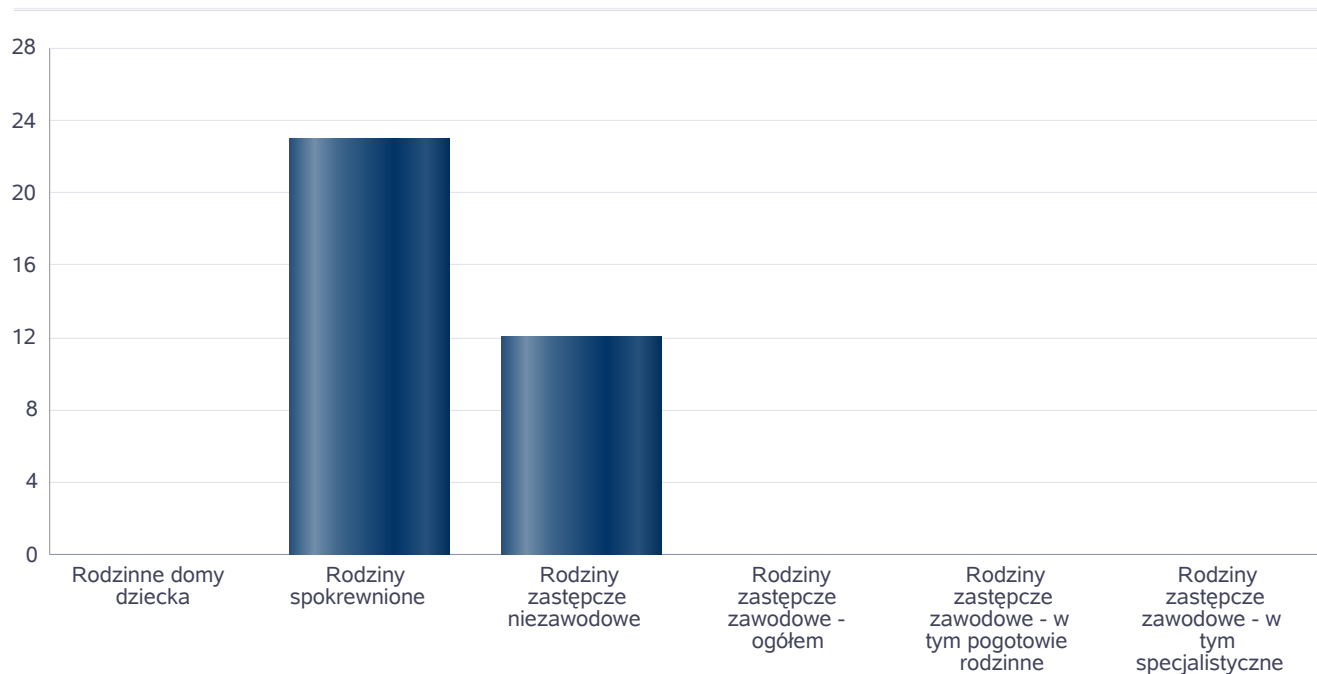
Liczba osób

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach, rodzinach spokrewnionych z dzieckiem, w rodzinach zastępczych niezawodowych, zastępczych zawodowych, w tym rodzinach zastępczych specjalistycznych, rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego

Forma pieczy:	Liczba dzieci
Rodzinne domy dziecka	0
Rodziny spokrewnione	23
Rodziny zastępcze niezawodowe	12
Rodziny zastępcze zawodowe - ogółem	0
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym pogotowie rodzinne	0
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym specjalistyczne	0

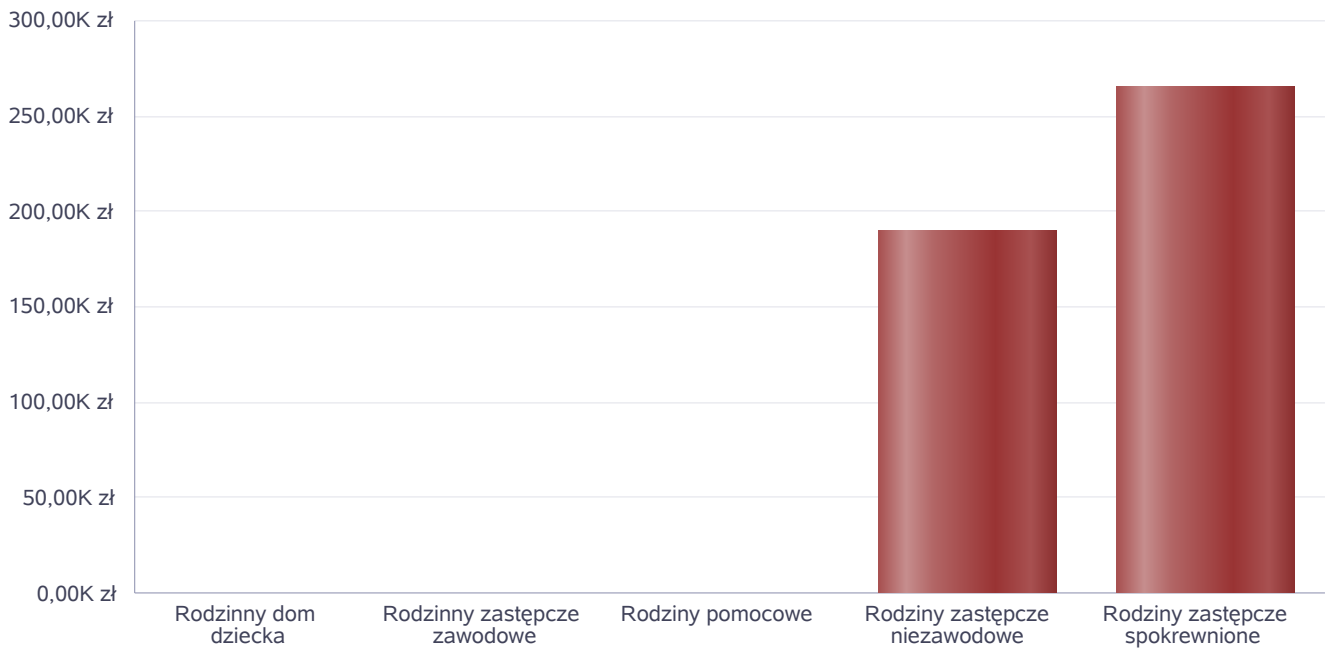
Liczba dzieci

Kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko

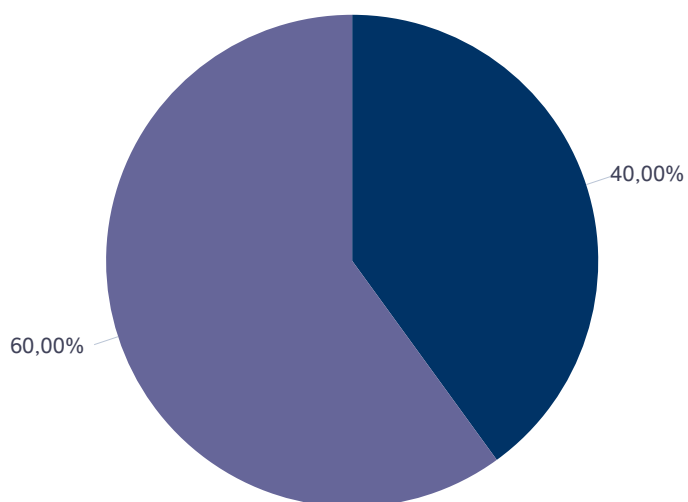
Rodzaj świadczenia	Rodzinny dom dziecka	Rodzinny zastępcze zawodowe	Rodziny pomocowe	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione
Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	189 151,00 zł	265 099,00 zł

Kwoty świadczeń

Liczba osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze

Grupa	Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej	Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych	Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych	Odływ z rodzin zastępczych zawodowych	Odływ z rodzinnych domów dziecka
Dzieci powyżej 18 roku życia	2	0	3	0	0

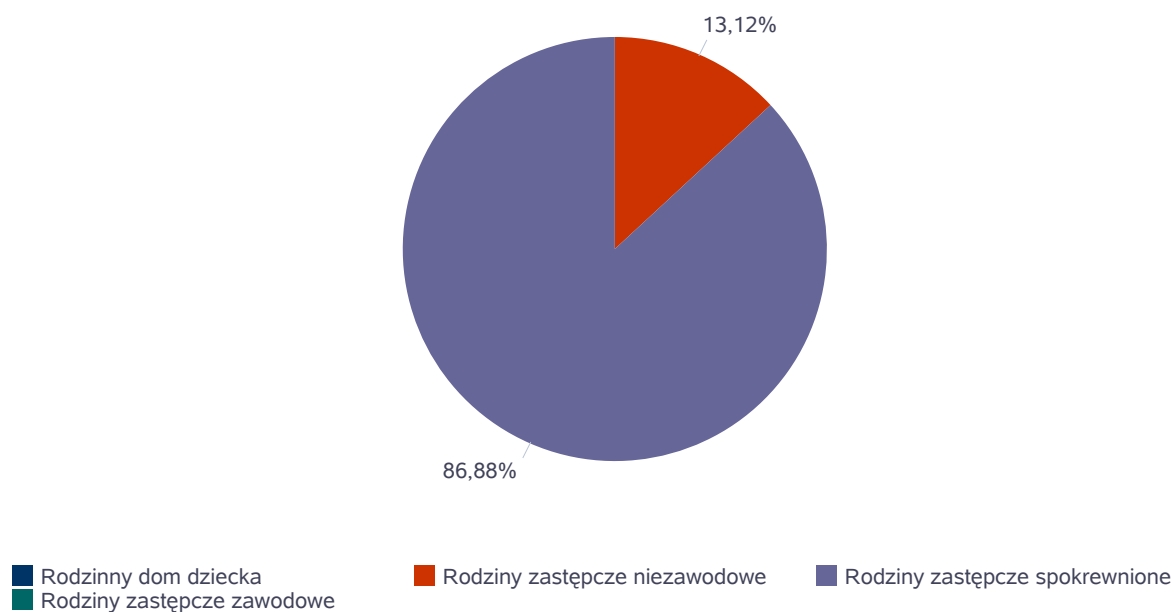
- Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej
  - Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych
  - Odływ z rodzinnych domów dziecka
- Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych
  - Odływ z rodzin zastępczych zawodowych

Kwota w złotych ogółem świadczeń na usamodzielnienia w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze

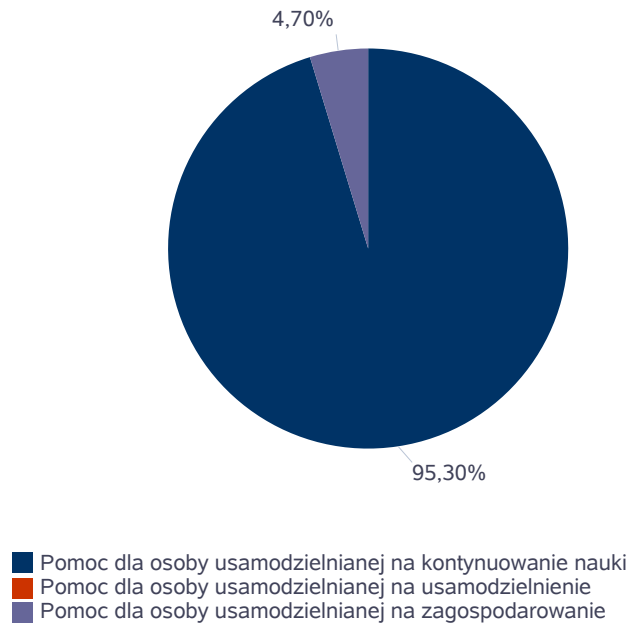
Rodzaj usamodzielnienia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze zawodowe
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	0,00 zł	3 656,00 zł	37 699,00 zł	0,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	0,00 zł	2 039,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

Procentowy udział wydatków wg rodzaju placówki

Procentowy udział wydatków wg rodzaju usamodzielnienia

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR
wypełniają wyłącznie powiaty i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	1	0	0	0
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	1	0	0
Kwota świadczeń w złotych	3	2 204	0	0
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	5	0	0	0
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	1	0	0
Kwota świadczeń w złotych	7	2 204	0	0
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ				
Liczba osób	8	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	9	0	0	0
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	4 167 587	4 883 917	4 883 917
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	15	29	29
Wartość dofinansowania w złotych	12	100 000	254 515	254 515
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	196	145	145
Wartość dofinansowania w złotych	14	238 226	247 707	247 707
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	248	359	359
Wartość dofinansowania w złotych	16	414 660	549 113	549 113
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	86	68	68
Wartość dofinansowania w złotych	18	327 139	231 771	231 771
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	59	54	54
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	3	2	2
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	60	33	33
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	15 192	11 196	11 196
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	23	0	0	0

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

ZASIŁEK RODZINNY

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę lub dochód osoby uczącej się nie przekracza 674 zł, a w przypadku rodziny z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności nie przekracza 764 zł.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim,
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej,
- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- pełnoletnie dziecko albo osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje również, jeśli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, chyba że:

- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznanym,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
- sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowania dziecka,
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku wydano 823 decyzji dotyczących zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami i wypłacono z tego tytułu 1.596.347 zł. W 2023 roku w związku z działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy i dostępem obywateli tego państwa do świadczeń rodzinnych na terytorium Polski, złożono 82 wnioski i wypłacono z tego tytułu świadczenia na łączną kwotę: 321.337 zł.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:
  - została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej,
  - zawarła związek małżeński.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku wydano 210 decyzji dotyczących świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, wypłacono z tego tytułu 983.270,99 zł.

W ramach Funduszu Alimentacyjnego :

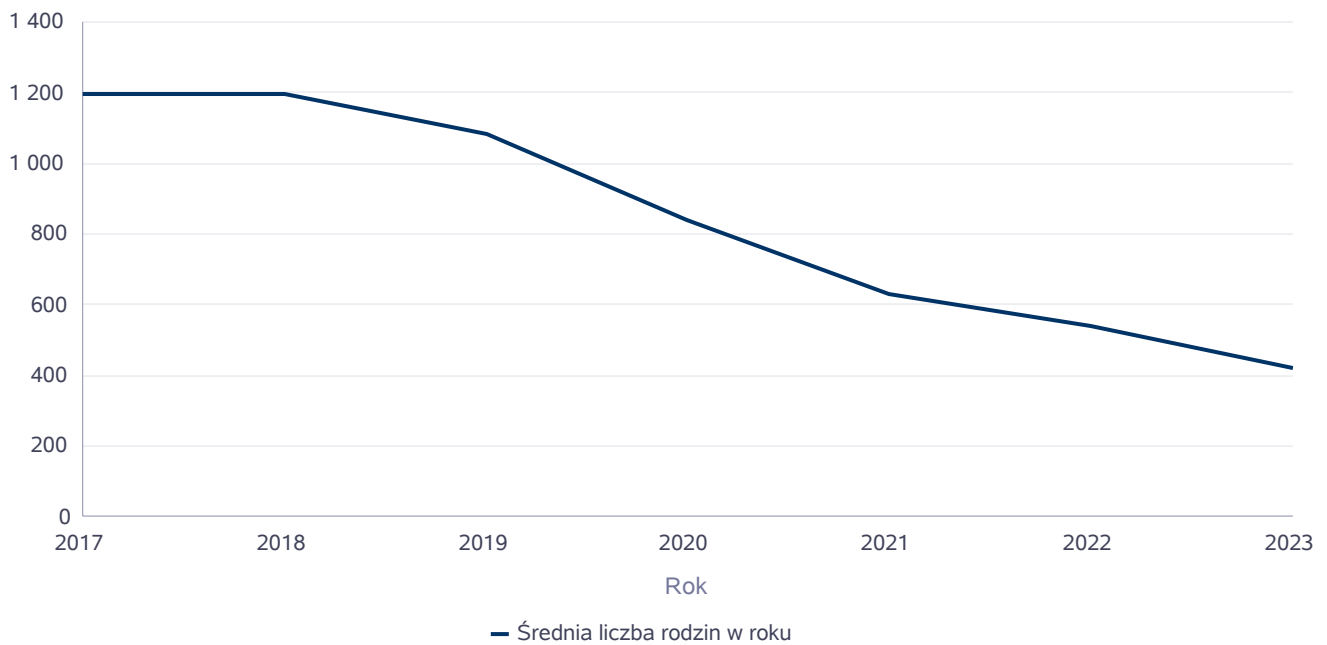
- przeprowadzono wywiad alimentacyjny – 47,
- wnioskowanie o ściganie za uporczywe uchylanie się od płacenia alimentów – 152,
- wnioskowanie do urzędu pracy o aktywizację zawodową – 9,
- wezwania do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy – 1,
- informacje do organu właściwego wierzyciela – 68,
- informacje do dłużnika o przyznanych świadczeniach osobom uprawnionym – 178,
- uznanie dłużnika za uchylającego się – 4,
- wnioskowanie do organów egzekucyjnych o przyłączenie się do egzekucji – 192.

Dzięki wymienionym działaniom od dłużników alimentacyjnych w 2023 wpłynęła kwota 606.000 zł.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	1 196	1 194	1 083	841	627	538	420

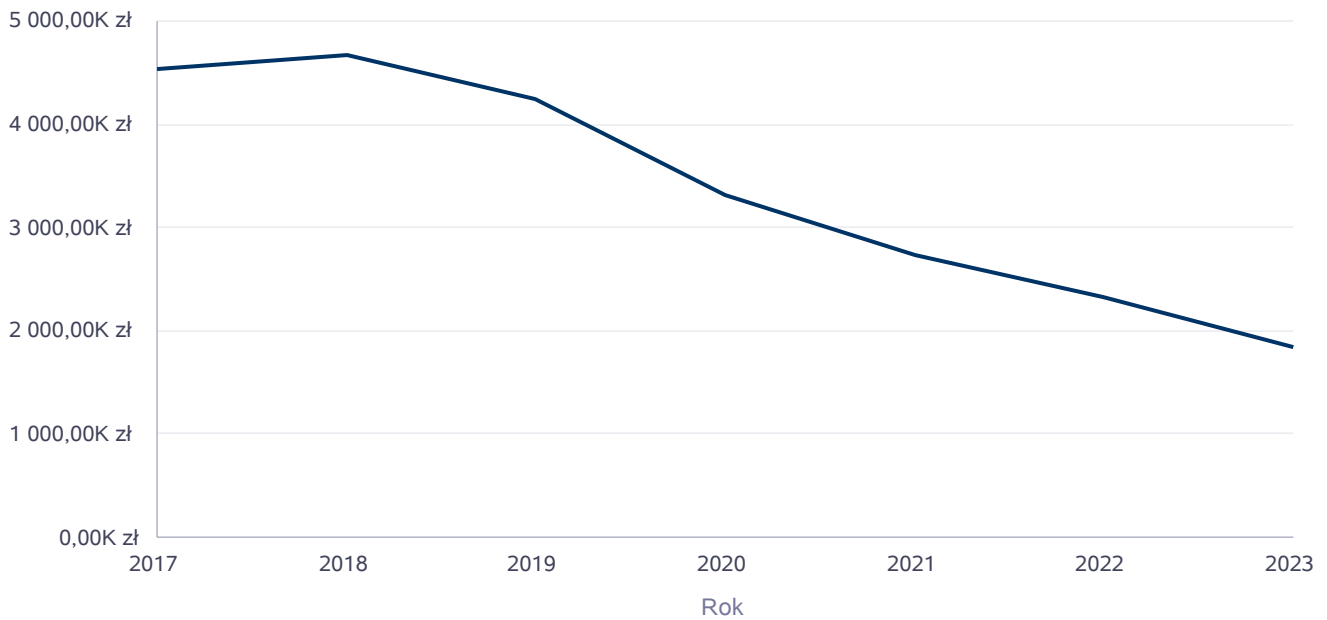
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2017	4 540 539,40 zł
2018	4 659 359,59 zł
2019	4 242 855,15 zł
2020	3 307 526,20 zł
2021	2 741 733,61 zł
2022	2 326 536,49 zł
2023	1 833 589,71 zł

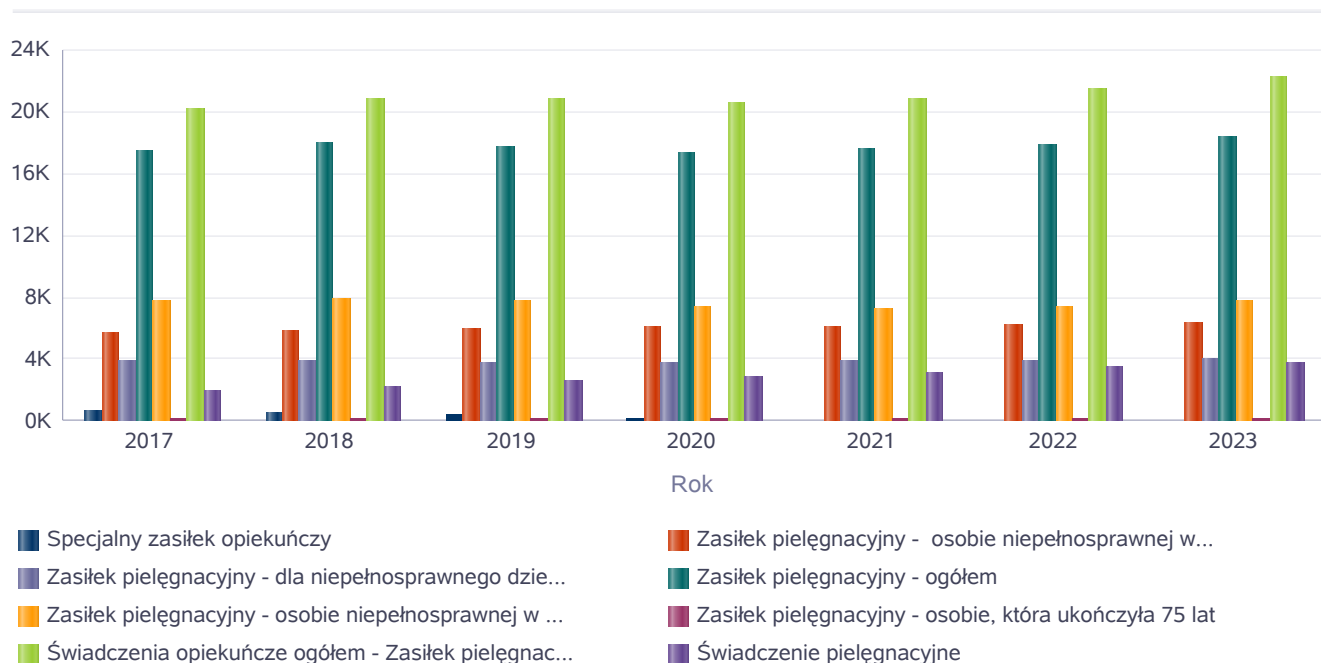
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Specjalny zasiłek opiekuńczy	655	567	399	232	119	51	4
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	5 672	5 874	5 934	6 069	6 165	6 302	6 369
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	3 862	3 972	3 771	3 772	3 936	3 976	4 068
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	17 487	17 989	17 762	17 403	17 555	17 920	18 406
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	7 729	7 903	7 840	7 353	7 259	7 454	7 799
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	224	240	217	209	195	188	170
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	20 128	20 767	20 848	20 577	20 831	21 463	22 220
Świadczenie pielęgnacyjne	1 986	2 211	2 687	2 942	3 157	3 492	3 810

Liczba świadczeń

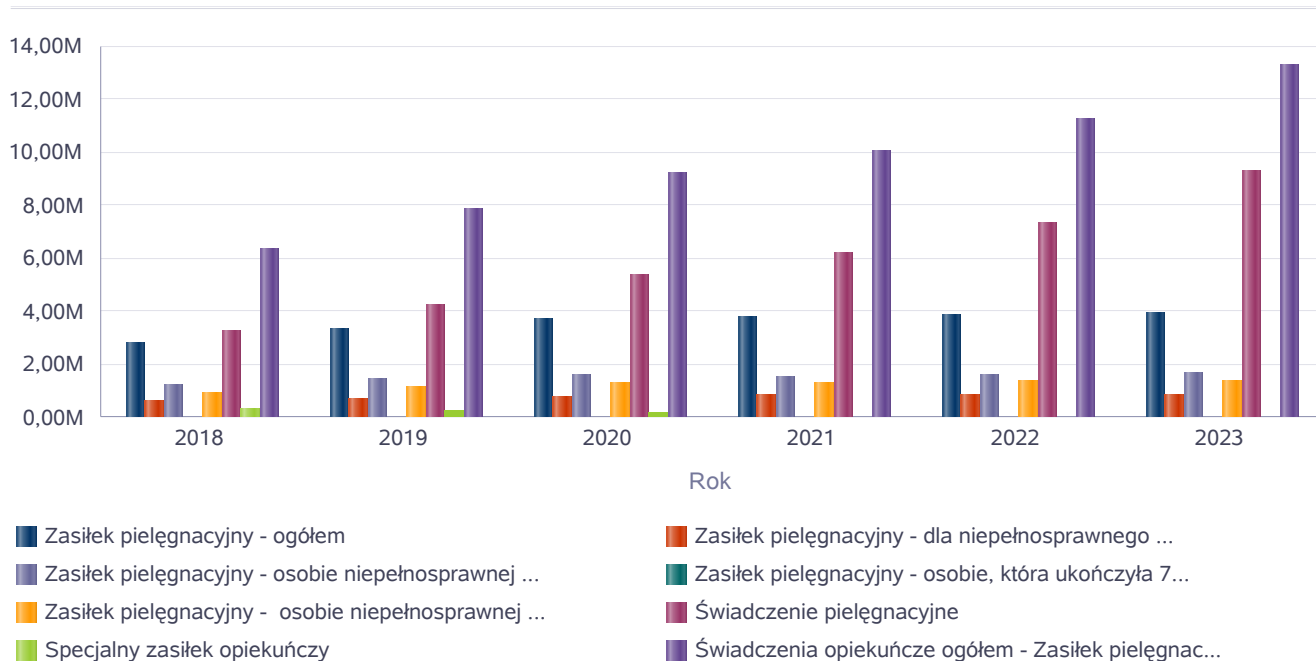

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	2 842 806,00	3 363 236,00	3 753 248,00	3 788 506,00	3 867 853,00	3 972 751,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	626 599,00	713 609,00	812 609,00	849 483,00	858 180,00	878 037,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	1 249 345,00	1 484 217,00	1 586 694,00	1 566 783,00	1 608 871,00	1 683 336,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	37 914,00	41 087,00	45 112,00	42 089,00	40 578,00	36 693,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	928 948,00	1 124 323,00	1 308 833,00	1 330 151,00	1 360 224,00	1 374 685,00
Świadczenie pielęgnacyjne	3 237 787,00	4 216 931,00	5 341 448,00	6 175 401,00	7 340 064,00	9 270 470,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	300 255,00	246 263,00	142 346,00	71 049,00	31 620,00	2 480,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	6 380 848,00	7 826 430,00	9 237 042,00	10 034 956,00	11 239 537,00	13 245 701,00

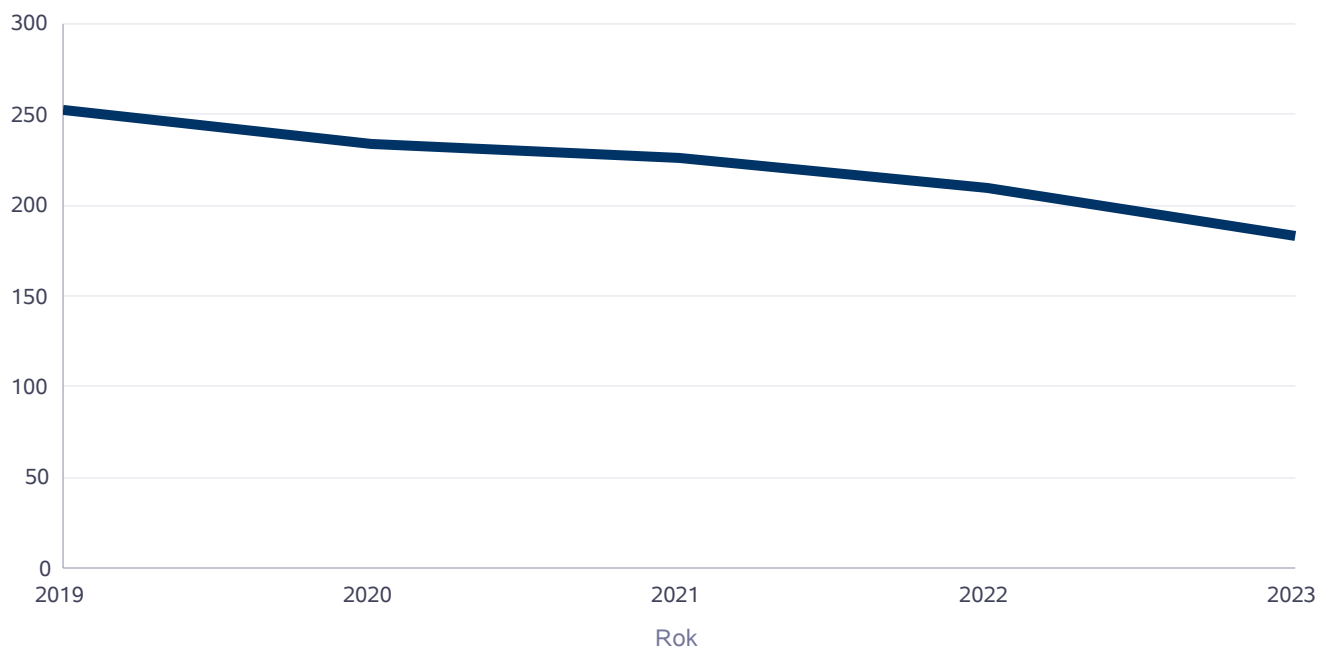
Kwota świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	253	234	226	209	183

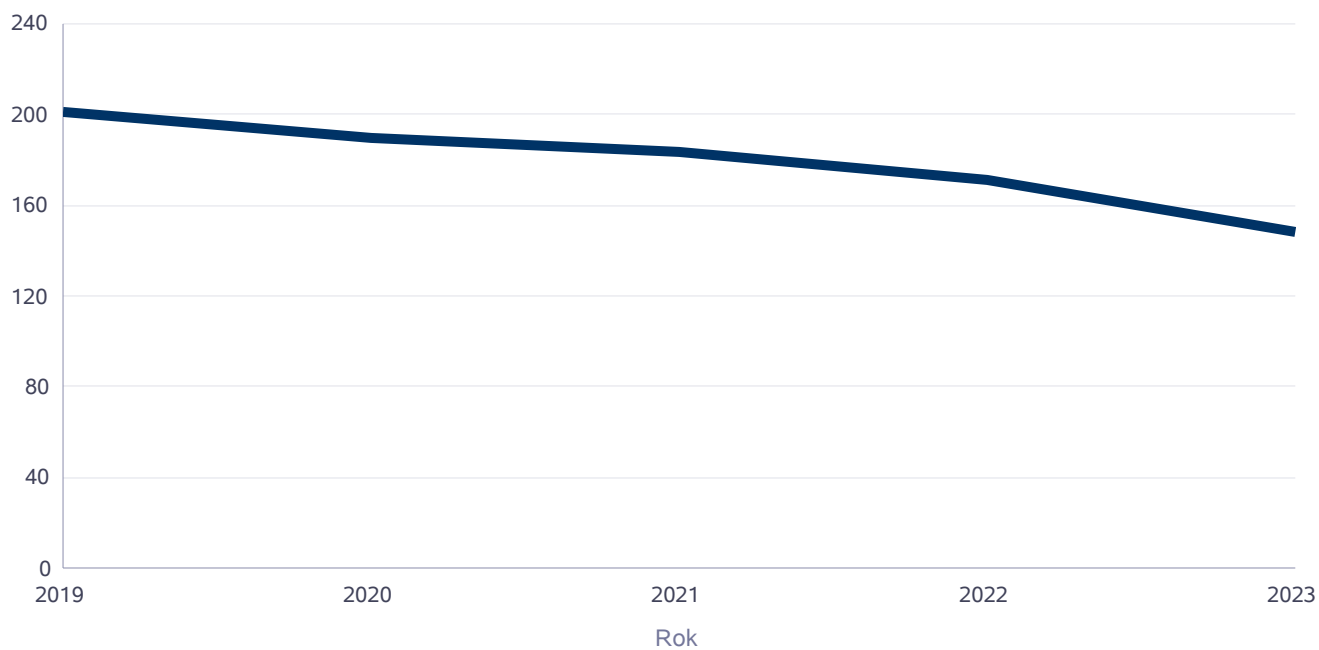
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	202	190	183	172	148

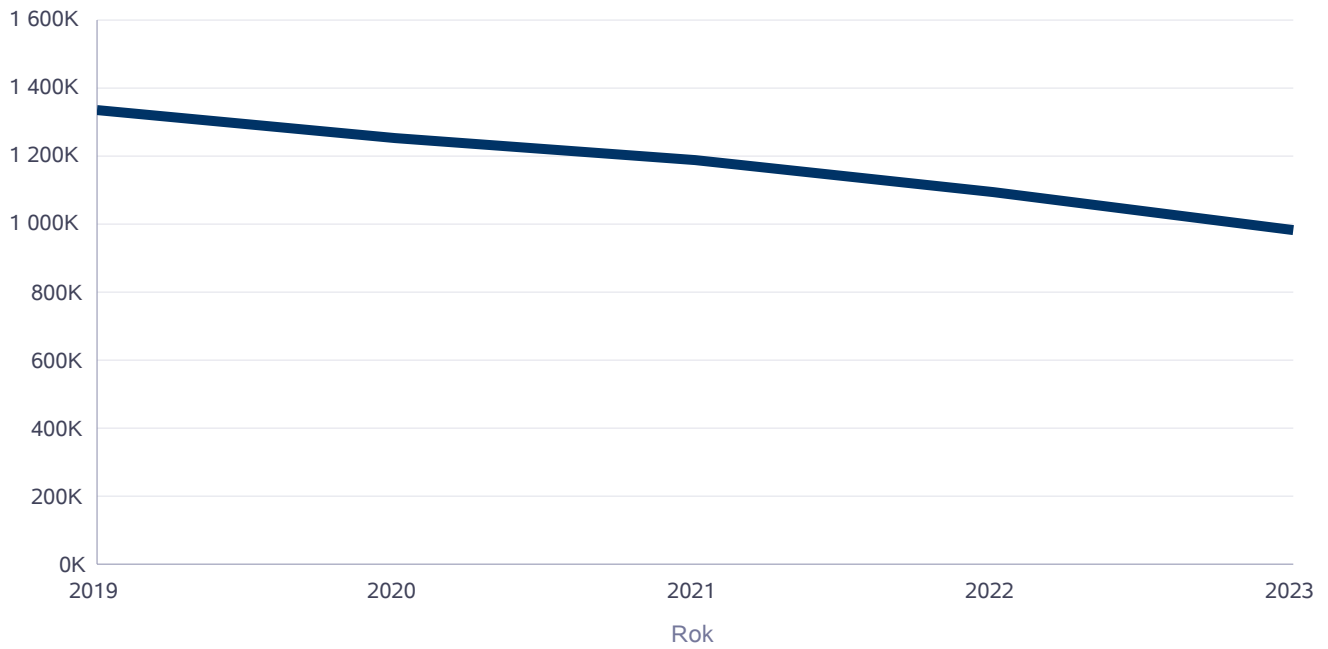
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2019	2020	2021	2022	2023
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1 336 134	1 253 944	1 190 293	1 093 658	983 270

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	768	776	776
Kwota świadczeń w złotych	2	1 681 268	1 898 422	1 898 422
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	272	0	0
Kwota świadczeń w złotych	4	13 359	0	0

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej.

ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY

Osoby z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym oferowana jest pomoc w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także integrację społeczną, skierowane są na zajęcia Środowiskowego Domu Samopomocy w Tarnobrzegu ul. Kopernika 3. Dom dysponuje 56 miejscami statutowymi.

DZIENNE DOMY POMOCY

Dom Dziennego Pobytu oraz Dzienny Dom Senior+ w Tarnobrzegu są ośrodkami wsparcia, placówkami półstacjonarnymi ale też zadaniem własnym gminy. Świadczą usługi opiekuńcze w szczególności dla osób, które ze względu na wiek wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych. W w/w domach udział w zajęciach jest dobrowolny. Organizowane wspólne przedsięwzięcia kulturalne, towarzyskie, terapeutyczne, wysiłek ruchowy w sali rehabilitacyjnej mają istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne uczestników.

Dzienny Dom Pobytu

Dom Dziennego Pobytu działa w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu. Świadczy usługi opiekuńcze w szczególności dla osób, które ze względu na wiek wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Usługi opiekuńcze świadczone w ośrodku wsparcia obejmują dzienny pobyt, podstawowe świadczenia opiekuńcze, rekreacyjno-kulturalne, edukacyjne, itp. W ośrodku wsparcia prowadzona jest również częściowa działalność rehabilitacyjna oraz terapia dostosowana do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników.

Celem działalności Domu jest:

- uaktywnienie społeczne Uczestników umożliwiając im samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie,
- polepszenie funkcjonowania psychologiczno - fizycznego poprzez działania terapeutyczne, usprawniające formy terapii rehabilitacyjnej, profilaktykę zapewniającą utrzymanie aktualnego stanu i niedopuszczenie do pogłębiania się dysfunkcji poprzez diagnozę indywidualnych potrzeb i możliwości Uczestników,
- organizowanie programów działań poświęconych rozwojowi Uczestników poprzez popularyzację interesujących ich zagadnień,
- koordynowanie przejawów aktywności w zależności od kondycji psychologiczno-fizycznej w powiązaniu z uwarunkowaniami społecznymi, kulturalnymi i kulturalno-oświatowymi, poprzez kontakt i działania z innymi grupami.

W 2023 roku z zajęć organizowanych w ramach działalności DDP korzystało 57 osób.

Dzienny Dom Senior+

Dzienny Dom „Senior+” funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie od stycznia 2020r. Utworzony Dzienny Dom „Senior+” realizuje założenia Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, którego celem jest w szczególności zapewnienie wsparcia osobom starszym (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) przez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywizacji ruchowej lub kinezyterapii, a także oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej, w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. Swoim wsparciem DD „S+” na bieżąco obejmuje 50 seniorów - mieszkańców Tarnobrzega.

Zakres usług świadczonych przez Dzienny Dom „Senior+” to:

- dostęp do zajęć przez 8 godzin dziennie, od poniedziałku do piątku,
- usługi socjalne w tym jeden ciepły posiłek w formie obiadu,
- zajęcia wspierające ukierunkowane na rozwijanie nowych perspektyw własnych możliwości talentów,
- poradnictwo specjalistyczne z zakresu pomocy społecznej,
- usługi sportowo – rekreacyjne polegające m. in. na zajęciach ruchowych, nordic walking, kinezyterapia, zajęcia z fizjoterapeutą,
- usługi kulturalno – oświatowe realizowane m.in. poprzez warsztaty plastyczne, rękodzieło, śpiew oraz organizację spotkań tematycznych i zabaw,
- usługi aktywizujące społecznie w tym integracja międzypokoleniowa.

W 2023 roku wydano 56 decyzji kierujących do Dziennego Domu „Senior+”, a całkowity koszt zadania publicznego wyniósł 588 200 zł, w tym wartość dotacji to 204 000,00 zł, a środki finansowe Miasta Tarnobrzega 384 200 zł.

SCHRONIENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje obowiązkowe zadanie własne gminy dotyczące zapewnienia schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (art. 17 ust. 1 pkt. 3 ustawy o pomocy społecznej) poprzez wydawanie decyzji administracyjnych o udzieleniu schronienia w formie tymczasowego pobytu w schroniskach dla osób bezdomnych. Tutejszy Ośrodek udziela schronienia osobom bezdomnym na podstawie art. 48 ustawy o pomocy społecznej: osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona oraz art. 48a ust. 1 „Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, ust. 2 Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej”. Środki na zabezpieczenie realizacji powyższego zadania przekazywane były do Schroniska dla bezdomnych w Tarnobrzegu na podstawie Umowy nr AG.4220.2.2022 zawartej w dniu 2 stycznia 2023r. na realizację zadania pod tytułem: „Zapewnienie schronienia wraz z wyżywieniem osobom bezdomnym z terenu Miasta Tarnobrzega” w 2023 roku zawartej pomiędzy Gminą Tarnobrzeg a Parafią Rzymsko – Katolicką pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Tarnobrzegu prowadzącą Schronisko dla bezdomnych w Tarnobrzegu, ul. Zwierzyniecka 22a. Przyznana kwota dotacji na 2023r. wyniosła 850.000 zł i przeznaczona była dla 45 osób bezdomnych z Miasta Tarnobrzega w okresie od stycznia do kwietnia 2023r. i od października do grudnia 2023r. oraz dla 35 osób bezdomnych w okresie od maja do września 2023r. W ramach niniejszej umowy Schronisko dla bezdomnych w Tarnobrzegu winno zabezpieczyć całodobowy pobyt wraz z wyżywieniem. W 2023r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu udzielił schronienia 70 osobom bezdomnym poprzez wydanie decyzji administracyjnych udzielających schronienia w formie tymczasowego pobytu w Schronisku dla bezdomnych w Tarnobrzegu, ul. Zwierzyniecka 22a. Miesięczny koszt pobytu osoby bezdomnej w schronisku dla bezdomnych w Tarnobrzegu w 2023r. wynosił 1.734,69 zł. W tej kwocie znajdowało się całodzienne wyżywienie, niezbędna odzież, środki higieny osobistej itp. Średnio 26 osób bezdomnych partycypowało w kosztach pobytu w schronisku ponosząc 100% lub częściowe opłaty za pobyt, natomiast za pozostałych bezdomnych koszt pobytu w Schronisku pokrywała Gmina Tarnobrzeg. W 2023r. odpłatność od osób bezdomnych przebywających w schroniskach wyniosła 155.793,40 zł.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu realizując powyższe zadanie zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej zapewnia opiekę w/w osobom poprzez kierowanie do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu zlokalizowanych jak najbliżej miejsca zamieszkania. Osoby z terenu Miasta Tarnobrzega, które ze względu na stan zdrowia wymagają zapewnienia całodobowej opieki w domach pomocy przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, przewlekłe psychicznie chorych oraz niepełnosprawnych fizycznie umieszczane są w domach na terenie innych powiatów w zależności od posiadania wolnych miejsc.

MIESZKANIA CHRONIONE

W 2023r. w mieszkaniach chronionych treningowych przy ul. Wędkarskiej 3 zamieszkiwało 13 osób (8 osoby dorosłe, 5 dzieci), w mieszkaniu przy ul. Wyspiańskiego zamieszkiwała jedna wychowanka pieczy zastępczej, a w mieszkaniu przy ul. Zwierzynieckiej zamieszkiwał jeden wychowanek pieczy zastępczej. Osoby przebywające w mieszkaniu chronionym, których dochód przekracza kwotę kryterium dochodowego, ponoszą odpłatność zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Tarnobrzega w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. W 2023r. 3 osoby ponosiły odpłatność związaną z użytkowaniem mieszkania tj. zużycie wody, energii elektrycznej, gazu, wywozu nieczystości, opłaty za czynsz. Osoby zamieszkujące w mieszkaniach chronionych są zobowiązane uczestniczyć w proponowanych przez MOPR treningach mających na celu poszukiwanie dróg wyjścia z trudnej sytuacji.

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE

Na terenie miasta Tarnobrzega funkcjonują dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze:

- Dom Dziecka Stowarzyszenia Przyjaciół Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej w Tarnobrzegu, ul. Św. Barbary 1. Placówka typu socjalizacyjnego z liczbą miejsc: 14

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w 2023 roku wynosił: 4.916,67 zł.

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinny Dom Dziecka w Tarnobrzegu, ul. Słoneczna 17. Placówka typu rodzinnego z liczbą miejsc: 8

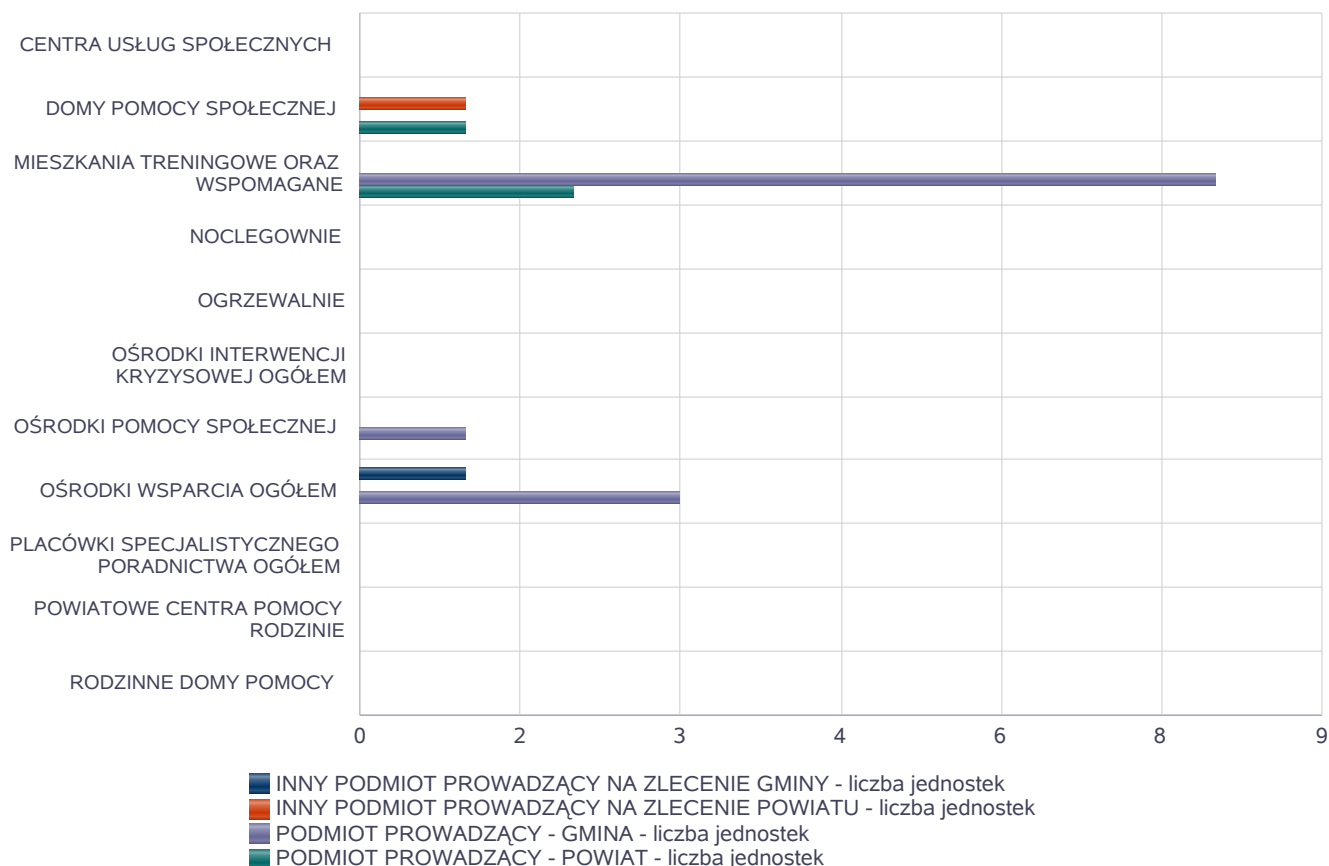
Miesięczny koszt utrzymania dziecka w 2023 roku wynosił: 3.680,72 zł.

W 2023 roku w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie kraju w powiatach: tarnobrzeskim przebywało 2 dzieci pochodzących z miasta Tarnobrzega. Na pokrycie ich kosztów utrzymania w ramach zawartych Porozumień przeznaczono z budżetu miasta dotację w kwocie: 132 336,84 zł. W 2023 roku w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu tarnobrzeskiego (powiat ziemski) przebywało 2 dzieci pochodzących z miasta Tarnobrzega. Na pokrycie kosztów jego pobytu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przekazał środki w wysokości: 132 336,84 zł.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. GMINY - liczba jedn.	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. POW. - liczba jedn.	PODM. PROW. - GMINA - liczba jedn.	PODM. PROW. - POW. - liczba jedn.
CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH	X	X	0	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	1	0	1
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0	8	2
NOCLEGOWNIE	0	0	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0	X	0
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	X	X	1	X
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	1	0	3	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0	X	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	X	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	X	X	X

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

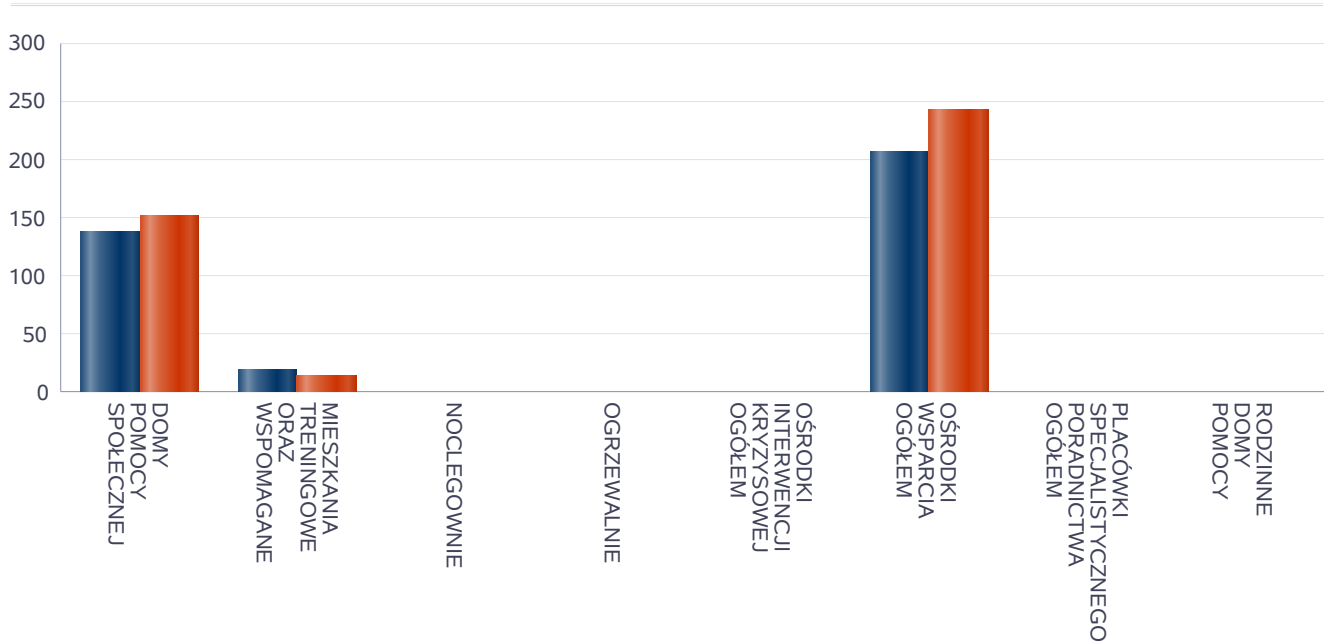

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	137	151
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	20	15
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	206	242
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

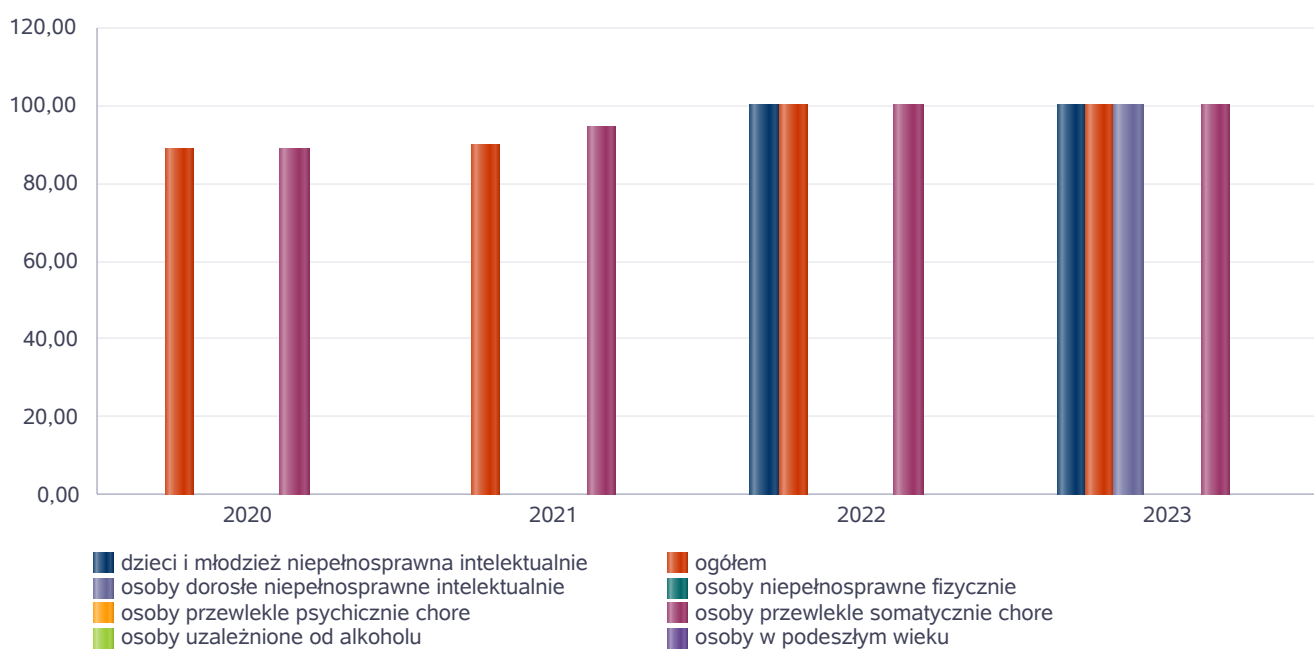

Nasylenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2020	2021	2022	2023
ogółem	88,89	90,00	100,00	100,00
osoby w podeszłym wieku				
osoby przewlekle somatycznie chore	88,89	94,74	100,00	100,00
osoby przewlekle psychicznie chore				
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie		0,00		100,00
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie			100,00	100,00
osoby niepełnosprawne fizycznie				
osoby uzależnione od alkoholu				

Nasylenie usługami w DPS-ach

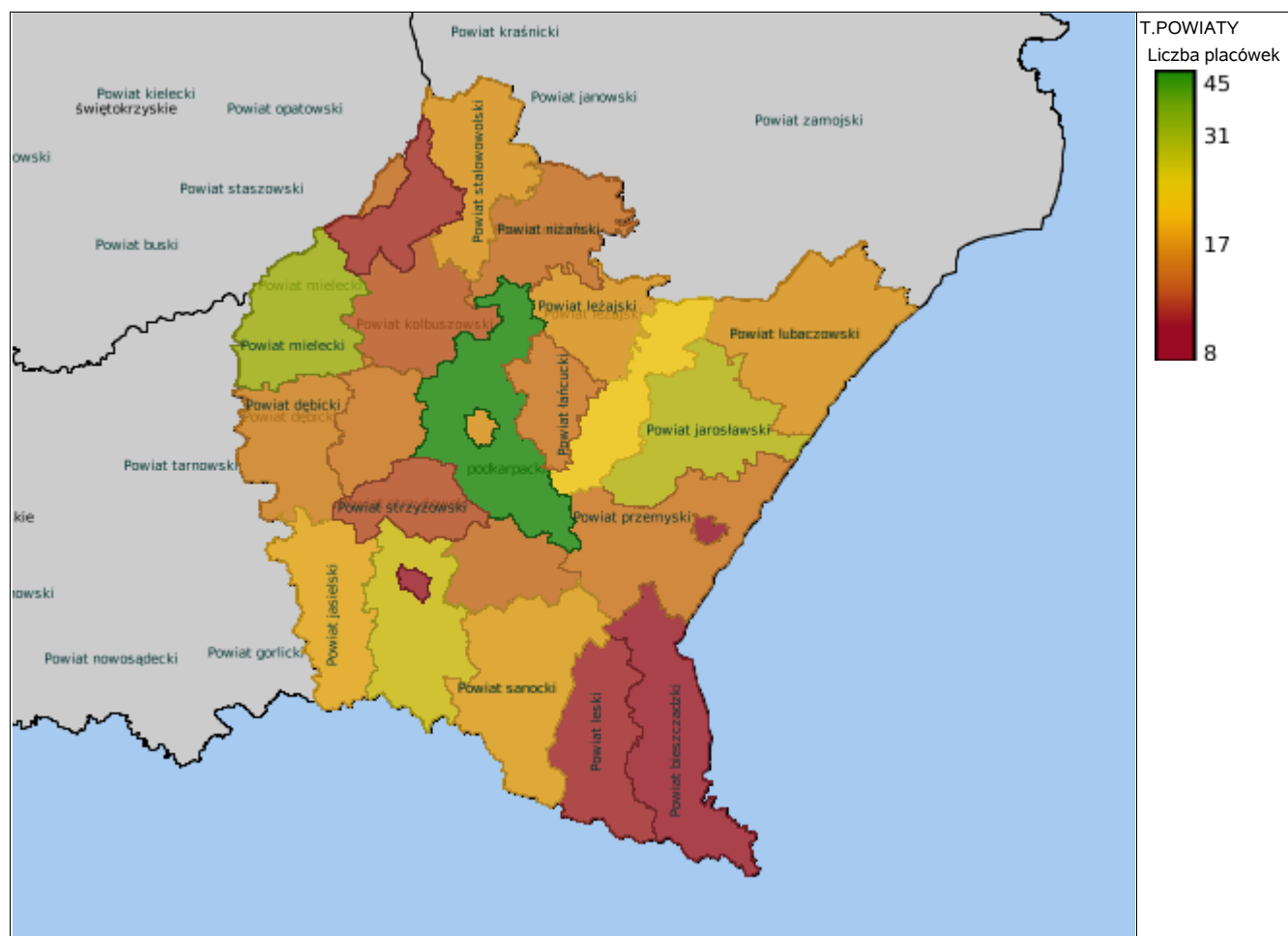

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	CEN. USŁ. SPOŁ.	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	RODZ. DOMY POM.
Powiat bieszczadzki	6	0	0	0	0	0	3	3	0
Powiat brzozowski	14	0	0	0	0	0	6	8	0
Powiat dębicki	15	1	0	0	0	0	6	8	0
Powiat jarosławski	25	0	0	0	0	0	11	14	0
Powiat jasielski	19	0	1	0	0	1	10	7	0
Powiat kolbuszowski	13	0	0	0	0	0	6	7	0
Powiat krośnieński (podkarpackie)	24	0	1	0	0	0	10	13	0
Powiat leski	8	0	1	0	0	0	5	2	0
Powiat leżajski	16	0	0	0	0	0	5	10	1
Powiat lubaczowski	15	0	1	0	0	0	8	6	0
Powiat m. Krosno	5	0	0	1	0	0	1	3	0
Powiat m. Przemyśl	6	0	0	2	0	0	1	3	0
Powiat m. Rzeszów	13	0	0	1	2	0	1	9	0
Powiat m. Tarnobrzeg	13	0	0	8	0	0	1	4	0
Powiat mielecki	30	0	0	6	1	1	10	12	0
Powiat niżański	13	0	0	0	0	0	7	6	0
Powiat przemyski	15	0	0	0	0	0	10	5	0
Powiat przeworski	24	2	0	2	0	0	7	13	0
Powiat ropczycko-sędziszowski	13	0	0	2	0	0	5	6	0
Powiat rzeszowski	35	0	1	1	0	0	14	19	0
Powiat sanocki	17	1	1	1	0	0	7	7	0
Powiat stalowowolski	17	0	0	0	1	0	6	10	0
Powiat strzyżowski	10	0	0	0	0	0	5	5	0
Powiat tarnobrzegi	7	0	0	0	0	0	4	3	0
Powiat łańcucki	14	0	0	2	0	0	7	5	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat bieszczadzki	3	1	0	0	0	1	0	0	1
Powiat brzozowski	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat dębicki	4	2	0	0	0	1	0	0	1
Powiat jarosławski	7	4	1	0	0	0	1	0	1
Powiat jasielski	4	1	0	0	0	1	1	0	1
Powiat kolbuszowski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat krośnieński (podkarpackie)	6	2	0	0	0	1	2	0	1
Powiat leski	2	0	1	0	0	0	0	0	1
Powiat leżajski	5	2	0	0	0	1	1	0	1
Powiat lubaczowski	6	3	0	0	0	1	1	0	1
Powiat m. Krosno	4	2	0	0	0	1	0	1	0
Powiat m. Przemyśl	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Rzeszów	8	4	2	0	0	1	0	1	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat m. Tarnobrzeg	4	2	2	0	0	0	0	0	0
Powiat mielecki	4	1	1	0	0	0	1	0	1
Powiat niżański	4	0	2	0	0	1	0	0	1
Powiat przemyski	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat przeworski	3	1	0	0	0	0	0	1	1
Powiat ropczycko-sędziszowski	5	2	0	0	0	1	1	0	1
Powiat rzeszowski	10	5	1	0	0	1	2	0	1
Powiat sanocki	5	2	1	0	0	0	1	0	1
Powiat stalowowolski	4	2	0	0	0	1	0	0	1
Powiat strzyżowski	4	2	0	0	0	1	0	0	1
Powiat tarnobrzegi	4	1	1	0	0	0	1	0	1
Powiat łańcucki	4	1	0	0	0	1	1	0	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	206	206	206
Liczba osób korzystających	2	224	242	242
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	47	57	57
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	46	46	46
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	3 008 143	4 008 596	4 008 596
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	56	56	56
Liczba osób korzystających	8	60	59	59
Liczba osób umieszczonych	9	4	2	2
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	16	16	16
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	1 442 981	1 701 084	1 701 084
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	100	100	100
Liczba osób korzystających	14	108	113	113
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	47	57	57
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	17	17	17
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	752 314	1 559 513	1 559 513
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	50	50	50
Liczba osób korzystających	24	56	70	70
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	13	13	13
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	812 848	747 999	747 999
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	132	137	137
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	X	0	0
Liczba osób korzystających	3	140	151	151
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	X	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	30	22	22
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	1	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	92	97	97
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	7 180 944	8 875 999	8 875 999
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	20	20	20
Liczba osób korzystających	11	15	15	15
Liczba osób umieszczonych	12	15	15	15
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	9	6	6
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	1	1	1
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	87 626	77 726	77 726
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	0	0	0
Liczba osób korzystających	17	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	135	135	135
Liczba osób korzystających	22	92	98	98
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	17	17	17
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	210 022	190 876	190 876
PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	22	22	22
Liczba osób korzystających	26	22	20	20
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	13	13	13
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	1 005 553	1 017 059	1 017 059
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	8	8	8
Liczba osób korzystających	30	9	8	8
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	3	3	3
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	249 893	319 604	319 604
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	110	110	110
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	41	42	42
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	3 165 140	3 605 140	3 605 140
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0	0

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)				
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		0	0	0

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Pracownicy zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu posiadają status pracownika samorządowego. Są zatrudniani na podstawie umowy o pracę na stanowiskach z grupy stanowisk urzędniczych, w tym na kierowniczych stanowiskach urzędniczych oraz na stanowiskach pomocniczych i obsługi.

Struktura i stan zatrudnienia (na dzień 31 grudnia 2023 r.) w MOPR przedstawiała się następująco:

- liczba etatów – 88,5 et.
- liczba zatrudnionych pracowników - 92 osoby, w tym :
- Dyrektor – 1 et.
- Zespół Pracowników Socjalnych i Poradnictwa Specjalistycznego –18,8 et., w tym:
  - 2 osoby na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej – koordynator,
  - 1 osoba na stanowisku głównego specjalisty,
  - 7 osób na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej,
  - 5 osób na stanowisku specjalisty pracy socjalnej,
  - 2 osoby na stanowisku starszego pracownika socjalnego,
  - 1 osoba na stanowisku pracownika socjalnego,
  - 1 osoba na stanowisku psychologa (0,8 et).
- Dział Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej – 5,45 et., w tym:
  - specjalista pracy z rodziną – 1 et.
  - psycholog – 0,2 et
  - koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 2 et.,
  - asystent rodziny –2,25 et.
- Dział Obsługi Świadczeń Socjalnych – 4 et.
- Dział Świadczeń Społecznych – 11 et.
- Dział Usług Opiekuńczych – 12,5 et.
- Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych – 3 et.
- Dom Dziennego Pobytu – 9 et.
- Dzienny Dom Senior+ - 5,25 et.
- Wypożyczalnia Sprzętu Pielęgnacyjnego, Rehabilitacyjnego i Wspomagającego –1 et.
- Dział Finansowo – Księgowy – 5 et.
- Dział Administracyjno - Gospodarczy – 8,75 et.
- Zespół ds. Obsługi Informatycznej – 1 et.
- Samodzielne stanowiska – 2,75 et., w tym:
  - radca prawny – 1 et.
  - st. ds. osobowych - 1 et.
  - st. ds. bhp - 0,25 et.
  - Inspektor Ochrony Danych – 0,5 et.

Zatrudnienie w MOPR w podziale na płeć kształtowało się następująco:

- 79 kobiet,
- 13 mężczyzn.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu zatrudnia 18 pracowników socjalnych pracujących w terenie. Każdy pracownik obsługuje przypisany mu rejon pracy socjalnej. Tym samym w pełni zabezpieczone są potrzeby miasta Tarnobrzega w zakresie obsługi mieszkańców

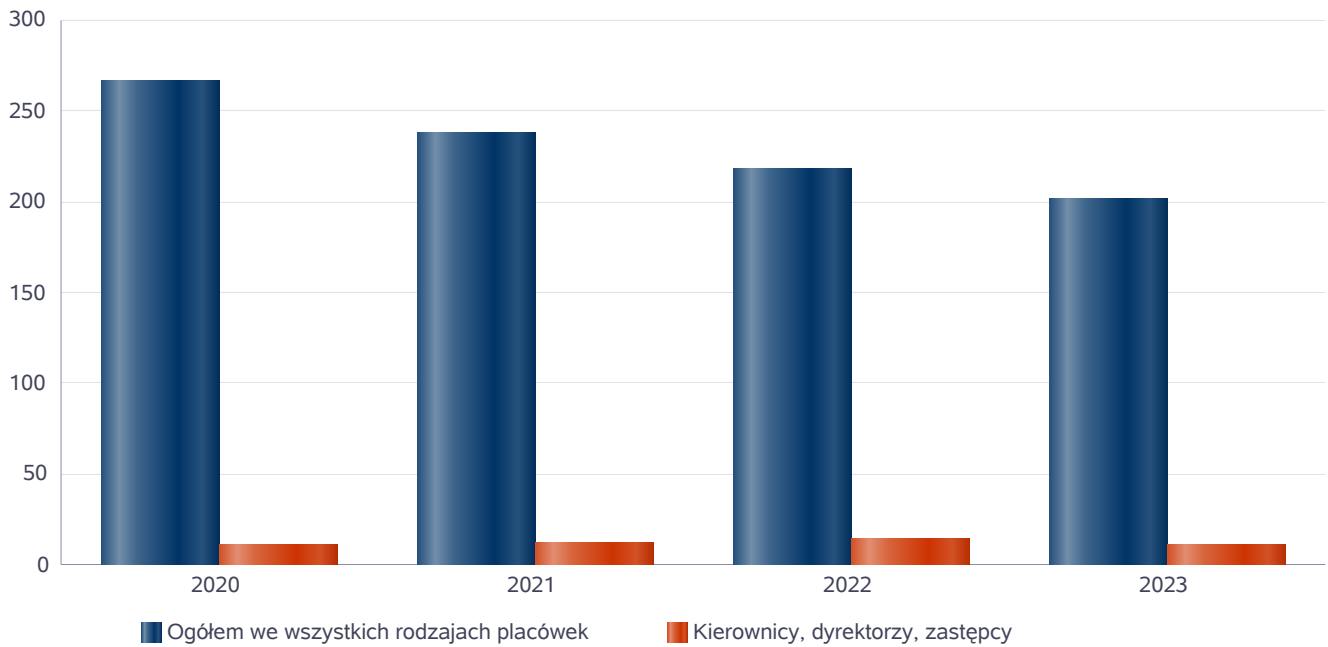
przez pracowników socjalnych. Wszyscy zatrudnieni w MOPR pracownicy spełniają wymogi kwalifikacyjne określone ustawą o pracownikach samorządowych, ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. poziom wykształcenia kadry MOPR kształtował się następująco:

- wyższe wykształcenie – 57 osób,
- wykształcenie średnie – 29 osoby,
- wykształcenie zawodowe – 5 osób,
- wykształcenie podstawowe – 1 osoba.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

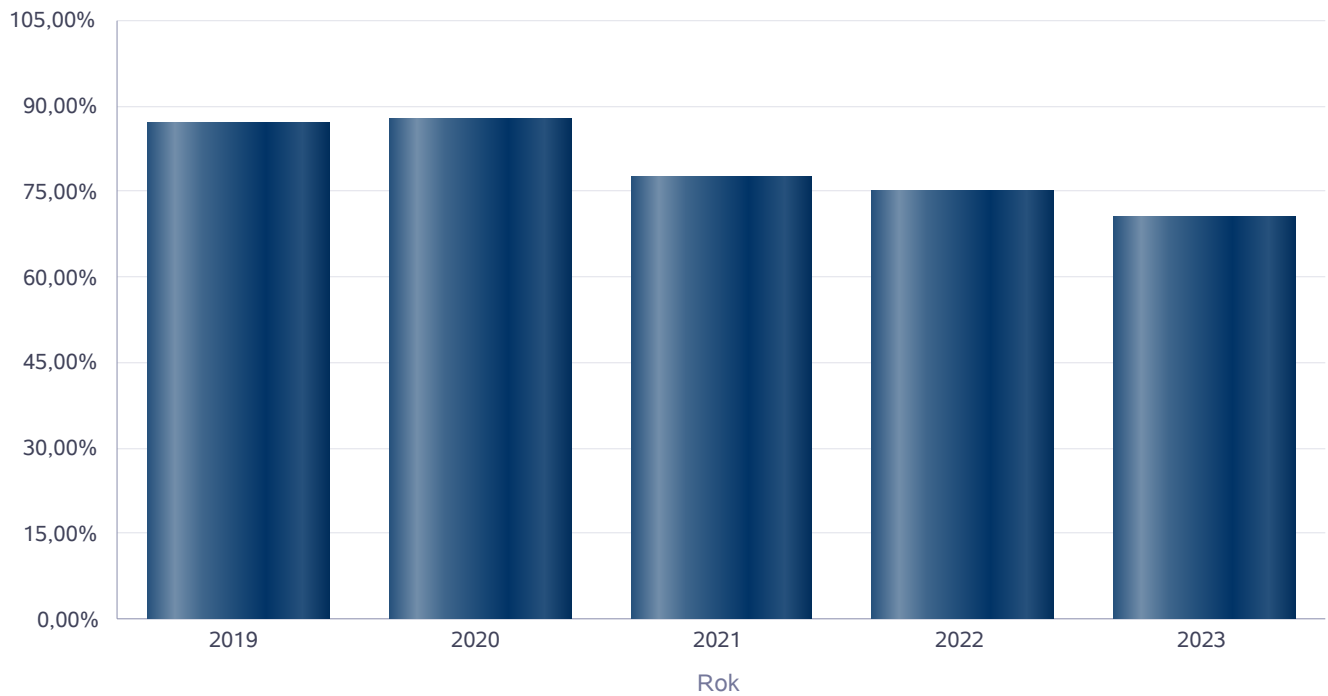
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2020	2021	2022	2023
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	266	237	218	201
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	11	12	14	11

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2019	86,96%
2020	87,50%
2021	77,27%
2022	75,00%
2023	70,37%

Czy ośrodek/CUS spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2019	Nie	47 047	1 271	23
2020	Tak	46 588	1 189	28
2021	Tak	46 057	847	22
2022	Tak	44 314	735	20
2023	Tak	44 012	762	21

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu w 2023 r. umożliwił odbycie praktyk zawodowych w wybranych komórkach Ośrodka 2 studentom (Państwowa Uczelnia Zawodowa im. prof. St. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Uniwersytet Rzeszowski – Kolegium Nauk Społecznych – Nauka o Rodzinie). Praktyki zawodowe w MOPR w Tarnobrzegu odbywało również 2 uczniów szkół średnich (Zespół Szkół nr 1 w Tarnobrzegu - Technikum Informatyczne). Na praktyki zawodowe w zawodzie opiekun medyczny ukończyło 5 osób.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2023 roku pracownicy socjalni wykonywali obowiązki służbowe w sześciu Zespołach, zajmujących się pracą socjalną i wsparciem określonych grup.

- **Zespół ds. pracy socjalnej i usług pomocy społecznej na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnością**

W ramach zadań Zespołu jest prowadzona działalność na rzecz promocji, profilaktyki zdrowotnej osób starszych i osób z niepełnosprawnością. W 2023 r. pracownicy socjalni Zespołu włączyli się do akcji na rzecz pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej w Mokrzeszowie pn. „Zostań Świętym Mikołajem”. W ramach promowania właściwych postaw i zachowań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa, zorganizowano spotkanie osób starszych i osób z niepełnosprawnością z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji. W ramach aktywizacji osób starszych i osób z niepełnosprawnością organizowano spotkanie tematyczne we współpracy z Radą Seniora, Dziennym Domem Senior+, Dziennym Domem Pobytu oraz Tarnobrzeskim Centrum Seniora. Celem zorganizowanego spotkania, było zwiększenie świadomości osób starszych i osób z niepełnosprawnością w zakresie możliwości skorzystania z nieodpłatnego sprzętu rehabilitacyjnego.

- **Zespół ds. pracy socjalnej i integracji społecznej**

Zespół zajmuje się udzielaniem informacji, poradnictwa i wsparcia dla osób bezrobotnych, przedstawieniem wykazu aktualnych ofert pracy, szkoleń, kursów, instytucji działających na rzecz osób bezrobotnych. Pracownicy Zespołu współpracują z pracownikami WUP i PUP. Promują działania punktu poprzez osobisty kontakt z bezrobotnymi, wskazują możliwość konsultacji z innymi instytucjami wspierającymi osoby bezrobotne. Zespół prowadzi tablicę informacyjną zawierającą aktualne oferty pracy, szkoleń, staży zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu i inne instytucje oraz oferty z giełdy pracy Radia Leliwa. W ramach działań zespołu zostały zorganizowane warsztaty poszukiwania pracy, umożliwiające nabycie wiedzy, kompetencji społecznych i umiejętności niezbędnych do aktywnego poszukiwania pracy dla osób z terenu miasta Tarnobrzega, w tym osób bezdomnych. Funkcjonuje punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób bezrobotnych udzielający informacji, poradnictwa i wsparcia dla osób bezrobotnych z terenu miasta Tarnobrzega.

- **Zespół ds. pracy socjalnej i usług pomocy społecznej na rzecz osób z problemami zdrowia psychicznego**

Pracownicy socjalni pracujący w Zespole na rzecz osób z problemami zdrowia psychicznego prowadzą grupę wsparcia „Kolejny krok”. Celem jest poprawa kondycji psychicznej osób z problemami zdrowia psychicznego oraz aktywizacja osób w środowisku lokalnym. W roku 2023 Zespół kontynuował współpracę ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Tarnobrzegu - udział w Tarnobrzeskim Biegu Solidarności z osobami chorującymi na schizofrenię. Uczestnicy grupy wsparcia w ramach współpracy z Akademią Seniora brali udział w rejsie po Jeziorze Tarnobrzeskim. Z uczestnikami prowadzono pracę socjalną, poradnictwo specjalistyczne, trening psychologiczny, poradnictwo psychologiczne, rozmowy wspierające, warsztaty florystyczne, wymiana doświadczeń.

- **Zespół ds. pracy socjalnej i usług pomocy społecznej na rzecz osób zagrożonych przemocą w rodzinie**

Pracownicy socjalni działający w zespole zajmują się profilaktyką przeciwdziałania przemocy. Współpracują z instytucjami pomocy społecznej i organizacjami działającymi na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy. W ramach działania Zespołu zostało zorganizowane szkolenie „Najnowsze zmiany w systemie przeciwdziałania przemocy – Ustawa z dnia 9 marca 2023”. W założeniach działalności zespołu jest realizacja dwóch programów, Programu Korekcyjno-Edukacyjnego i Programu Psychologiczno-Terapeutycznego. W 2023 r. nie udało się zrealizować Programu korekcyjno-edukacyjnego, który zakładał redukcję zachowań agresywnych u jego uczestników, kształtowanie postaw partnerstwa i szacunku wobec innych osób oraz odpowiedzialności za popełnione czyny. Z powodu braku chętnych do uczestniczenia, program nie był realizowany. Nie udało się zrealizować również Programu Psychologiczno-Terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie „Moja zmiana szansą dla mojej rodziny”, którego założeniem było kształtowanie motywacji do zmiany wzorców zachowań przemocowych z powodu braku chętnych osób do udziału w programie. W trybie ciągłym rozpowszechniane były w miejscach dostępnych dla mieszkańców miasta materiały informacyjne (plakaty, ulotki) o tematyce związanej z prawami osób doświadczających przemocy, aktualną bazą adresową instytucji udzielających wsparcia ofiarom przemocy, a także jak otrzymać schronienie dla ofiar przemocy.

- **Zespół ds. pracy socjalnej i usług pomocy społecznej na rzecz osób z problemami uzależnień**

W 2023 roku w Ośrodku prowadzony był Punkt Pomocy Rodzinom Osób z Problemem Uzależnień „Drogowskaz”. Członkowie Zespołu podejmowali współpracę ze specjalistami i z instytucjami ds. rozwiązywania problemów uzależnień i współuzależnień. Punkt Pomocy Rodzinom Osób z Problemem Uzależnień „Drogowskaz” w 2023 r. udzielał telefonicznego wsparcia i specjalistycznego poradnictwa w zakresie problemu z uzależnieniem. Przy Punkcie prowadzona jest tablica informacyjna dot. aktualnych informacji o uzależnieniach i współuzależnieniu oraz koszyk z ulotkami, dotyczący powyższego zagadnienia. Zespół prowadzi bibliotekę stale aktualizowaną literaturą związaną z tematyką uzależnień i współuzależnień, z możliwością wypożyczenia dla osób zainteresowanych. W 2023 r. Zespół nawiązał współpracę ze Wspólnotą Anonimowych Alkoholików z Rzeszowa oraz Zespołem Szkół Nr 3 w Tarnobrzegu, zorganizowano spotkanie, które dotyczyło mechanizmów uzależnień. W ramach współpracy oraz działań profilaktycznych Zespół przeprowadził spotkanie z osobami bezdomnymi przebywającymi w Schronisku dla bezdomnych na temat „Mechanizmu iluzji i zaprzeczenia czym jest i skąd bierze się problem uzależnienia”.

- **Zespół ds. pracy socjalnej i usług pomocy społecznej na rzecz osób bezdomnych**

Bezdomnym udzielana była pomoc w formie schronienia, pomocy rzeczowej, finansowej, prawa do świadczeń zdrowotnych oraz pracy socjalnej. Praca socjalna ma na celu zapobieganie wykluczeniu osób bezdomnych, zapobieganiu degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych oraz dążeniu do usamodzielnienia poprzez kierowanie na terapię odwykową osób uzależnionych od alkoholu i działania związane z aktywizacją zawodową, dążeniem do integracji osób bezdomnych ze społeczeństwem. Dlatego dokonywana jest diagnoza przyczyn bezdomności, zagrożeń z niej wynikających oraz ocenia się możliwości wyjścia z bezdomności. Zespół ds. pracy socjalnej i usług pomocy społecznej na rzecz osób bezdomnych w 2023 r. współdziałał z instytucjami pomocy społecznej i organizacjami działającymi w systemie zabezpieczenia osób bezdomnych. Zespół współpracował z Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską oraz Zespołem do Spraw Integracji Społecznej działającym w tutejszym Ośrodku. Działaniami Zespołu do spraw Integracji Społecznej była aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu miasta Tarnobrzega, w tym osób bezdomnych. W ramach podejmowanych działań zapobiegawczych przeprowadzono akcję informacyjną na terenie miasta umieszczając w miejscach ogólnie dostępnych, a szczególnie na dworcach – autobusowym i PKP - pisemne informacje o możliwości uzyskania schronienia w Schronisku dla bezdomnych w Tarnobrzegu ul. Zwierzyniecka 22a. Miejski Ośrodek Pomocy

Rodzinie w Tarnobrzegu od poniedziałku do piątku wydaje codziennie 50 gorących zup dla osób potrzebujących. Wsparciem objęte są również osoby bezdomne przebywające na terenie miasta, a niekorzystające z miejsc w Schronisku. W 2023 r Zespół ds. pracy z osobami bezdomnymi w ramach współpracy ze Schroniskiem zorganizował warsztaty psychologiczne. Tematem warsztatów był wpływ bezdomności na stany emocjonalne i psychiczne osób dotkniętych problemem bezdomności. W 2023 roku kolejny raz w ramach współpracy ze schroniskiem zespół uczestniczył w organizacji obchodów „Dnia osób bezdomnych” w spotkaniu opłatkowym oraz porządkowaniu grobów osób bezdomnych. Zgodnie z zapisami Ustawy o pomocy społecznej, pracownicy socjalni sporządzają dokumentację i zawierają kontrakty socjalne z osobami bezdomnymi przebywającymi w Schronisku oraz są odpowiedzialni za zawieranie i realizację kontraktów socjalnych uwzględniając problem choroby alkoholowej tych osób. W stosunku do osób uzależnionych od alkoholu, prowadzona jest działalność interwencyjna oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego w Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Tarnobrzegu oraz kierowanie wniosków do Komisji d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnobrzegu.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu w 2023 r. realizował zadania gminy i powiatu z podziałem na:

- zadania własne,
- zadania własne rządowe,
- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
- zadania powierzone przez jednostkę samorządu terytorialnego,
- programy finansowane z Funduszu Pomocy Ukrainie,
- programy finansowane z Funduszu Przeciwdziałaniu Covid-19.

Środki finansowe na realizację zadań w 2023 r. pochodziły:

- ze środków własnych Miasta Tarnobrzega,
- ze środków budżetu państwa jako dotacje celowe na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz dofinansowanie zadań własnych,
- ze środków Funduszu Pomocy Ukrainie,
- z Funduszu przeciwdziałania Covid-19.

Wydatki w 2023 r. wyniosły 42.992.159 zł z tego:

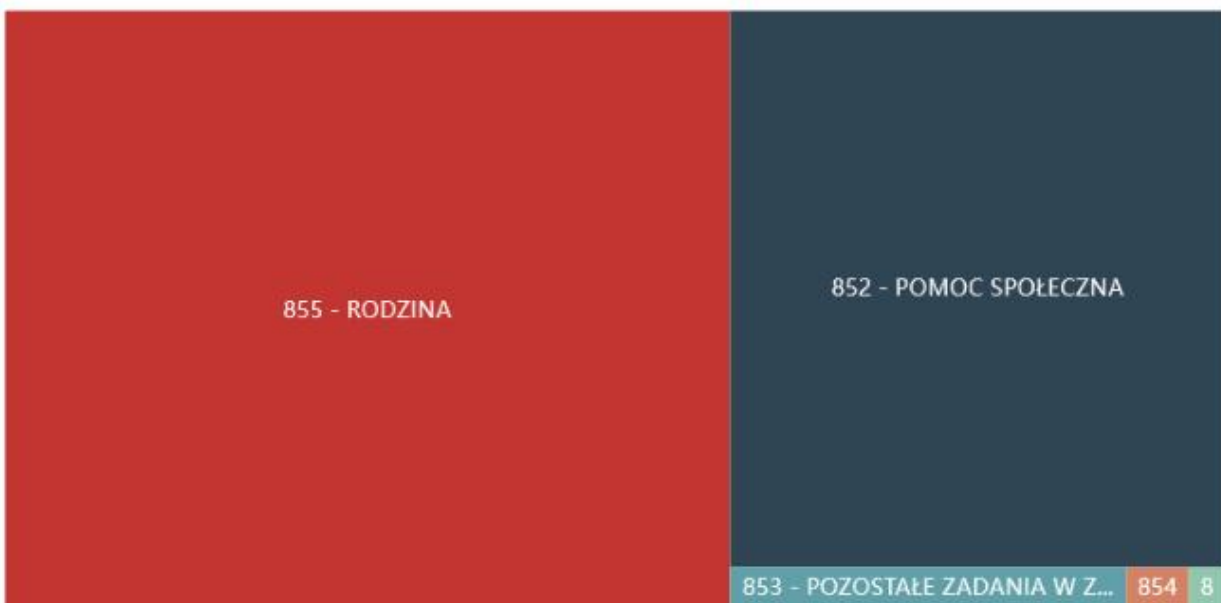
- Wydatki budżetowe w ramach planu finansowego wyniosły –37.471.207 zł, z tego:
  - 35.083.031 zł to wydatki bezpośrednio ponoszone przez MOPR,
  - 2.388.176 zł to wydatki ponoszone przez UM Tarnobrzega, a merytorycznie nadzorowane przez MOPR.
- Wydatki poza planem finansowym wyniosły - 5.520.952 zł z tego:
  - 5.520.952 zł to wydatki ponoszone przez MOPR z tego:
    - wydatki w ramach programu pn. „Opieka Wytchnieniowa” Edycja 2023-196.006 zł
    - wydatki w ramach programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” Edycja 2023 - 355.412 zł
    - świadczenia z PFRON – 4.636.421 zł
    - świadczenia z programu Aktywny Samorząd – 333.113 zł

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	73 067 084	55 401 401	66 489 000
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	53 870 184	35 075 842	42 087 700
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	3 000	9 000	11 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	748 779	996 056	1 195 300
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	64 934	74 997	80 000
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	7 973 617	9 791 296	11 750 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	2 659 957	3 292 548	3 952 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	2 195 287	2 677 517	3 213 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	752 314	965 093	1 158 000
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	0	3 080	3 700
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	3 080	3 700
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	100 284	105 552	127 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	100 284	105 369	127 000
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	365 368	368 759	443 000
w tym: w budżecie OPS	16	365 017	368 759	443 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	1 695 163	1 898 422	2 278 000
w tym: w budżecie OPS	18	858 432	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	1 168 971	1 207 900	1 450 000
w tym: w budżecie OPS	20	1 158 461	1 193 549	1 433 000
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	22	0	0	0
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	4 387 390	5 278 288	6 335 000
w tym: w budżecie OPS	24	4 387 390	5 278 288	6 335 000
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	87 626	77 726	93 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	87 626	77 726	93 000
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	1 179 618	1 221 513	1 466 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	885 793	947 300	1 137 000
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	223 360	301 121	362 000
w tym: w budżecie OPS	30	223 360	301 121	362 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	4 527 650	1 574 037	1 890 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	3 892 497	715 774	859 000
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	319 084	392 577	472 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	607 750	781 549	938 000
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	118 075	127 000	152 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	118 075	127 000	152 000
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	7 844 661	2 709 765	3 252 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	3 160 508	672 945	808 000
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	176 374	171 362	206 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	135 835	125 528	151 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	39 400	33 900	41 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	16 006 187	66 959	80 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	15 937 011	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	17 826 212	19 541 639	23 450 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	17 736 755	19 392 814	23 272 000
85504 - Wspieranie rodziny	57	173 433	174 547	210 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	173 433	174 547	210 000
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	2 838 069	3 429 021	4 115 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	785 033	673 220	808 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	704 994	673 220	808 000
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	1 364 086	1 397 988	1 678 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	155 841	194 577	234 000
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4	69	312 607	391 607	470 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów				
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	311 667	391 607	470 000
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopach wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków kłesk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Projekt Wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego

Działalność Wypożyczalni sprzętu jest w dalszym ciągu kontynuowana w ramach zapewnienia trwałości miejsc świadczenia usług po zakończeniu realizacji projektu (pn. Wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego złożonego w ramach konkursu RPPK.08.03.00-IP.01-18-032/18 RPO WP na lata 2014-2020 Oś priorytetowa VIII Integracja społeczna, Działanie 8.3 Zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych). W ramach trwałości projektu Wypożyczalnia oferuje następujące formy wsparcia: Bezpłatne wypożyczenie sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego dla dzieci oraz osób dorosłych, bezpłatny transport do i z miejsca zamieszkania, usługa montażu oraz instruktażu obsługi wypożyczonego sprzętu. W roku 2023 z Wypożyczalni skorzystało 221 osób niesamodzielnych. Okres realizacji trwałości projektu: 01.01.2023r. do 31.08.2026r. W ramach trwałości projektu Wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego uzyskał dofinansowanie w ramach konkursu ogłoszonego w 2019 r. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VIII Integracja społeczna, Działanie: 8.3 Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych. Beneficjentem projektu jest Gmina Tarnobrzeg/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu. Okres realizacji projektu 13.05.2019 - 31.12.2022 r. W roku 2023 z Wypożyczalni skorzystało 221 osób niesamodzielnych.

Projekt Asystent Seniora

W 2023 roku w ramach zapewnienia trwałości projektu Asystent Seniora Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie świadczył usługi opiekuńcze, sąsiedzkie usługi opiekuńcze oraz usługi asystenta osoby niepełnosprawnej. Z pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania - skorzystały 3 osoby, z sąsiedzkich usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania - skorzystały 2 osoby, z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej – 4 osoby.

Program „Opieka wytchnieniowa”

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu w 2023 roku kontynuował realizację resortowego Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, pobyt dzienny, współfinansowanego z Funduszu Solidarnościowego. Miasto Tarnobrzeg pozyskało środki na realizację wsparcia w postaci usługi opieki wytchnieniowej. Program „Opieka wytchnieniowa” dedykowany był członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi. Celem programu było m. in. czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację. Program był realizowany w okresie od 24 lutego do 31 grudnia 2023 roku. Z usługi opieki wytchnieniowej skorzystało 22 opiekunów osób niepełnosprawnych, na to zadanie wydatkowano kwotę 195 431,31 zł. Program był w 100% finansowany ze środków z Funduszu Solidarnościowego. Osoby korzystające z tej formy pomocy nie ponosiły odpłatności za w/w wsparcie. Program był współfinansowany ze środków z Funduszu Solidarnościowego. W porównaniu do roku 2022 zauważalny jest wyraźny wzrost zapotrzebowania na tego typu usługę wśród mieszkańców miasta Tarnobrzega sprawujących opiekę nad osobami z

niepełnosprawnościami. Bezpośrednim realizatorem w/w zadania w roku 2023 był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu, gdyż żadne ze stowarzyszeń nie zgłosiło się do realizacji zadania w ramach ogłoszonego otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu kontynuował realizację resortowego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023 finansowanego z Funduszu Solidarnościowego. Miasto Tarnobrzeg pozyskało środki na realizację wsparcia w postaci usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Program dedykowany był pełnoletnim osobom z niepełnosprawnością posiadającym orzeczenie o stopniu znacznym sprzężonym, znacznym lub umiarkowanym sprzężonym, umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dzieciom do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Kluczowym celem programu było wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych przy: wykonywaniu codziennych czynności, poprawie funkcjonowania w życiu społecznym, ograniczaniu skutków niepełnosprawności, stymulacji do podejmowania aktywności na różnych szczeblach życia codziennego.

Usługa asystenta w szczególności polegała na pomocy asystenta w:

- wykonywaniu przez uczestnika czynności dnia codziennego,
- wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem w wybrane przez niego miejsca,
- załatwianiu przez uczestnika spraw urzędowych,
- korzystaniu przez uczestnika z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galeria sztuki, wystawa),
- zaprowadzaniu i odebraniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej.

Program realizowany był w okresie od 23 lutego do 31 grudnia 2023 roku. Z tej formy wsparcia skorzystało 21 osób, w tym 1 dziecko. Wydatkowano na ten cel kwotę 353 809,98 zł. Program był w 100 % finansowany ze środków z Funduszu Solidarnościowego. Bezpośrednim realizatorem w/w zadania w roku 2023 było Stowarzyszenie „PLUS” wyłonione w otwartym konkursie ofert.

Korpus Wsparcia Seniorów

Miasto Tarnobrzeg, Uchwałą Nr LXIX/741/2023 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 25 stycznia 2023 r. wprowadziło program osłonowy w zakresie udzielania wsparcia osobom starszym w wieku 65 lat i więcej z terenu miasta Tarnobrzega, zgodnie z wytycznymi Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023. W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu realizował Program „Korpus Wsparcia Seniorów”, który w dużym stopniu przyczynił się do pomocy miastu w zapewnieniu usługi wsparcia na rzecz seniorów, którzy ze względu na swój wiek oraz stan zdrowia są niesamodzielni. Ośrodek zaspakajał potrzeby bytowe seniorów, w szczególności polegające na zakupieniu i dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez seniora zakresem. Przede wszystkim dot. to artykułów podstawowej potrzeby, w tym artykułów spożywczych, środków higieny osobistej. Ze wsparcia w ramach programu mogli skorzystać mieszkańcy Tarnobrzega w wieku 65 lat i więcej. Każde zgłoszenie było weryfikowane przez wyznaczonego koordynatora programu z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu. Miasto Tarnobrzeg uruchomiło również usługę „opieki na odległość” dla mieszkańców Tarnobrzega, która umożliwiła funkcjonowanie w swoim środowisku zamieszkania osobom, które ze względu na wiek oraz stan zdrowia wymagają stałego monitoringu i pomocy innych. Zapewniła bezpieczeństwo i wsparcie osób samotnych pozostających w domu. Realizatorem usługi była firma zewnętrzna wyłoniona w drodze zapytania ofertowego. Seniorzy, którzy zgodnie z założeniami Programu kwalifikowali się do udzielenia wsparcia, otrzymywali pomoc niezwłocznie. Miasto Tarnobrzeg skorzystało ze wsparcia finansowego w ramach Modułu I w wysokości 1188,80 zł ze środków budżetu państwa, ponadto wydało ze środków własnych kwotę 485,16 zł na zorganizowanie i realizację usługi wsparcia polegającej w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby dla osób w wieku 65 lat i więcej – realizując zadanie samodzielnie, tj. przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu. W 2023 roku liczba zgłoszeń telefonicznych bezpośrednio do Ośrodka i rozeznanych przez pracownika potrzeb w terenie wynosiła 9. Liczba osób

faktycznie objętych wsparciem wynosi 2 (2 kobiety). Uruchomienie usługi „opieki na odległość” dla mieszkańców Tarnobrzega umożliwiło funkcjonowanie w swoim środowisku zamieszkania osobom, które ze względu na wiek oraz stan zdrowia wymagają stałego monitoringu i pomocy innych. Usługa zapewniła bezpieczeństwo i wsparcie osób samotnych pozostających w domu. Realizatorem usługi była firma zewnętrzna wyłoniona w drodze zapytania ofertowego, Miasto Tarnobrzeg skorzystało ze wsparcia finansowego w ramach Modułu II w wysokości 4 886,09 zł ze środków budżetu państwa, ponadto wydało ze środków własnych kwotę 5 773,02 zł na zorganizowanie i realizację usługi wsparcia polegającej na poprawie bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób w wieku 65 lat i więcej przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. W ramach Programu Ośrodek otrzymał 95 zgłoszeń osób w wieku 65 lat i więcej. Liczba osób faktycznie objętych wsparciem wynosi 95 osób. Według danych przekazanych przez wykonawcę łącznie wykonano 144 razy usługę wsparcia. Realizacja Programu wpłynęła na zwiększenie dostępności usługi świadczonej na rzecz mieszkańców Miasta Tarnobrzega. W odpowiedziach zwrotnych seniorzy informowali, że dzięki możliwości skorzystania z takiej formy pomocy, czują się ważni, potrzebni i docenieni, a nie pozostawieni samym sobie, pełni obaw o zdrowie i własne bezpieczeństwo. Koszt całkowity realizacji programu Korpus Wsparcia Seniorów w 2023 roku wyniósł 12 333,07 zł.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zleca wykonanie zadania jakim jest świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania realizatorowi wyłonionemu w otwartym konkursie ofert. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną oraz osób przejawiających inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są w miejscu zamieszkania tych osób przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmuje zwłaszcza: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno – wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego. W 2023 roku specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objętych zostało 28 osób (5 osób dorosłych, 23 dzieci i młodzieży do ukończenia 18 roku życia). Zrealizowano łącznie 4 609 godzin usług, w tym 1 453 godziny (osoby dorosłe) oraz 3 156 godziny (dzieci do 18 roku życia). W 2023 roku na realizację w/w zadania wydatkowano kwotę 240 912,42 zł. Zasady organizowania, świadczenia i odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 16 lutego 2023 roku. Cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023 roku wynosiła 52,27 zł.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Tarnobrzeg za 2023 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez ośrodek za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej oraz własnych danych. Dane z dokumentu umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji.

Analiza danych zawartych w obecnej ocenie wyodrębnia kilka podstawowych wniosków dotyczących lokalnego środowiska społecznego oraz funkcjonowania pomocy społecznej zarówno w gminie Tarnobrzeg jak i na poziomie powiatowym czy wojewódzkim:

- kolejny tym razem 2023 rok oceny ukazuje (wykresowo oraz tabelarycznie) na podstawie zebranych danych stan osób jak i rodzin korzystających z pomocy społecznej (zarówno dotyczących kobiet i mężczyzn a także rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych). Podobnie jak w roku 2022 można zauważyć dalsze wypłaszczanie się trendu oraz kontynuację stabilizacji w czynniku osobowym dla korzystających z pomocy społecznej (większość kategorii wykresowych). Analogicznie jak w poprzedniej ocenie (z roku 2022) można wskazać - na podstawie napływających rocznych danych - że trend spadkowy zostaje zastopowany przechodząc w trend liniowy/stabilizacyjny (z niewielkimi wahaniami),
- wskaźnik deprivacji lokalnej na rok oceny tj. 2023 ma nieznaczny ale jednak trend wzrostowy. Podniesienie tego wskaźnika wskazuje na powolne zmiany w środowisku lokalnym biorąc szczególnie pod uwagę zmiany popandemiczne, gospodarcze oraz socjologiczno - społeczne. Szczególnie zwraca uwagę fakt, że powrót do tzw. normalności zarówno pod wzg. obecnego stanu gospodarki jak i uposażenia społeczeństwa wpływa już bezpośrednio na siłę tego wskaźnika, który choć nieznacznie ale wskazuje trend wzrostowy. Czy istnieje szansa na utrzymanie tego wzrostu? Założenia we wnioskach poprzedniego OZPS za 2022r. pierwotnie zakładały, że zmiana nastąpi nie wcześniej niż w III kwartale 2024r. Dane gospodarczo - społeczne ukazują jednak szybszą zmianę in plus co może być pozytywną przesłanką na mocne wzmocnienie w/w wskaźnika deprivacji już w następnym 2025 roku,
- powody dla których rodziny i osoby zwracają się o pomoc ulegają ciągłym zmianom w szczególności zależnych od lokalnej sytuacji gospodarczo - społecznej. W roku oceny głównymi czynnikami dla których beneficjenci zwracali się o pomoc były długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność (dane dot. zarówno osób jak i rodzin). Następne powody to w kolejności ubóstwo, bezrobocie oraz bezdomność. W 2023 roku utrzymuje się stały wskaźnik bezrobocia bez silnej tendencji wzrostowej stąd czynnik ten jest na czwartym miejscu zaś niezmiennie na pierwszych trzech pozycjach dominują ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba zaś dalej sytuacja kryzysowa, bezdomność, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm. Założenia na dalsze lata w przypadku powodów udzielania pomocy wskazują, że trend będzie stały i utrzyma się we wspomnianych. Z czego to wynika? Czynniki dominującymi kształtującymi wskazane trendy są określone przede wszystkim przez zależności społeczne zaś w dalszej części demograficzne i finalnie gospodarcze,
- cofając się do roku 2022 roku wskaźnik pracy socjalnej wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie (czyli de facto wskaźnik określający działania pracowników socjalnych w szerokim aspekcie swojej pracy) miał trend do zmiany spadkowej i wynosił 116,67% w stosunku do liczby rodzin z przyznanymi świadczeniami oraz wykonaną pracą. W roku 2023 w/w wskaźnik utrzymał trend stały bez znacznej zmiany peer minus i wynosi 115,81%. Wyjaśnienie do danych - sam wskaźnik pracy socjalnej to wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin i osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%),
- wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów ośrodka w 2023 roku utrzymał trend stały z niewielkim wzrostem per plus o 1% z 45% na 46% w roku 2023. Pomimo drobnego jednoprocetowego podniesienia, ogólny trend (w przypadku nie zadziałania nieprzewidywalnych sił społeczno - gospodarczych) będzie malejący. Założenie makroekonomiczne długofalowe jest, że wskaźnik bezrobocia nie przekroczy 20% dla wszystkich beneficjentów Urzędu Pracy (niezależnie od stopnia i charakteru statusu bezrobotnego). Wyjaśnienie - wskaźnik jest wyliczony na 45% tj. jest obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem,

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu nadal spełnia ustawowy warunek / wymóg w postaci: 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej a jednocześnie odpowiada na pytania:
  - czy MOPR w Tarnobrzegu zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych?
  - oraz czy spadająca liczba mieszkańców miasta Tarnobrzega zmienia stosunek w/w wartości?

Biorąc wspomniane w/w wartości i dane zawarte na wykresach można stwierdzić, że w roku 2023 liczba mieszkańców tj. 44 012 oraz liczba rodzin - 762 nadal pozytywnie kreowała w/w wskaźnik, zaś sam ośrodek spełniał wspomniany warunek,

- rok 2023 to niestety dalszy spadek dzietności w regionie oraz coraz słabsza zastępowalność pokoleniowa. Wstępne założenia oceny z roku 2022 wskazywały na nieznaczny wzrost osób w wieku produkcyjnym mające wkład we wzrost wskaźników, niemniej nadal należy jednoznacznie stwierdzić, że starzenie się społeczeństwa jest stałym trendem z ew. silniejszą tendencją wzrostową. Pewną nadzieję, pokładano także w emigracji zarobkowej i migracji wojennej obywateli Ukrainy, którzy zapewne będą chcieli osiedlić się na stałe (lub dłuższy czas) co ew. przyhamuje obecne wyludnianie się kraju. Niemniej aby dane były wiarygodne i zakres waluacji danych był miarodajny potrzebna szerszej skali spojrzenia na ten aspekt - założenie wstępne nakładają przedział czasowy obejmujący lata 2022 - 2026r. (tj. pięcioletni okres waluacji danych w badaniach GUS-u),

Analiza danych zawartych w ocenie za rok 2023 oraz powyższe wnioski skłaniają do stworzenia krótkich rekomendacji, które poniekąd będą tożsame z rekomendacjami roku 2022 ale jednocześnie uwzględniają nowe dane związane z obecną sytuacją polityczną oraz społeczną kraju.

Zarówno w obecnym roku jak i następnych latach:

- następuje zmiana formy pomocowej oraz działań pomocy społecznej zarówno w polityce społecznej lokalnej jak i ogólnokrajowej. Z formalnej wpierającej pomocy finansowej działania ośrodka ukierunkowują się w stronę swojej pierwotnej formy swojej działalności zapisanej zarówno w ustawie, rozporządzeniach około ustawowych jak i w statucie samego ośrodka. Zamiast wypłaty kolejnych dodatków, pakietów pomocy itp. następuje zwrot ku człowiekowi jako działaniu u podstaw w celu poprawy i aktywizacji formy społecznej oraz funkcyjności w lokalnych grupach społeczno - socjalnych. Zatem wskazane jest aby w planowaniu środków budżetowych na kolejny rok były brane pod uwagę nie tylko wsparcia finansowe (jako drugoplanowe) ale przede wszystkim wsparcia ośrodka jak i pracowników w realizacji pierwotnych funkcji i założeń tj.:
  - wsparcie dodatkowych działań angażujących oraz aktywizujących społeczność lokalną, osób bezrobotnych, starszych, niezaradnych życiowo oraz potrzebujących chwilowego wsparcia instytucji pomocowej,
  - mocniejsze wykorzystanie polityki prorodzinnej i prospołecznej ukierunkowane na wsparcie rodzin zagrożonych ubóstwem ale również osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np trwale bezrobotne, osoby zagrożone nałogami i przesunięte na margines życia),
  - kontynuacja i realizacja oraz przyjętych projektów i programów gminnych związanych stricte ze społecznością lokalną oraz założeniami ustawy o pomocy społecznej,
  - analogicznie jak w poprzedniej ocenie wskazanie na dalszy rozwój integracji społecznej oraz działania zarówno finansowe jak i niefinansowe - pomocowe, które powinny być dalej kształtowane pod kątem rozwoju LSW tj. Lokalnego Systemu Wsparcia na rzecz zarówno osób jak i grup społecznych zagrożonych marginalizacją społeczną,
  - i ponowna analogia do oceny z roku 2022 jako pilna do realizacji w związku z narastającym problemem dot. mnogości zapytań o wolne miejsca w placówkach pomocowych związanych z działalnością opiekuńczo - wychowawczą. Zapytania wysyłane poprzez emailową formę komunikacji wskazują z jak wielkim problemem

borykają się zarówno same jednostki jak i samorzady oraz powiaty. Poszukiwania nierzadko kończą się fiaskiem ale nie z powodu braku chęci przyjęcia dzieci czy braku wykwalifikowanej kadry ale tylko i wyłącznie z powodu braku miejsc do realizacji zapytania - zadania. Silnie wskazane jest wytworzenie zarówno:

- mechanizmu bądź kompleksowego zintegrowanego systemu pomagającego w poszukiwaniach placówki mogącej przyjąć wychowanka - dziecko. Wymagana pilna ogólnopolska platforma informatyczna do realizacji w/w wskazań,
- deinstytucjonalizacja ale tylko w formie i działaniach finansowych i merytorycznych, która mogłaby wpłynąć na wzrost liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym przede wszystkim rodziny zastępczej zawodowej, pogotowia rodzinnego czy prowadzącego rodzinny dom dziecka bez likwidacji obecnych Placówek Opiekunczo - Wychowawczych i pokrewnych,
- budowanie silnej polityki senioralnej związanej niskim wskaźnikiem wymiany pokoleniowej. Scenariusz realizacji w/w polityki powinien dalej być corocznie uwzględniany w polityce długofalowej na poziomie ponad gminnym. Mocnym wskazaniem jest aby stworzenie strategii senioralnej wiążącej powiaty i gminy było nie tylko działaniem wyłącznie finansowym (jak np. dodatkowe świadczenia do emerytur wypłacane poprzez Zakład Ubezpieczeń Społecznych) ale przed wszystkim działania niefinansowe wpływające na politykę senioralną: tworzenie Klubów Seniora, Dziennych Domów Pomocy, integracja pokoleniowa poprzez dodatkowe projekty itp.